Nr. 25 (15.116). Lwów, sobota 4. lutego 1939. Rok LX.
Ч. 25 (15.116). Львів, субота 4. лютого 1939. Рік LX.

Opłata pocztowa uiszczona z góry

ДІЛО

DIŁO

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телеґр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Відпруження між Хустом і Прагою.

В ЯКІМ ХАРАКТЕРІ ПРИХАВ ҐЕНЕРАЛ ПРХАЛЯ ДО ХУСТУ.

„Дойче Альґемайне Цайтунґ" стверджує, що після розмов мін. Ревая з прем. Бераном дійшло до відпруження між Хустом і Прагою. Ген. Прхаля виїхав до Хусту — невідомо пощо і в якому характері.

—o—

Цілий світ глядить з подивом

на геройську оборону самостійности Карпатської України.

— СТВЕРДЖУЄ НІМЕЦЬКИЙ ЧАСОПИС.

„Ґренцботе" містить статтю „Карпатська Україна під натиском", у якій описує, як ріжні чинники намагалися примусити Карпатську Україну до капітуляції та до резиґнації з автономії в рамах чесько-словацької федерації. Щоб виголодити Карпатську Україну, Мадярщина робила труднощі у транзиті; також транзит через польський кордон припинено. Але саме в цих труднощах зросла національна свідомість карпатських українців — вони духово перетворилися, загартувалися, набрали відпорности, щоб відбивати чеський натиск. Цілий світ глядить з подивом на геройську оборону самостійности Карпатської України. Її уряд рішений боронити своїх прав усіми засобами, населення готове до найбільших жертв в обороні недавно здобутої самостійности.

Засідання проводу

Українського Національного Обєднання.

ЗВІТ МІН. Ю. РЕВАЯ З ПОЇЗДКИ ДО ПРАГИ.

ХУСТ. КУП повідомляє: Вчора в год. 6-ій вечором відбулось тут засідання проводу Українського Національного Обєднання, на якому міністр Ю. Ревай зложив звіт зі своєї поїздки до Праги та з переговорів з членами центрального уряду. Провід Українського Національного Обєднання подякував міністрові Ю. Реваєві за його заходи і труди та висловив йому глибоке признання.

Провід опрацював організаційний плян та видав заклик до громадянства, щоб воно хоронилося від впливу збаламучених одиниць, які ширять фальшиві вістки і паніку. Справа Карпатської України стоїть добре.

—o—

Від 11 лютого Хуст матиме залізничу сполуку з Прагою.

Карпатоукраїнський уряд дістав телеграфічну вістку від української делеґації на делімітаційні переговори в Будапешті, що транзитний рух між Карпатською Україною та західною частиною федерації наладнується, почінаючи від 3. ц. м. Від 11. ц. м. Хуст матиме нормальну залізничу сполуку зі заходом. Крім того наладнано комунікацію з Мадярщиною, від 5. ц. м. через Ужгород.

СПРАВА ЧОТИРЬОХ ПОСЛІВ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ДО ПРАСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Як подає „Наес Вінер Таґеблят", карпатоукраїнський уряд робить заходи, щоб УНОбєднанню признано право розділити 4 мандати до праського парляменту, що їх посли втратили з огляду на зміну південного кордону Карпатської України. Це домагання стрічається із спротивом Праги.

Переговори між мін. Реваєм та прем. Бераном усунули всі труднощі.

Протичеські настрої в Карпатській Україні

ПАТ повідомляє з Ужгороду: Деякі місцевости підпадають під вплив протичеської агітації урядових кол Карпатської України; це доходить до протичеських виступів. Напр. у Тереблі селяни відмовилися постачати чеським жандармам молока, а що не мають де продати, виливають його.

5-ГО ЛЮТОГО — ДЕНЬ МАСОВИХ ПЕРЕДВИБОРЧИХ ЗБОРІВ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

На неділю 5. лютого призначено у всіх більших місцевостях Карпатської України передвиборчі збори. Промовлятимуть усі кандидати до карпато-українського сойму, включно з кандидатами чеської, румунської та німецької національної меншини, яких поставили на виборчому списі УНО.

НАСТРОЇ В ХУСТІ У НАСВІТЛЕННІ НІМЕЦЬКОГО ЩОДЕННИКА.

„Вінер Ноесте Нахріхтен" стверджують, що негативне становище населення Карпатської України до ген. Прхалі не змінилося. Настрої в Хусті такі, що на випадок приїзду ген. Прхалі в характері міністра загрожують заворушення.

НАЦІОНАЛЬНА ЕСПАНІЯ

готова прийняти утікачів з Катальонії.

ФРАНЦІЯ ВИШЛЕ АМБАСАДОРА ДО БУРҐОСУ?

Французькі міністри Сарро і Рюкар вернулися після інспекції катальонського пограниччя до Парижа, де відбулася нарада уряду.

Париж стоїть на становищі, що сама Франція не має обовязку фінансувати евакуації катальонських утікачів — це питання треба розвязати на міжнародній площині.

Як говорять у політичних колах, між Парижем та Барсельоною йдуть приватні розмови, у висліді яких ґен. Франко погодився прийняти на свою територію жінок, дітей і старців, що схоронилися до Франції. З огляду на те виявляється необхідним навязати дипльоматичні взаємини з нац. Еспанією. У Парижі говорять про висилку одного ґенерала, особистого знайомого ґен. Франка, зі спеціяльною місією до Бурґосу; він мав би приготовити приїзд французького амбасадора. Цього домагається енерґійно окрема ґрупа парляментаристів під проводом Флядена.

ФРАНЦУЗЬКЕ ПОГРАНИЧЧА ЗАГРОЖЕНЕ.

Рівночасно франц. влада приготовлюється на те, що при самому кордоні дійде до великих боїв; червоні будують там укріплення. Йде про те, щоб ці операції не нарушили безпеки на французькому пограниччі та щоб не допустити до хаотичного напливу червоних міліціонерів.

Еспанські національні війська зайняли Берґу.

35 КМ. ВІД ФРАНЦУЗЬКОГО КОРДОНУ.

Національні війська пішли вперед на всіх відтинках катальонського фронту. Корпус ген. Ягве заняв місто Берґу. Тепер нац. відділи віддалені лиш на 35 км. від франко-катальонського кордону.

ЧЕРВОНА АРТИЛЄРІЯ ОКРУЖЕНА.

Інша група нац. військ здобула на південь від Вічу місцевости Севу, Тараделя та Рідепорас. Тим способом звідусіль окружено простір, на якому червоні зосередили великі артилєрійські частини.

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ ВИЇХАВ З РИМУ.

„Болгарський король Борис виїхав з Риму, де провів 2 тижні як гість італійського короля.

Nr. 25 (15.116). Lwów, sobota 4. lutego 1939. Rok LX.
Ч. 25 (15.116. Львів, субота 4. лютого 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО
DIŁO

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телеграм: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Легіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Відпруження між Хустом і Прагою.

В ЯКІМ ХАРАКТЕРІ ПРИЇХАВ ҐЕНЕРАЛ ПРХАЛЯ ДО ХУСТУ.

„Дайче Альгемайне Цайтунг" стверджує, що після розмов мін. Ревая з прем. Бераном дійшло до відпруження між Хустом і Прагою. Ґен. Прхаля виїхав до Хусту — невідомо пощо і в якому характері.

—o—

Засідання проводу Українського Національного Обєднання.

ЗВІТ МІН. Ю. РЕВАЯ З ПОЇЗДКИ ДО ПРАГИ.

ХУСТ. КУП повідомляє: Вчора в год. 6-ій вечором відбулось тут засідання проводу Українського Національного Обєднання, на якому міністр Ю. Ревай зложив звіт зі своєї поїздки до Праги та з переговорів з членами центрального уряду. Провід Українського Національного Обєднання подякував міністрові Ю. Реваєві за його заходи і труди та висловив йому глибоке призвання.

Провід опрацював організаційний плян та видав заклик до громадянства, щоб воно хоронилося від впливу збаламучених одиниць, які ширять фальшиві вістки і паніку. Справа Карпатської України стоїть добре.

—o—

Цілий світ глядить з подивом на геройську оборону самостійности Карпатської України.

— СТВЕРДЖУЄ НІМЕЦЬКИЙ ЧАСОПИС.

„Ґренцботе" містить статтю „Карпатська Україна під натиском", у якій описує, як ріжні чинники намагалися примусити Карпатську Україну до капітуляції та до резиґнації з автономії в рамах чесько-словацької федерації. Щоб виголодити Карпатську Україну, Мадярщина робила труднощі у транзиті; також транзит через північний кордон припинено. Але саме в цих труднощах зросла національна свідомість карпатських українців — вони духово перетворилися, загартувалися, набрали відпорности, щоб відбивати чеський натиск. Цілий світ глядить з подивом на геройську оборону самостійности Карпатської України. Її уряд рішений боронити своїх прав усіми засобами, населення готове до найбільших жертв в обороні недавно здобутої самостійности.

Від 11 лютого Хуст матиме залізничу сполуку з Прагою.

Карпатоукраїнський уряд дістав телеграфічну вістку від української делеґації на делімітаційні переговори в Будапешті, що транзитний рух між Карпатською Україною та західною частиною федерації наладнується, почнаючи від 3. ц. м. Від 11. ц. м. Хуст матиме нормальну залізничу сполуку зі заходом. Крім того наладнано комунікацію з Мадярщиною, від 5. ц. м. через Ужгород.

СПРАВА ЧОТИРЬОХ ПОСЛІВ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ДО ПРАСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Як подає „Наєс Вінер Таґеблят", карпатоукраїнський уряд робить заходи, щоб УНОбєднанню признано право розділити 4 мандати до праского парляменту, що їх посли втратили з огляду на зміну південного кордону Карпатської України. Це домагання стрічається із спротивом Праги.

Переговори між мін. Реваєм та прем. Бераном усунули всі труднощі.

Протичеські настрої в Карпатській Україні

ПАТ повідомляє з Ужгороду: Деякі місцевости підпадають під вплив протичеської аґітації урядових кол Карпатської України; це доходить до протичеських виступів. Напр. у Тирнові селяни відмовилися постачати чеським жандармам молока, а що не мають де продати, виливають його.

5-ГО ЛЮТОГО — ДЕНЬ МАСОВИХ ПЕРЕДВИБОРЧИХ ЗБОРІВ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

На неділю 5. лютого призначено у всіх більших місцевостях Карпатської України передвиборчі збори. Промовлятимуть усі кандидати до карпато-українського сойму, включно з кандидатами чеської, румунської та німецької національної меншини, яких поставили на виборчому списі УНО.

НАСТРОЇ В ХУСТІ У НАСВІТЛЕННІ НІМЕЦЬКОГО ЩОДЕННИКА.

„Вінер Наесте Нахріхтен" стверджують, що неґативне становище населення Карпатської України до ґен. Прхалі не змінилося. Настрої в Хусті такі, що на випадок приїзду ґен. Прхалі в характері міністра загрожують заворушення.

НАЦІОНАЛЬНА ЕСПАНІЯ готова прийняти утікачів з Катальонії.

ФРАНЦІЯ ВИШЛЕ АМБАСАДОРА ДО БУРҐОСУ?

Французькі міністри Сарро і Рюкар вернулися після інспекції катальонського погранична до Парижа, де відбулася нарада уряду.

Париж стоїть на становищі, що сама Франція не має обовязку фінансувати евакуації катальонських утікачів — це питання треба розвязати на міжнародній площині.

Як говорять у політичних колах, між Парижем та Барсельоною йдуть приватні розмови, у висліді яких ґен. Франко погодився прийняли на свою територію жінок, дітей і старців, що схоронилися до Франції. З огляду на те виявляється необхідним навязати дипльоматичні взаємини з нац. Еспанією. У Парижі говорять про висилку одного генерала, особистого знайомого ґен. Франка, зі спеціяльною місією до Бурґосу; він мав би приготовити приїзд французького амбасадора. Цього домагається енергійно окрема група парляментаристів під проводом Флянден.

ФРАНЦУЗЬКЕ ПОГРАНИЧЧА ЗАГРОЖЕНЕ.

Рівночасно франц. влада приготовляється на те, що при самому кордоні дійде до великих боїв; червоні будують там укріплення. Йде про те, щоб ці операції не нарушили безпеки на французькому пограниччі та щоб не допустити до хаотичного напливу червоних міліціонерів.

Еспанські національні війська зайняли Берґу.

35 КМ. ВІД ФРАНЦУЗЬКОГО КОРДОНУ.

Національні війська пішли вперед на всіх відтинках катальонського фронту. Корпус ген. Уркіхя заняв місто Берґу. Тепер нац. війська віддалені лише на 35 км. від франко-катальонського кордону.

ЧЕРВОНА АРТИЛЕРІЯ ОКРУЖЕНА.

Інша група нац. військ здобула на південь від Вічу місцевости Севу, Тараделль та Рідепорас. Тим способом звідусіль окружено простір, на якому червоні зосередили великі артилерійські частини.

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ ВИЇХАВ З РИМУ.

Болгарський король Борис виїхав з Риму, де провів 2 тижні як гість італійського короля.

Цікавість та інформація.

Львів, 2. лютого 1939.

Це розмірно зовсім недавній час, коли український загал у Галичині почав цікавитись міжнародніми подіями. Тямимо, як то „Діло", почеваючи від 20-их рр. післявоєнного часу, систематично „призвичаювало" своїх читачів до закордонно-політичної тематики, яка раніш була у ґазеті пятим колесом у возі та в очах читача згори чимось „нудним", на чому ледви зупинявся зір. Тямимо, як сьогодні, як то раз приніс до Редакції статтю п. н. „Англія, Судан і Єгипет" пок. д-р Ярослав Олесницький, один із найкращих наших знавців міжнародніх політичних проблем. Тема була тоді у світовій пресі актуальна і стаття першорядна. Коли ми її видрукували, то довго прийшлося слухати просто іронічних дотинок ріжних громадян, що „Діло" — мовляв — займається такими витребеньками, як якісь африканські країни і конфлікти. Закордонно-політична тематика належала у широкій українсько-галицькій опінії довго-довго до ділянок мало не метафізики. Довго-довго приходилося втовкмачувати абетку науки історії, що нема у світі подій відірваних, взаємно від себе незалежних, що всі вони у взаємному звязку, інколи у найтіснішому звязку навіть тоді, коли здавалось би, що нічого у них нема спільного, та що не має права забірати голосу не то в українській політиці, але й у касиновому чи каварняному українському політиканстві той, хто не цікавиться подіями у широкому світі і сяк-так, по ґазетному, у них не орієнтується. Приходилось пояснювати людям, що залюбки повторювана крилата фраза про „міжнародній характер української справи" це не значить, що всі державні мужі світа так і не мають іншої журби, як тільки українців та їхні клопоти і змагання, тільки те, що й українська справа займає якесь місце у комплексі справ, що їх щойно мусимо знати й пізнавати.

Здається, що ті часи належать до давнього минулого. Зацікавлення закордонно-політичними подіями серед найширших верств нашого громадянства щораз більшало. Такі події, як італійсько-абісинська війна або перші місяці еспанської війни, як історія зросту й упадку совітських впливів в Европі, не кажучи вже про такі географічно ближчі події, як „аншлюс" чи судетський конфлікт, — це були теми загальних і щоденних розмов. Українське громадянство ставало під цим оглядом на одному ступні з усіми іншими культурними громадянствами світа.

Це явище дійшло до свого найвищого ступня в останніх місяцях і тижнях. Іде з ним упарі зміна іншого явища, такого характеристичного для українського галицького культурного життя. Від початків історії української преси — панівний у нас був тижневик, — тижневики були (формально і далі ще є) офіціяльними органами всіх наших політичних партій, тижневики мали найвищий наклад, у малих містечках і по селах щоденник був тільки рідким та випадковим гостем в українському домі. Але в останньому часі, під впливом того загального зацікавлення подіями у широкому світі — раптово **паде наклад тижневиків та зростає наклад щоденників.** Український щоденник проникає вже в українське село. Навіть найкращі тижневі огляди міжнародніх подій, такі, що їх напр. вів колись перемиський „Український Голос" — нікому сьогодні не вистачають: люди просто вже надто нервові, щоб цілий тиждень ждати, поки довідаються, що сказав той чи інший державний діяч у днях передвоєнної гарячки.

А проте приглядаючись цьому явищу — добачуємо в ньому також деякі недобрі і нездорові рисочки. Річ у тому, що те зацікавлення міжнародніми подіями дуже **одностороннє.** Маємо враження, що велика частина української читаючої публики у краю шукає у закордонно-політичних вістках тільки вісток — про себе, про українську справу, або таких, які йдуть по лінії відомих бажань. Затe вістки і статті, які на перший погляд або не мають з українською справою нічого спільного або підважують величну будівлю, що її собі наш громадянин надто покваплно у своїй уяві сконструував — такий інформаційний матеріял належить по давньому до матеріялу „нудного". Буває, що за обективне та правильне зясовування подій у широкому світі можна ще й наразитись на епітет „гасителя духа", так, немов ті події мають достосовуватись до краєвих настроїв, або немов до них повинна достосовуватись рідна пресово-інформаційна служба.

Це нездорові прояви, бо вони є вислідом виключно тільки екзальтації, яка гарно свідчить про патріотизм, та проте належить до того світа почувань, що з політичною освітою стоїть тільки у далекому звязку. Бо політична освіта мас, якої джерелом є саме добра, особливо інформаційно-добра щоденна преса, масово поширена — не залежить від актуальних настроїв і політичних тенденцій. Щоденна преса має політично вишколювати громадянство, так далеко, щоб воно напр. само миттю орієнтувалось серед повені вісток — котрі з них правдиві чи імовірні, котрі штучно роздувані „для сензації", а котрі належать до катеґорії „пробних бальонів" або просто провокацій, бо суперечать льоґічному змістові даної ситуації і праґматичному звязкові подій. Формована пресою політична освіта каже теж громадянству завжди, при всяких, добрих чи злих обставинах, **зберігати спокій та рівновагу духа,** не піддаватися настроям ані радісної екзальтації ані розпуки, тямлючи, що перша може бути передчасна і нікому непотрібна, друга — ще більш безпідставна. Не дурно найбільшою прикметою кожного політика є **холоднокровність** — хай навіть получена з найбільшим темпераментом, а проте така, яка вміє на поводах тримати свої настрої і свої вибухи радости чи смутку. Ми хотіли б, щоб такі прикмети якнайбільш поширились у рідному громадянстві, щоб нинішнє зацікавлення міжнародніми подіями, яке казало широким масам нашого громадянства поцікавитись більше щоденною пресою, стало підставою справжньої масової політичної освіти, масового політичного [illegible]

Тому, виступаючи вже неоднократно проти того, щоб настрої екзальтації вироджувались навіть у нехіть до буденної конструктивної праці, в якесь дивоглядне та каригідне легковаження „дрібних" справ, від яких саме найбільше залежить доля нації, — протиставимось також хибному розумінню завдань пресово-інформаційної служби, якщо вона хоче бути дійсно добра, дійсно правильна, виховна та конструктивна. Від того, чи Гітлер згадує у своїй промові про европейський Схід чи ні — не залежить доля української нації: **залежить вона від сили українства, якої підвалиною є муравлина конструктивна праця та масова політична освіта.** Зацікавлення міжнародніми подіями повинно бути постійне, тривке, всестороннє, незалежне від хвилевих настроїв.

h.

Основа сили Рідної Школи — це її членство. Вступайте масово у члени Р. Ш. Річна членська вкладка 2 зол., для селян і робітників тільки 1 зол. Вписуватись і вкладку вплачувати у приналежному Кружку РШ.

Від Єжова до того самого.

НОВІ ОБВИНУВАЧЕНІ У КОНТРРЕВОЛЮЦІЇ.

Хоч зазначалося на кожному кроці, що нищить „ворогів народу" славетна совітська контррозвідка під кермуванням „сталінського наркома" Єжова (всі знали, що на цьому саме місці треба гучно плескати), але таємницею полишилася було, що самим то Єжовим, як секретарем ЦК. партії кермує ґенеральний секретар партії, тобто сам „вожд".

Та надійшли досить непевні часи. Бо крім перманентних внутрішніх ворогів, яких і не щастило „викорчувати", які росли, ніби гриби по дощі, загрожували все небезпечніше й небезпечніше вороги і зовнішні. Доводилося вживати всіляких способів якось забезпечити себе, зробити якісь щасливі ходи.

Здається нам, що мешканців Кремля і досі кидає в холодний піт при одній тільки згадці про мінхенське побачення. Політичне примирення, політичне зеднання европейських потуг, цей славнозвісний пакт чотирьох у Европі плюс Японія в Азії, це не тільки вічний шах, це вже справжній мат для „шостої частини світу".

Але якось пощастило. Покищо мінхенське побачення не привело до згоди чотирьох европейських потуг. Залишилися старі, а то навіть повстали й нові розбіжности. Отже використовувати кожну таку розбіжність! Старатися як мога використовувати розколини поміж [illegible] державами! Розширяти їх! Змобілізувати [illegible] видні та невидні осередки комінтерну. Зробити все! А тут на щастя незадоволення в Англії, [illegible] ловно в Америці з антисемітської політики [illegible] меччини. А тут на щастя незадоволення в Англії, а головне в Америці з японської [illegible] в Китаю. Чи не можна на цьому виграти? [illegible] ба тільки якось навіяти більше довіря до СССР, до його сучасної демократичности, до його [illegible] ролюбства.

Ну, а крім того слід трохи якось [illegible] внутрішні ферменти, головне національні [illegible]

І ось 7. грудня у відділі хроніки, на [illegible] ній сторінці (і це у всіх совітських газетах) [illegible] лиється коротка записка про звільнення Єжова [illegible] за його проханням від обовязків наркома [illegible] трішніх справ з залишенням наркомом [illegible] транспорту, обовязки якого він виконував [illegible] від квітня м. р. На наркома внутрішніх справ [illegible] призначено Лаврентія Берію, що [illegible] першим секретарем ЦК. компартії Грузії [illegible]

Зрозуміло, на другий день перший [illegible] був на першу сторінку газет. І, о [illegible] портретів Єжова, ані Берії, ані [illegible] Берії! Це вже цілком незвичайно!

І „власні кореспонденти" европейських [illegible] зет писали вже і про перебування Єжова в [illegible] талі під охороною чекістів, і про [illegible] самогубство і про розлуку з ним його [illegible] ни, порівнюючи ввесь час його [illegible] Ягоди. Але ріжниця була велика. [illegible] тільки урядовець, звичайно комісар, [illegible] мав високе становище. Єжов не тільки [illegible] урядовець, він, як ми вже зазначали, і [illegible] ЦК. партії, і голова комісії партійної [illegible] і член політбюра. Не значить те, щоб [illegible] можна було „зліквідувати", але мусіли б [illegible] ли зробити в цілком інший спосіб

Наслідки автомобілевої катастрофи.

ХУСТ. У справі катастрофи, що сталася у неділю, 29. м. м., з автом вищих урядовців Карпатської України, Чеське Пресове Бюро повідомляє: Більша група урядовців міністерств з Хусту виїхала була в суботу до Мармарошського Сиготу на свято румунського Червоного Хреста. В часі повороту авто карпато-українського шефа пропаґанди д-ра Комаринського наїхало на румунській території на поруччя деревляного мосту й наслідком того були ранені три особи, найважче шеф Президії Ради Міністрів Микола Лацанич. Легко ранені д-р Комаринський та його жінка відїхали вже до Хусту; надкомісар Лацанич, що має зломану ногу у трьох місцях залишився у лічниці в Сиготі.

Цікавість та інформація.

Львів, 2. лютого 1939.

Це розмірно зовсім недавній час, коли український загал у Галичині почав цікавитись міжнародніми подіями. Тямимо, як то „Діло", починаючи від 20-их рр. післявоєнного часу, систематично „призвичаювало" своїх читачів до закордонно-політичної тематики, яка раніш була у газеті пятим колесом у возі та в очах читача вгори чимось „нудним", на чому ледви зупинявся зір. Тямимо, як сьогодні, як то раз приніс до Редакції статтю п. н. „Англія, Судан і Єгипет" пок. д-р Ярослав Олесницький, один із найкращих наших знавців міжнародніх політичних проблем. Тема була тоді у світовій пресі актуальна і стаття першорядна. Коли ми її видрукували, то довго прийшлося слухати просто іронічних дотинок ріжних громадян, що „Діло" — мовляв — займається такими витребеньками, як якісь африканські країни і конфлікти. Закордонно-політична тематика належала у широкій українсько-галицькій опінії довго-довго до ділянок мало не метафізики. Довго-довго приходилося втовкмачувати абетку науки історії, що нема у світі подій відірваних, взаємно від себе незалежних, що всі вони у взаємному звязку, інколи у найтіснішому звязку навіть тоді, коли здавалось би, що нічого у них нема спільного, та що не має права забірати голосу не то в українській політиці, але й у касиновому чи каварняному українському політиканстві той, хто не цікавиться подіями у широкому світі і сяк-так, по ґазетному, у них не орієнтується. Приходилось пояснювати людям, що залюбки повторювана крилата фраза про „міжнародній характер української справи" це не значить, що всі державні мужі світа так і не мають іншої журби, як тільки українців та їхні клопоти і змагання, тільки те, що й українська справа займає якесь місце у комплексі справ, що їх щойно мусимо знати й пізнавати.

Здається, що ті часи належать до давнього минулого. Зацікавлення закордонно-політичними подіями серед найширших верств нашого громадянства щораз більшало. Такі події, як італійсько-абісинська війна або перші місяці еспанської війни, як історія зросту й упадку совітських впливів в Европі, не кажучи вже про такі географічно ближчі події, як „аншлюс" чи судетський конфлікт, — це були теми загальних і щоденних розмов. Українське громадянство ставало під цим оглядом на одному ступні з усіми іншими культурними громадянствами світа.

Це явище дійшло до свого найвищого ступня з останніх місяцях і тижнях. Іде з ним упарі зміна іншого явища, такого характеристичного для українського галицького культурного життя. Від початків історії української преси — панівний у нас був тижневик, — тижневики були (формально і далі ще є) офіціяльними органами всіх наших політичних партій, тижневики мали найвищий наклад, у малих містечках і по селах щоденник був тільки рідким та вийнятковим гостем в українському домі. Але в останньому часі, під впливом того загального зацікавлення подіями у широкому світі — раптово **паде наклад тижневиків та зростає наклад щоденників.** Український щоденник проникає вже в українське село. Навіть найкращі тижневі огляди міжнародніх подій, такі, що їх напр. вів колись перемиський „Український Голос" — нікому сьогодні не вистачають: люди просто вже надто нервові, щоб цілий тиждень ждати, поки довідаються, що сказав той чи інший державний діяч у днях передвоєнної гарячки.

А проте приглядаючись цьому явищу — добачуємо в ньому також деякі недобрі і нездорові рисочки. Річ у тому, що те зацікавлення міжнародніми подіями дуже одностороннє. Маємо враження, що велика частина української читаючої публики у краю шукає у закордонно-політичних вістках тільки вісток — про себе, про українську справу, або таких, які йдуть по лінії відомих бажань. Зате вістки і статті, які на перший погляд або не мають з українською справою нічого спільного або підважують величну будівлю, що її собі наш громадянин надто поквапно у своїй уяві сконструував — такий інформаційний матеріял належить по давньому до матеріялу „нудного". Буває, що за обективне та правильне зясовування подій у широкому світі можна ще й наразитись на епітет „гасителя духа", так, немов ті події мають достосовуватись до краєвих настроїв, або немов до них повинна достосовуватись рідна пресово-інформаційна служба.

Це нездорові прояви, бо вони є вислідом виключно тільки екзальтації, яка гарно свідчить про патріотизм, та проте належить до того світа почувань, що з політичною освітою стоїть тільки у далекому звязку. Бо політична освіта мас, якої джерелом є саме добра, особливо інформаційно-добра щоденна преса, масово поширена — не залежить від актуальних настроїв і політичних тенденцій. Щоденна преса має політично вишколювати громадянство, так далеко, щоб воно напр. само миттю орієнтувалось серед повені вісток — котрі з них правдиві чи імовірні, котрі штучно роздувані „для сензації", а котрі належать до катеґорії „пробних бальонів" або просто провокацій, бо суперечать льоґічному змістові даної ситуації і праґматичному звязкові подій. Формована пресою політична освіта каже теж громадянству завжди, при всяких, добрих чи злих обставнах, зберігати спокій та рівновагу духа, не піддаватися настроям ані радісної екзальтації ані розпуки, тямлючи, що перша може бути передчасна і нікому непотрібна, друга — ще більш безпідставна. Не дурно найбільшою прикметою кожного політика є холоднокровність — хай навіть получена з найбільшим темпераментом, а проте така, яка вміє на поводах тримати свої настрої і свої вибухи радости чи смутку. Ми котіли б, щоб такі прикмети якнайбільш поширились у рідному громадянстві, щоб нинішне зацікавлення міжнародніми подіями, яке казало широким масам нашого громадянства поцікавитись більше щоден[…] пресою, стало підставою справжньої масової [..]літичної освіти, масового політичного вишк[…]

Тому, виступаючи вже неоднократно про[…] того, щоб настрої екзальтації вироджува[…] навіть у нехіть до буденної конструктивної [..]ці, в якесь дивоглядне та каригідне легковаж[..]ня „дрібних" справ, від яких саме найбільше [..]лежить доля нації, — протиставимось тако[…] хибному розумінню завдань пресово-інфор[…]ційної служби, якщо вона хоче бути дійсно [..]бра, дійсно правильна, виховна та конструкти[..]на. Від того, чи Гітлер згадує у своїй промо[…] про европейський Схід чи ні — не залежить [..]ля української нації: залежить вона від сил [..]країнства, якої підвалиною є муравлина [..]структивна праця та масова політична осві[…] Зацікавлення міжнародніми подіями пови[…] бути постійне, тривке, всестороннє, незалежн[…] від хвилевих настроїв. **в.**

Основа сили Рідної Школи — це її член[…]ство. Вступайте масово у члени Р. Ш. Річна членська вкладка 2 зол., для селян і робітник[…] тільки 1 зол. Вписуватись і вкладку вплачу[..]ти у приналежному Кружку РШ.

Від Єжова до того самого.

НОВІ ОБВИНУВАЧЕНІ У КОНТРРЕВОЛЮЦІЇ.

Хоч зазначалося на кожному кроці, що нищить „ворогів народу" славетна совітська контррозвідка під кермуванням „сталінського наркома" Єжова (всі знали, що на цьому саме місці треба гучно плескати), але таємницею полішинеля було, що самим то Єжовим, як секретарем ЦК. партії кермує ґенеральний секретар партії, тобто сам „вожд".

Та надійшли досить непевні часи. Бо крім перманентних внутрішніх ворогів, яких і не щастило „викорчувати", які росли, ніби гриби по дощі, загрожували все небезпечніше й небезпечніше вороги і зовнішні. Доводилося вживати всіляких способів якось забезпечити себе, зробити якісь щасливі ходи.

Здається нам, що мешканців Кремля і досі кидає в холодний піт при одній тільки згадці про мінхенське побачення. Політичне примирення, політичне єднання европейських потуг, цей славнозвісний пакт чотирьох у Европі плюс Японія в Азії, це не тільки вічний шах, це вже справжній мат для „шостої частини світу".

Але якось пощастило. Покищо мінхенське побачення не привело до згоди чотирьох европейських потуг. Залишилися старі, а то навіть повстали й нові розбіжности. Отже використовувати кожну таку розбіжність! Старатися як мога використовувати розколини поміж [..] державами! Розширяти їх! Змобілізувати [..] видні та невидні осередки комінтерну. Зробити все! А тут на щастя незадоволення в Англії [..] ловно в Америці з антисемітської політики [..] меччини. А тут на щастя незадоволення в А[..]глії, а головне в Америці з японської експан[…] в Китаю. Чи не можна на цьому виграти? Тре[..]ба тільки якось навіяти більше довіря до СССР, до його сучасної демократичности, до його м[..]ролюбства.

Ну, а крім того слід трохи якось засп[…] внутрішні ферменти, головне націоналісти[…]

І ось 7. грудня у відділі хроніки, на [..] ній сторінці (і це у всіх совітських газетах) [..]ляється коротка записка про звільнення Єжо[..] за його проханням від обовязків наркома вн[..]трішніх справ з залишенням наркомом водного транспорту, обовязки якого він виконував [..] від квітня м. р. На наркома внутрішніх спра[..] призначено Лаврентія Берію, що раніше [..] першим секретарем ЦК. компартії Грузії.

Зрозуміло, на другий день перший вида[…] був на першу сторінку газет. І, о сенсація, [..] портретів Єжова, ані Берії, ані якої біогра[…] Берії! Це вже цілком незвичайно!!

І „власні кореспонденти" европейських [..]зет писали вже і про перебування Єжова в шпи[..]талі під охороною чекістів, і про замах його [..] самогубство і про розлуку з ним його дру[..] ни, порівнюючи ввесь час його долю з долею Ягоди. Але ріжниця була велика. Ягода [..] тільки урядовець, звичайно комуніст, що [..] мав високе становище. Єжов не тільки висо[..] урядовець, він, як ми вже зазначили, і секр[..] ЦК. партії, і голова комісії партійної контр[..] і член політбюра. Не значить те, щоб його [..] можна було „зліквідувати", але мусіли б це [..]ди зробити в цілком інший спосіб.

Наслідки автомобілевої катастрофи.

ХУСТ. У справі катастрофи, що сталася у неділю, 29. м. м., з автом вищих урядовців Карпатської України, Чеське Пресове Бюро повідомляє: Більша група урядовців міністерств з Хусту виїхала була в суботу до Мармарошського Сиготу на свято румунського Червоного Хреста. В часі повороту авто карпато-українського шефа пропаганди д-ра Комаринського наїхало на румунській території на поруччя деревляного мосту й наслідком того були ранені три особи, найважче шеф Президії Ради Міністрів Микола Лацанич. Легко ранені д-р Комаринський та його жінка віїхали вже до Хусту; надкомісар Лацанич, що має зломану ногу у трьох місцях залишився у лічниці в Сиготі.

...відзначено 21. грудня роковини заснування ЧК і знову сенсацій. Ніяких згадок про це в пресі, ніяких статтей з приводу цього. І тільки в клюбі імени Дзержинського відбулися з цього приводу збори, при чому найвища особа там була дивізійний комісар Соловйов, один із другорядних вищих урядовців НКВС.

Отже не тільки існує нібн якесь незадоволення з усього апарату наркомвнусправ, але бажано це задемонструвати.

Між іншим також незгідно з правдою висвітлювали „власні кореспонденти" минуле нового наркому, нібн він працював завсіди в органах Ч. К. Він майже ввесь час працював по партійній лінії (між іншим у році 1922. він, як „товариш Лаврентій" був секретарем партійного комітету в Києві, був досить толерантний і навіть прихильний до української кооперації) і це також свідчило б про бажання задемонструвати нібн зміну курсу політики наркомвнусправ, бо на місце Єжова можна ж було б призначити когобудь з його заступників.

А судовий процес у Києві при кінці грудня, судовий процес з обвинуваченням групи колишніх співробітників НКВС Молдавії на чолі з самим наркомом Широким, що чомусь то попер до суду! Обвинуватили їх у створенні фіктивної контрреволюційної організації, у примушуванні ріжних осіб зізнавати в участи в цій організації! І нібн злочини ці викрив Ц. К. компартії України. Усіх обвинувачених засуджено і розстріляно.

Знову очевидне бажання задемонструвати, що уряд рішив боротися з злочинами (і то такими своєрідними!) навіть і серед апарату Наркомвнусправ.

А на жалібному засіданні на роковини смерти Леніна, тобто на особливо урочистому партійному засіданні серед президії сидить далі, як і раніше, Єжов. Це свідчить, що ніяких злочинів він не заподіяв, користується попереднім довір'ям, треба було через його відхід задемонструвати назверх, а також і всередині СССР нібн цілковиту зміну внутрішньої політики совітського уряду по лінії наркомвнусправ.

А задемонструвати вже є зуміють! Недаремно тепер саме в Ню Йорку будують совітський павільон для майбутньої вистави, недаремно по всіх великих центрах Північної Америки американська компартія влаштовує урочисті збори памяті Леніна, з промовами про миролюбство „великого могутнього" СССР. Недаремне на сторінках деяких англійських ґазет проскакують думки, що цілком непотрібно нехтувати СССР, як можливим спільником на випадок воєнних ускладнень.

Отже демонструвати якнайбільше демократії, миролюбства з боку СССР! Тимто й вирішило політбюро з участю того самого Єжова, що він мусить відсунутися від наркомвнусправ, на доказ запровадження нового, лагідного, „демократичного" курсу.

Може й пощастить когонебудь у цьому переконати!

Гл. Л

Новий кабінет у Румунії.

Букарешт. Учора вечором кабінет мінісстрів подався до димісії. Король доручив місію утворення нового кабінету дотеперішньому премієрові патріярхові Миронові Кристі, який представив королеві такий спис членів: премієр **Мирон Кристя**, віцепремієр, міністр внутрішніх справ та міністр народньої оборони в одній особі **Арманд Калінеско**, міністр юстиції **Віктор Імманді**, міністр озброєння **Віктор Славеско**, міністр прилюдних робіт та комунікації **Міхель Гельмекзану**, міністр скарбу й губернатор національного банку **Мітіца Константінеску**, міністр народ. господарки інж. **Йорі Буйці**, міністр летунства й маринарки **ген. Павло Теодореску**, міністр праці **Міхель Ралес**, міністр здоровля та суспільної безпеки **ген. Микола Марінеску**, міністр віроісповідань та мистецтв **Микола Цігро**, мін. освіти **Петро Андрей**, міністр закорд. справ **Григор Гафенку**, міністр для меншинних справ **Сільвію Драгомір**, міністр рільництва та державних дібр **проф. Корнацеану**, міністр для інвентаризації прилюдного майна **Траян Поп**. — Державними підсекретарями стали: в міністерстві рільництва **М. Шербан**, для пропаганди **Евг. Тітеану**, в мін. внутр. справ **ген. Гаврило Марінеску і Коріолян Баран**, у президії ради міністрів — **Михайло Мотареану**, в мін. ісповідань і мистецтв **Паце Попеску і І. М. Салавеану**, в мін. освіти **Дмитро Туоні**, в міністерстві народньої оборони — **ген. Григор Мігалі**, в міністерстві народньої господарки — **Віктор Лінга**. Заприсяження членів нового кабінету та королівських резидентів 10 провінцій відбулось у ночі.

Чого домагається німецька меншина у Польщі.

Варшава, 1. лютого 1939.

Коротко перед приїздом мін. Рібентропа до Варшави, премієр ген. Складковський прийняв — як коротко інформував тоді ПАТ — німецького сенатора Ервіна Гасбаха, що передав меморіял у справі положення німецької меншини у Польщі.

Грубо пізніше появився докладний комунікат катовицької пресової німецької агенції „Д. П. Д.", що насвітлює характер німецького постулятивного меморіялу і наводить його зміст.

„Підчас моїх останніх відвидин з б. сенатором Візнером (14. жовтня 1938 р.; сен. Візнер голова „Юнгдайтше Партай", проти якого польська преса веде сильну кампанію — Гром.) доручили ми вам, пане премієре — пише у меморіялі сен. Гасбах — списаний реферат у найдразливіших справах нашої меншини, де була мова про такі справи:

1. Шкільництво.
2. Стосування закону про прикордонну полосу та передовсім про виселювання польських громадян німецької національности.
3. Рівне трактування німецьких робітників при приниманні до праці і звільненнях.
4. Стосування закону про державну приналежність.
5. Церковно-віроісповідні справи.

Пан премієр — пише далі сен. Гасбах — заявив нам тоді, що наведені справи розгляне прихильно. У міжчасі я перевів багато розмов у численних польських установах і міністерствах, щоб довести до злагідження вичислених дошкульних болячок німецького населення. На превеликий жаль, мушу заявити, що за малими винятками і наслідками натрапив я усюди на нехіть і відмову. У багатьох випадках заявили мені, що все залежить від права взаємности і відношення до польської меншини в Німеччині."

В закінченні меморіялу сенатор Гасбах просить принаглююче припоручити поодиноким міністерствам коротко випрацювати і полагодити усі ці важні для німців справи.

Гром.

Різдво українців у війську.

Відомо, що багато молодих українців рікрічно відбуває обовязкову військову службу в польському війську, здебільша поза межами рідного краю. Тут хочемо звернути увагу на недостачі в заспокоюванні їхніх релігійних потреб. Ось напр. у Познані гр.-кат. вояки не святкують греко-кат. свят Різдва Христового, тільки вправляють тоді або працюють, як у кожному будному дні. Нема в тому дні ані в найближчих ніякого нашого богослуження, хоч існує там греко-католицький деканат.

Вояки жидівської національности в Познані всі свої свята святкують якслід. Видно, що про тих жидів є кому подбати, де вони не були б, тільки українці, вирвані зі своїх сіл та містечок, тратять звязок з рідним обрядом і навіть у такому урочистому дні, як день Рождества Христового, не мають можливости хочби думками злучитися зі своїми родинними сторонами та зі своєю церквою.

Цією справою повинні зацікавитись українські церковні і громадянські чинники та подбати, щоб нашим воякам, які стаціоновані у корінно-польських землях, зокрема в Познані, запевнено духовну обслугу принаймеше підчас урочистих свят

К. К.

Діяльність ОЗОН-у у станиславівському воєвідстві.

ПАТ повідомляє:

Чималими успіхами може похвалитись окружна організація ОЗОН-у у станиславівському воєвідстві в останніх місяцях. Ось факти:

В коломийському повіті ОЗОН заснував безвідсоткові каси в Коломиї, Яблонові, Печеніжині й Товмачику і викупив землю „з чужих рук" у Камінці Малій, Товмачику та Яблонові простором коло 120 моргів. Заходами окружного коломийського ОЗОН-у громадяни польські дістали позичку на суму 50 тисяч золотих на закупно землі. **В самій Коломиї** засновано польську кооперативу, зорганізовано ремісничий університет, закуповувано коні для війська та влаштовано цілу низку відчитів на актуальні теми. **Окружний ОЗОН у Косові** дбав про імпрези та святочні обходи, дохід з яких піде на польську приватну ґімназію в Косові, на кухню для дітей безробітних та на будову костела в Маріямполі. В повітах **Снятин, Городенка, Жидачів і Товмач** заходами ОЗОН-у основано цілу мережу християнських безвідсоткових кас та зорганізовано кільканацять кооператив. **У Калуші** основано безвідсоткову касу і придбано від громади ґрунт під будівлю приватної польської ґімназії; культурно-освітня секція місцевого ОЗОН-у, зложена з учителів місцевої ґімназії та вселюдних шкіл, працює безупинно по сільських читальнях, зокрема в селах з мішаним населенням. **Рогатинський ОЗОН** занявся в першу чергу організацією польського купецтва і в своїй практичній акції чимраз більше опановує та монополізує вивіз худоби. **Округа ОЗОН-у у Стрию** незвичайно діяльна. Вона оснувала кооперативу „Дашавянка" з філією в Моршині, якої місячний оборот сягає 25.000 золотих. У Сколім і Синевідську Вижнім зорганізовано робітничі кооперативи, в Соколові шевську кооперативу. Тепер приступає до праці кооператива в Рафайловій та безвідсоткова каса в Жулині. В харитативно-суспільній ділянці стрийська округа ОЗОН-у веде доживу найбіднішої дітвори у Стрию, Сколім, Соколові, Жулині, Хромогорбі та Жижаві. У Сколім та Жижаві урухомили аматорські гуртки та курси для неграмотних.

Поїздка ґен. Прхалі до Хусту.

Згідно з празьким повідомленням ПАТ-а ґенерал Лев Прхаля виїхав учора вечором з Праги до Хусту. Перед відїздом відбув він численні розмови з поодинокими членами центрального уряду.

Опозиція проти політики Рузвельта.

Вашингтон. Сенатор Най заявив у сенаті, що він не братиме відтепер участи в тайних засіданнях сенатської військової комісії. Сенатор Най бажає в той спосіб запротестувати „проти процедури, яка не дозволяє американській опінії запізнатись з дійсною політикою уряду Злучених Держав Півн. Америки". Виступ сенатора Ная може мати такий наслідок, що спровокує дебату над закордонною політикою Злучених Держав. Сенатори Мінтон і Клерк уже заявили, що говоритимуть на цю тему. — Опозиція закидає Рузвельтові завелике юдофільство.

Неписьменність — це страшний суспільний боляк, що вперто відновлюється та наростає.

Надійшло 21. грудня, роковини заснування ЧК. і знову сензація. Ніяких згадок про це в пресі, ніяких статтей з приводу цього. І тільки в клюбі імени Дзержинського відбулися з цього приводу збори, при чому найвища особа там була дивізійний комісар Соловйов, один із другорядних вищих урядовців НКВС.

Отже не тільки істнує ніби якесь незадоволення з усього апарату наркомвнусправ, але бажано це задемонструвати.

Між іншим також незгідно з правдою висвітлювали „власні кореспонденти" минуле нового наркому, ніби він працював завсіди в органах Ч. К. Він майже ввесь час працював по партійній лінії (між іншим у році 1922. він, як „товариш Лаврентій" був секретарем партійного комітету в Києві, був досить толерантний і навіть прихильний до української кооперації) і це також свідчило б про бажання задемонструвати ніби зміну курсу політики наркомвнусправ, бо на місце Єжова можна ж було б призначити когобудь з його заступників.

А судовий процес у Києві при кінці грудня, судовий процес з обвинуваченням групи колишніх співробітників НКВС Молдавії на чолі з самим наркомом Широким, що чомусь то помер до суду! Обвинуватили їх у створенні фіктивної контрреволюційної організації, у примушуванні ріжних осіб зізнавати в участи в цій організації! І ніби злочини ці викрив Ц. К. компартії України. Усіх обвинувачених засуджено і розстріляно.

Знову очевидне бажання задемонструвати, що уряд рішив боротися злочинами (і то такими своєрідними!) навіть і серед апарату Наркомвнусправ.

А на жалібному засіданні на роковини смерти Леніна, тобто на особливо урочистому партійному засіданні серед президії сидить далі, як і раніше, Єжов. Це свідчить, що ніяких злочинів він не заподіяв, користується попереднім довірям, треба було через його відхід задемонструвати назверх, а також і всередині СССР ніби цілковиту зміну внутрішньої політики совітського уряду по лінії наркомвнусправ.

А задемонструвати вже зуміють! Недаремно тепер саме в Ню Йорку будують совітський павільон для майбутньої вистави, недаремно по всіх великих центрах Північної Америки американська компартія влаштовує урочисті збори памяті Леніна, з промовами про миролюбство „великого могутнього" СССР. Недаремне на сторінках деяких англійських ґазет проскакують думки, що цілком непотрібно нехтувати СССР, як можливим спільником на випадок воєнних ускладнень.

Отже демонструвати якнайбільше демократії, миролюбства з боку СССР! Тимто й вирішило політбюро з участю того самого Єжова, що він мусить відсунутися від наркомвнусправ, на доказ запровадження нового, лагідного, „демократичного" курсу.

Може й пощастить когонебудь у цьому переконати!

Гл. Л.

Новий кабінет у Румунії.

Букарешт. Учора вечором кабінет міністрів подався до димісії. Король доручив місію утворення нового кабінету дотеперішньому премієрові патріярхові Миронові Кристі, який представив королеві такий спис . членів: премієр **Мирон Кристя**, віцепремієр, міністр внутрішніх справ та міністр народньої оборони в одній особі **Арманд Калінеско**, міністр юстиції **Віктор Імманді**, міністр озброєння **Віктор Славеско**, міністр прилюдних робіт та комунікації **Міхель Гельмекзану**, міністр скарбу й губернатор національного банку **Мітіца Константінеску**, міністр народ. господарки інж. **Йорі Буйці**, міністр летунства й маринарки ґен. **Павло Теодореску**, міністр праці **Міхель Ралес**, міністр здоровля та суспільної безпеки **ген. Микола Марінеску**, міністр віроісповідань та мистецтв **Микола Цігро**, мін. освіти **Петро Андрей**, міністр закорд. справ **Григор Ґафенку**, міністр для меншинних справ **Сільвію Драгомір**, міністр рільництва та державних дібр проф. **Корнацеану**, міністр для інвентаризації прилюдного майна **Траян Поп**. — Державними підсекретарями стали: в міністерстві рільництва **М. Шербан**, для пропаганди **Евг. Тітеану**, в мін. внутр. справ ґен. **Гаврило Марінеску і Коріолян Баран**, у президії ради міністрів — **Михайло Могареану**, в мін. ісповідань і мистецтв **Паце Попеску і І. М. Салавеану**, в мін. освіти **Дмитро Туоні**, в міністерстві народньої оборони — ґен. **Григор Мігалі**, в міністерстві народньої господарки — **Віктор Лінга**. Заприсяження членів нового кабінету та королівських резидентів 10 провінцій відбулось у ночі.

Чого домагається німецька меншина у Польщі.

Варшава, 1. лютого 1939.

Коротко перед приїздом мін. Рібентропа до Варшави, премієр ґен. Складковський прийняв — як коротко інформував тоді ПАТ — німецького сенатора Ервіна Гасбаха, що передав меморіял у справі положення німецької меншини у Польщі.

Грубо пізніше появився докладний комунікат катовицької пресової німецької аґенції „Д. П. Д.", що насвітлює характер німецького постулятивного меморіялу і наводить його зміст.

„Підчас моїх останніх відвідин з б. сенатором Візнером (14. жовтня 1938 р.; сен. Візнер голова „Юнґдайтше Партай", проти якого польська преса веде сильну кампанію — Гром.) доручили ми вам, пане премієре — пише у меморіялі сен. Гасбах — списаний реферат у найдразливіших справах нашої меншини, де була мова про такі справи:

1. Шкільництво.
2. Стосування закону про прикордонну полосу та передовсім про виселювання польських громадян німецької національности.
3. Рівне трактування німецьких робітників при приниманні до праці і звільненнях.
4. Стосування закону про державну приналежність.
5. Церковно-віроісповідні справи.

Пан премієр — пише далі сен. Гасбах — заявив нам тоді, що наведені справи розгляне прихильно. У міжчасі я перевів багато розмов у численних польських установах і міністерствах, щоб довести до злагіднення вичислених дошкульних болячок німецького населення. На превеликий жаль, мушу заявити, що за малими винятками і наслідками натрапив я усюди на нехіть і відмову. У багатьох випадках заявили мені, що все залежить від права взаємности і відношення до польської меншини в Німеччині."

В закінченні меморіялу сенатор Гасбах просить принаглююче припоручити поодиноким мінстерствам коротко випрацювати і полагодити усі ці важні для німців справи.

Гром.

Діяльність ОЗОН-у у станиславівському воєвідстві.

ПАТ повідомляє:

Чималими успіхами може похвалитись окружна організація ОЗОН-у у станиславівському воєвідстві в останніх місяцях. Ось факти: В **коломийському повіті ОЗОН** заснував безвідсоткові каси в Коломиї, Яблонові, Печеніжині й Товмачику і викупив землю „з чужих рук" у Камінці Малій, Товмачику та Яблонові простором коло 120 морґів. Заходами окружного коломийського ОЗОН-у громадяни поляки дістали позичку на суму 50 тисяч золотих на закупно землі. **В самій Коломиї** засновано кравецьку кооперативу, зорґанізовано ремісничий університет, закуповувано коні для війська та влаштовано цілу низку відчитів на актуальні теми. **Окружний ОЗОН у Косові** дбав про імпрези та святочні обходи, дохід з яких ішов на польську приватну ґімназію в Косові, на ялинку для дітей безробітних та на будову костела в Маріямполі. В повітах **Снятин, Городенка, Жидачів і Товмач** заходами ОЗОН-у основано цілу мережу християнських безвідсоткових кас та зорґанізовано кільканацять кооператив. У **Калуші** основано безвідсоткову касу і придбано від громади ґрунт під будівлю приватної польської ґімназії; культурно-освітня секція місцевого ОЗОН-у, зложена з учителів місцевої ґімназії та вселюдних шкіл, працює безупинно по сільських читальнях, зокрема в селах з мішаним населенням. **Рогатинський ОЗОН** занявся в першу чергу організацією польського купецтва і в своїй практичній акції чимраз більше опановує та монополізує вивіз худоби. **Округа ОЗОН-у у Стрию** незвичайно діяльна. Вона оснувала кооперативу „Дашавянка" з філією в Моршині, якої місячний оборот сягає 25.000 золотих. У Сколім і Синевідську Вижнім зорґанізовано робітничі кооперативи, в Соколові шевську кооперативу. Тепер приступає до праці кооператива в Рафайловій та безвідсоткова каса в Жулині. В харитативно-суспільній ділянці стрийська округа ОЗОН-у веде доживу найбіднішої дітвори у Стрию, Сколім, Соколові, Жулині, Хромогорбі та Жижаві. У Сколім та Жижаві урухомили аматорські гуртки та курси для неграмотних

Різдво українців у війську.

Відомо, що багато молодих українців рікрічно відбуває обовязкову військову службу в польському війську, здебільша поза межами рідного краю. Тут хочемо звернути увагу на недостачі в заспокоюванні їхніх релігійних потреб. Ось напр. у Познані гр.-кат. вояки не святкують греко-кат. свят Різдва Христового, тільки вправляють тоді або працюють, як у кожному будному дні. Нема в тому дні в найближчих ніякого нашого богослуження, хоч істнує там греко-католицький деканат.

Вояки жидівської національности в Познані всі свої свята святкують якслід. Видно, що про тих жидів є кому подбати, де вони не були б, тільки українці, вирвані зі своїх сіл та містечок, тратять звязок з рідним обрядом і навіть у такому урочистому дні, як день Рождества Христового, не мають можливости хоч би думками злучитися зі своїми родинними сторонами та зі своєю церквою.

Цією справою повинні зацікавитись українські церковні і громадянські чинники та подбати, щоб нашим воякам, які стаціоновані у корінно-польських землях, зокрема в Познані, запевнено духовну обслугу принаймеише підчас урочистих свят.

К. К.

Поїздка ґен. Прхалі до Хусту.

Згідно з праським повідомленням ПАТ-а ґенерал Лев Прхаля виїхав учора вечором з Праги до Хусту. Перед відїздом відбув він численні розмови з поодинокими членами центрального уряду.

Опозиція проти політики Рузвельта.

Вашингтон. Сенатор Най заявив у сенаті, що він не братиме віттепер участи в тайних засіданнях сенатської військової комісії. Сенатор Най бажає в той спосіб запротестувати „проти процедури, яка не дозволяє американській опінії запізнаватись з дійсною політикою уряду Злучених Держав Півн. Америки". Виступ сенатора Ная може мати такий наслідок, що спровокує дебату над закордонною політикою Злучених Держав. Сенатори Мінтон і Клерк уже заявили, що говоритимуть на цю тему. — Опозиція закидає Рузвельтові завелике юдофільство.

Неписьменність — це страшний суспільний боляк, що вперто відновлюється та наростає

Відкритий лист до Пана Премієра Складковського.

Дістаємо з Краєвої Народньої Канцелярії УНДО такого листа:

Від кількох місяців війт нашої громади Соколівка, повіт Золочів, Міхал Сурмай, зарядив надзвичайну варту в нашій громаді по 8 людей на добу, а саме: по 6 людей коло „Людового Дому" та по 2 людей коло постерунку державної поліції. До цієї варти призначив тільки населення української народности і то мужчин та жінок, без огляду на вік і стан. Варта відбувається під голим небом на дворі в морози і підчас слоти. Від цієї варти звільнюють громадян поляків та жидів.

Зазначуємо, що в нашій громаді не було ніяких виступів, які оправдували б таке зарядження.

Найболючіше для нас те, що зарядження відноситься лише до українців, а поляки і жиди мають у пана війта привілеї. Це зарядження війта уважаємо за глум над нами.

Подаємо це до відома П. Премієрові і просимо скасувати це зарядження війта.

Соколівка, дня 29. січня 1939. р.

Підписи громадян.

—о—

Картина рідношкільної дійсности.

ЗВІДОМЛЕННЯ З ЗАГАЛЬНОГО ЗІЗДУ РІДНОЇ ШКОЛИ, ЩО ВІДБУВСЯ 2-ГО ЛЮТОГО Ц. Р. У ЛЬВОВІ.

БОГОСЛУЖЕННЯ ЗА ПОМЕРЛИХ ЧЛЕНІВ Р. Ш.

В день Зізду Р. Ш. **о. Юліян Дзерович** відправив у Преображенській церкві заупокійну Службу Божу за померлих членів РШ. В богослуженні взяли участь делегати на Зізд.

ВІДКРИТТЯ ЗІЗДУ.

Загальний Зізд РШ, що цього року відбувся в салі „Яд Харузім" при вул. Берштайна, і в президії якого засіли: голова **Іван Галущинський,** заступник голови **о. Юліян Дзерович** і секретар **д-р Мирон Коновалець,** відкрив голова проф. **Іван Галущинський.** Покликавши на секретарів зізду дир. **Степана Гаврищука** зі Львова, дир. **Григора Терлецького** зі Львова і дир. **Пилипа Гошовського** з Ходорова, голова привитав приявного на салі Преосв. **Никиту** та всіх делегатів і гостей. Після того згадав померлих у минулому році членів РШ: Миколу Заячківського, б. голову РШ, о. Тита Войнаровського, б. голову РШ, Сидора Громницького, б. члена Гол. Управи Марію Білецьку, б. заст. голови РШ, д-ра Секелу, дир. Олександра Трача, Миколу Глинського, д-ра Дмитра Марцева, інж. Романа Погорецького, інж. Осипа Тарантюка, д-ра Олега Мохнацького, Олену Прокеш, Ірину Олеськову, Володимира Устіяновича, д-ра Мирона Конрата, Марію Коновалець, дир. Михайла Верещака, ген. Мирона Тарнавського, Йосифа Чайковського, Олену Торонську, Степанію Тарновецьку, д-ра Степана Смаль-Стоцького, Миколу Тарнавського, Юрка Турчина, Катерину Вуйцик і Петра Гладюка. Память покійних зібрані вшанували вставши з місць. Голова повідомив, що перед зіздом о. Юліян Дзерович відправив за покійних Службу Божу, за що голова о. Дзеровичеві склав подяку.

ПИСЬМО ЕКС. МИТРОПОЛИТА.

З доручення голови секретар Головної Управи д-р **Мирон Коновалець** відчитав письмо **Ексц. Митрополита Андрея** такого змісту:

„Дуже дякую за ласкаву память і надіслання звідомлення про стан Товариства „Рідна Школа" за останній адміністраційний рік. Дякуючи рівнож за запрошення на Загальний Зізд „Рідної Школи" повідомляю ввічливо, що на жаль, з огляду на стан мого здоровля, на зізд прибути не можу, бажаю одначе найкращого успіху в працях зізду. Най Бог благословить. Андрей, митрополит".

В імені президії РШ д-р Коновалець склав на руки Преосв. Никити подяку Ексц. Митрополитові за ці побажання. Голова проф. Галущинський в імені Загального Зізду передав через Преосв. Никиту привіт Митрополитові Андреєві при маніфестаційних оплесках зібраних.

ВСТУПНІ ФОРМАЛЬНОСТИ.

Голова відчитав правильник зізду, ухвалений на одному з попередніх зіздів. За звичаєм минулих років передано за згодою зібраних перевірку протоколу з минулорічного зізду верифікаційній комісії, до якої увійшли: **Роман Лисович** зі Стрия, **Іван Корчинський** з Камінки Струмилової, дир. **Августин Домбровський** зі Львова.

На внесок, щоб вибрати окрему резолюційну комісію, зізд вибрав до неї: проф. Володимира Зубрицького зі Львова, Володимира Рижого зі Львова, дир. Івана Калиняка зі Стрия, дир. Василя Ратича з Рогатина, інсп. Петра Будза зі Львова, мец. д-ра Миколу Рибака з Перемишля, дир. Михайла Вагулу з Золочева.

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Тому, що звідомлення з діяльности Головної Управи РШ. за рік 1937—38 було видруковане в цілости в ч. 24. журналу „Рідна Школа" з 20. XII. 1938 і делеґати на зізд мали змогу з цим звідомленням основно познайомитися, окремих устних звідомлень не було. На цьому місці голова, проф. Галущинський виголосив реферат, що був передбачений як сема точка порядку нарад.

Обговоривши ріжні сторінки діяльности Рідної Школи проф. Галущинський торкнувся також деяких недостач, що до деякої міри спиняли нормальну працю установи і закінчив свою промову оптимістичним акордом висловлюючи віру, що рідношкільна організація все розбудується до необхідних її меж.

ПИСЬМО КИР ІВАНА.

Після реферату проф. Галущинського секретар Гол. Управи д-р М. Коновалець відчитав письмо Преосв. Івана:

„Прошу приняти мою щиру подяку за ласкаве запрошення мене на цьогорічний Загальний Зізд Рідної Школи. Дуже жалую, що мої зайняття не дозволюють мені взяти участи в тому Зізді. Оцею дорогою пересилаю свій сердечний привіт Хвальному Зіздові і прошу в Бога найобильнішого благословення для нарад і для рішень Хвального Зізду, щоби вони вийшли на найбільше добро тієї нашої найрідніщої та найсимпатичнішої всенародньої Установи. З висловами глибокої пошани відданий в Христі Господі слуга Іван, еп. пом. львівський."

ЗВІДОМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Звідомлення Контрольної Комісії відчитав голова Контрольної Комісії дир. **Іван Филипович.** Представивши вислід перевірки діловодства та праці Головної Управи Контрольна Комісія поставила внесок дати Головній Управі абсолюторію.

СПРАВА ПІДВИШКИ ВКЛАДКИ.

Секретар д-р Мирон Коновалець відчитав внесок Президії у справі підвишки членської вкладки:

„Щоб дати спромогу Рідній Школі покрити її велитенські видатки й поставити її на твердій матеріяльній основі та кілько можна упезалежнити її фінансову ділянку від усяких сторонніх чинників, а з другого боку, щоб поставити її на власних силах народу — Загальний Зізд Р. Ш. постановляє підвищити дотеперішню річну статутову членську вкладку на 50% для кожного роду платників. Одночасно завзиває всі кружки Р. Ш. й повітові рідношкільні організації передати 50% надвишки з 1938/39 року вповні і виключно до розпорядимости Головної Управи Р. Ш."

ВИБІР КОМІСІЇ-МАТКИ.

На внесок проф. **Гната Мартинця** з Самбора перенесено на це місце точку: вибір Комісії-Матки. Згідно з вибором зізду до Комісії-Матки увійшли: д-р **Іван Романків** (Жовква), д-р **Іван Лемішка** (Камінка Струмилова), д-р **Яким Ярема** (Тернопіль), радн. **Теофіль Карачевський** (Львів), студ. **Омелян Логуш** (Львів), дир. **Володимир Полянський** (Львів), дир. **Омелян Терлецький** (Львів), д-р **Петро Гец...** (Дрогобич).

Після десятихвилинної перерви, підчас якої делеґати зголошувалися до слова, почалася дискусія над звідомленням.

ДИСКУСІЯ.

Володимир Івасик (Ставчани) порушив справу статуту і справу купонів „Нового Часу". Ці купони важко збирати, тому вплиив ві...

МИХАЙЛО РОМАНИШИН.

Крива рука

(Докінчення)

Крива Рука пацнув ногою зелену плахту зеленини, що пхалася під ноги і в тій самій хвилині під цегольнею раз по разу щось плеснуло і людський крик вирвався з надрів, сухий і хриплий, як тріскіт батога. Крива Рука зморщився. Він уже знав. То „трибунал" видавши присуд на доказане Кривою Рукою лінивство Найди, наказав на очах усіх негайно виконати присуд — лозовими буками, які відмірювали шпарко із притиском на голому тілі. У рівних віддалях часу — видно хтось держав у руці годинник — чути було той сам, подвійний тріск буків, а в парі з ним, хриплий, та що раз більш ослаблений крик людини. Екзекуція відбувалася спокійно, бо найменший шелест не доходив до Кривої Руки.

Раптом, як вереск фабричної сирени вдерся на Полину гострий крик Параски. Крива Рука, як поражений громом, скочив на ноги і розпихав ліктями юрбу, гнав оскаженілий до неї. Ще хвилинка, він перескочив у бігу широку копанку, чалапнув одною ногою у воду, перекинувся в болоті і допавши берега, схопив рукою Паращині довгі, чорні коси. Тоді, скоріше, ніж нові лозові буки на відворотну медалю Найди, впали на її голову, плечі, груди, його тверді, залізні пястуки. Бив ними куди попало. Гатив навідліть, в лице, у потилицю, попадав у порожнє і тоді подвоював свою лють, і дико сопучи, пяний, захриплий, поки сам не обсунувся на землю. Чув ще трохи сили в ногах — встав і відійшов на бік. Серце немилосерно гепалося в його грудях, пхалося у горло, то ревло на всі голоси. Лють, скажена, собача, заволодівши ним, не хотіла притихнути. Спустив ноги по коліна у воду і від того робилося йому лекше. Серце притихало. Голоси в ухах щезали. Кров гамувалася.

Аж тепер зрозумів те, у що досі ніколи не вірив — у те, що Параска насправді любила отого кирпатого Найду, лінюха і боягуза. Досі не підпускав до себе навіть такого здогаду, хоч яке мав бистре око. А тут раптом її крик над справедливо засудженим Найдою — відкрив йому правду. Той крик, то її любов, ніщо інше. Вовчиця інакше не зраджує своєї любови як криком. Відчував спрагу і голод. Не знав, чи лягати на траву, чи бігти перед себе.

І знав, що він свого голоду не заспокоїть, якби навіть їв безуговку день і ніч. Його заспокоїть лиш мандрівка, тяга і то не завида... Він мусить звідсіля відійти. Мусить... Він уже готовий у дорогу. Жебрак. Цурупалки подертi на плечі, сандали взує, бо на полях стерня — скоро усе голе.

Серпневий день умивався перед заходом до ночі, люди казали, що то на погоду, а Крива Рука, колишній Іван Беззуб, попрощавши братію очима, рушив у поле. Вітер віяв ... же. Не варт було дивитися на поле. Скоро ... трапив на річку. Рушив уздовж за її бігом. Вітер ішов проти ріки і гнав за собою ... ні хвилі. Він навіть куйовдив Іванове волосся і завертав його назад.

Але Крива Рука не давався. Він ніс у своєму серці почування великої перемоги разом з великою прогрою. Життя серед побратимів над якими верховодив і які чекали на його ... ві накази, втратило для нього свій ... ній зміст. Він лякався, що від ... може зрадити себе перед ними — ... свою рану і кожної хвилини захитатись ... серед них його біль може ... пувати його силу. Краще вже взяти ... плечі, наче жебрацьку торбу і почати ... життя.

Крива Рука вмів грати на людських ... і вірив, що зможе теж заволодіти ... знемогою.

Відкритий лист до Пана Премієра Складковського.

Дістаємо з Краєвої Народньої Канцелярії УНДО такого листа:

Від кількох місяців війт нашої громади Соколівка, повіт Золочів, Міхал Сурмай, зарядив надзвичайну варту в нашій громаді по 8 людей на добу, а саме: по 6 людей коло „Людового Дому" та по 2 людей коло постерунку державної поліції. До цієї варти призначив тільки населення української народности і то мужчин та жінок, без огляду на вік і стан. Варта відбувається під голим небом на дворі в морози і підчас слоти. Від цієї варти звільняють громадян поляків та жидів.

Зазначуємо, що в нашій громаді не було ніяких виступів, які оправдували б таке заряджения.

Найболючіше для нас те, що заряджения відноситься лише до українців, а поляки і жиди мають у пана війта привілеї. Це заряджения війта уважаємо за глум над нами.

Подаємо це до відома П. Премієрові і просимо скасувати це заряджения війта.

Соколівка, дня 29. січня 1939. р.

Підписи громадян.

—o—

Картина рідношкільної дійсности.

ЗВІДОМЛЕННЯ З ЗАГАЛЬНОГО ЗІЗДУ РІДНОЇ ШКОЛИ, ЩО ВІДБУВСЯ 2-ГО ЛЮТОГО Ц. Р. У ЛЬВОВІ.

БОГОСЛУЖЕННЯ ЗА ПОМЕРЛИХ ЧЛЕНІВ Р. Ш.

В день Зізду Р. Ш. **о. Юліян Дзерович** відправив у Преображенській церкві заупокійну Службу Божу за померлих членів РШ. В богослуженні взяли участь делегати на Зізд.

ВІДКРИТТЯ ЗІЗДУ.

Загальний Зізд РШ, що цього року відбувся в салі „Яд Харузім" при вул. Бернштайна, і в президії якого засіли: голова **Іван Галущинський**, заступник голови **о. Юліян Дзерович** і секретар **д-р Мирон Коновалець**, відкрив голова проф. **Іван Галущинський.** Покликавши на секретарів зізду дир. **Степана Гаврищука** зі Львова, дир. **Григора Терлецького** зі Львова і дир. **Пилипа Гошовського** з Ходорова, голова привитав приявного на салі Преосв. **Никиту** та всіх делегатів і гостей. Після того згадав померлих у минулому році членів РШ: Миколу Заячківського, б. голову РШ, о. Тита Войнаровського, б. голову РШ, Сидора Громницького, б. члена Гол. Управи Марію Білецьку, б. заст. голови РШ, д-ра Секелу, дир. Олександра Трача, Миколу Глинського, д-ра Дмитра Марцева, інж. Романа Погорецького, інж. Осипа Тарантюка, д-ра Олега Мохнацького, Олену Прокеш, Ірину Олеськову, Володимира Устіяновича, д-ра Мирона Конрата, Марію Коновалець, **дир. Михайла Верещака, ген. Мирона** Тарнавського, Йосифа Чайковського, Олену Торонську, Степанію Тарновецьку, д-ра Степана Смаль-Стоцького, Миколу Тарнавського, Юрка Турчина, Катерину Вуйцик і Петра Гладюка. Память покійних зібрані вшанували вставши з місць. Голова повідомив, що перед зіздом о. Юліян Дзерович відправив за покійних Службу Божу, за що голова о. Дзеровичеві склав подяку.

ПИСЬМО ЕКС. МИТРОПОЛИТА.

З доручення голови секретар Головної Управи д-р **Мирон Коновалець** відчитав письмо **Ексц. Митрополита Андрея** такого змісту:

„Дуже дякую за ласкаву память і надіслання звідомлення про стан Товариства „Рідна Школа" за останній адміністраційний рік. Дякуючи рівнож за запрошення на Загальний Зізд „Рідної Школи" повідомляю ввічливо, що на жаль, з огляду на стан мого здоровля, на зізд прибути не можу, бажаю одначе найкращого успіху в працях зізду. Най Бог благословить. Андрей, митрополит".

В імені президії РШ д-р Коновалець склав на руки Преосв. Никити подяку Ексц. Митрополитові за ці побажання. Голова проф. Галущинський в імені Загального Зізду передав через Преосв. Никиту привіт Митрополитові Андреєві при маніфестаційних оплесках зібраних.

ВСТУПНІ ФОРМАЛЬНОСТИ.

Голова відчитав правильник зізду, ухвалений на одному з попередніх зіздів. За звичаєм минулих років передано за згодою зібраних перевірку протоколу з минулорічного зізду верифікаційній комісії, до якої увійшли: **Роман Лисович** зі Стрия, **Іван Корчинський** з Камінки Струмилової, дир. **Августин Домбровський** зі Львова.

На внесок, щоб вибрати окрему резолюційну комісію, зізд вибрав до неї: проф. Володимира Зубрицького зі Львова, Володимира Рижого зі Львова, дир. Івана Калиняка зі Стрия, дир. Василя Ратича з Рогатина, інсп. Петра Будза зі Львова, мец. д-ра Миколу Рибака з Перемишля, дир. Михайла Вагулу з Золочева.

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Тому, що звідомлення з діяльности Головної Управи РШ. за рік 1937—38 було видруковане в цілости в ч. 24. журналу „Рідна Школа" з 20. XII. 1938 і делегати на зізд мали змогу з цим звідомленням основно познайомитися, окремих устних звідомлень не було. На цьому місці голова, проф. Галущинський виголосив реферат, що був передбачений як сема точка порядку нарад.

Обговоривши ріжні сторінки діяльности Рідної Школи проф. Галущинський торкнувся також деяких недостач, що до деякої міри спиняли нормальну працю установи і закінчив свою промову оптимістичним акордом висловлюючи віру, що рідношкільна організація розбудується до необхідних їй меж.

ПИСЬМО КИР ІВАНА.

Після реферату проф. Галущинського секретар Гол. Управи д-р М. Коновалець відчитав письмо Преосв. Івана:

„Прошу приняти мою щиру подяку за ласкаве запрошення мене на цьогорічний Загальний Зізд Рідної Школи. Дуже жалую, що мої заняття не дозволюють мені взяти участи в тому Зізді. Оцею дорогою пересилаю свій сердечний привіт Хвальному Зіздові і прошу в Бога найобильнішого благословення для нарад і для рішень Хвального Зізду, щоби вони випали на найбільше добро тієї нашої найріднішої та найсимпатичнішої всенародньої Установи. З висловами глибокої пошани відданий в Христі Господі слуга Іван, еп. пом. львівський."

ЗВІДОМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Звідомлення Контрольної Комісії відчитав голова Контрольної Комісії дир. **Іван Филипович.** Представивши вислід перевірки діловодства та праці Головної Управи Контрольна Комісія поставила внесок дати Головній Управі абсолюторію.

СПРАВА ПІДВИШКИ ВКЛАДКИ.

Секретар д-р Мирон Коновалець відчитав внесок Президії у справі підвишки членської вкладки:

„Щоб дати спромогу Рідній Школі покрити її велитенські видатки й поставити її на твердій матеріяльній основі та кілько можна унезалежнити її фінансову ділянку від усяких сторонніх чинників, а з другого боку, щоб поставити її на власних силах народу — Загальний Зізд Р. Ш. постановляє підвищити дотеперішню річну статутову членську вкладку на 50% для кожного роду платників. Одночасно завзиває всі кружки Р. Ш. й повітові рідношкільні організації передати 50% надвишки з 1938/39 року вповні і виключно до розпорядимости Головної Управи Р. Ш."

ВИБІР КОМІСІЇ-МАТКИ.

На внесок проф. **Гната Мартинця з Самбора** перенесено на це місце точку: вибір Комісії-Матки. Згідно з вибором зізду до Комісії-Матки увійшли: д-р **Іван Романків** (Жовква), д-р **Іван Лемішка** (Камінка Струмилова), д-р **Іван Ярема** (Тернопіль), радн. **Теофіль Каратницький** (Львів), студ. **Омелян Логуш** (Львів), дир. **Володимир Полянський** (Львів), дир. **Омелян Терлецький** (Львів), д-р **Петро Гнатів** (Дрогобич).

Після десятихвилинної перерви, підчас якої делегати зголошувалися до слова, почалася дискусія над звідомленнями.

ДИСКУСІЯ.

Володимир Івасик (Ставчани) порушує справу статуту і справу купонів „Нового Часу". Ці купони важко збирати, тому впливи від [illegible]

МИХАЙЛО РОМАНИШИН.

Крива рука

(Докінчення).

Крива Рука пацнув ногою зелену плахту зеленини, що пхалася під ноги і в тій самій хвилині під цегольнею раз по разу щось плеснуло і людський крик вирвався з надрів, сухий і хриплий, як тріскіт батога. Крива Рука зморщився. Він уже знав. То „трибунал" видавши присуд на доказане Кривою Рукою лінивство Найди, наказав на очах усіх негайно виконати присуд — лозовими буками, які відмірювали шпарко із притиском на голому тілі. У рівних віддалях часу — видно хтось держав у руці годинник — чути було той сам, подвійний тріск буків, а в парі з ним, хриплий, та що раз більш ослаблений крик людини. Екзекуція відбувалася спокійно, бо найменший шелест не доходив до Кривої Руки.

Раптом, як вереск фабричної сирени вдерся на Полину гострий крик Параски. Крива Рука, як поражений громом, скочив на ноги і розпихав ліктями юрбу, гнав оскаженілий до неї. Ще хвилинка, він перескочив у бігу широку

4 копанку, чалапнув одною ногою у воду, перекинувся в болоті і допавши берега, схопив рукою Паращині довгі, чорні коси. Тоді, скоріше, ніж нові лозові буки на відворотну медалю Найди, впали на її голову, плечі, груди, його тверді, залізні пястуки. Бив ними куди попало. Гатив навідліть, в лице, у потилицю, попадав у порожне і тоді подвоював свою лють, і дико сопучи, пяний, захриплий, поки сам не обсунувся на землю. Чув ще трохи сили в ногах — встав і відійшов на бік. Серце немилосерно гепалося в його грудях, пхалося у горло, то ревло на всі голоси. Лють, скажена, собача, заволодівши ним, не хотіла притихнути. Спустив ноги по коліна у воду і від того робилося йому лекше. Серце притихало. Голоси в ухах щезали. Кров гамувалася.

Аж тепер зрозумів те, у що досі ніколи не вірив — у те, що Параска насправді любила отого кирпатого Найду, лінюха і боягуза. Досі не відпускав до себе навіть такого здогаду, хоч яке мав бистре око. А тут раптом її крик над справедливо засудженим Найдою — відкрив йому правду. Той крик, то її любов, ніщо інше. Вовчиця інакше не зраджує своєї любови як криком. Відчував спрагу і голод. Не знав, чи лягати на траву, чи бігти перед себе.

І знав, що він свого голоду не заспокоїть, якби навіть їв безустанку день і ніч. Його заспокоїть лиш мандрівка, тяга і то не завжди. Він мусить звідсіля відійти. Мусить... Він уже готовий у дорогу. Жебрак. Цурупалки подерті на плечі, сандали взує, бо на полях стерня — усе голе.

Серпневий день умивався перед заходом до ночі, люди казали, що то на погоду, а Крива Рука, колишній Іван Беззуб, попрощавши братію очима, рушив у поле. Вітер віяв [illegible] же. Не варт було дивитися на поле. Скоро [illegible] трапив на річку. Рушив уздовж за її бігом. Вітер ішов проти ріки і гнав за собою [illegible] ні хвилі. Він навіть куйовдив Іванове волосся і завертав його назад.

Але Крива Рука не давався. Він ніс у своєму серці почування великої перемоги разом з великою прогрою. Життя серед побратимів, над якими верховодив і які чекали на його нові накази, втратило для нього свій дотеперішній зміст. Він лякався, що від знемоги [illegible] може зрадити себе перед ними — відкрити свою рану і кожної хвилини захитатись. І серед них його біль може віджити і підкупувати його силу. Краще вже взяти ту свою на плечі, наче жебрацьку торбу і почати нове життя.

Крива Рука вмів грати на людських [illegible] і вірив, що зможе теж заволодіти [illegible] знемогою.

…ництва до каси Рідної Школи щораз менше. Піддає думку, щоб Головна Управа управильнила цю справу так, щоб „Новий Час" вилучував належність за ті купони так, як це робив сперщу.

Василь Стасишин (Яворівщина) говорить про розмежування діяльности кружків Р. Ш. і читалень Просвіти та порушує деякі місцеві справи.

Д-р Володимир Ільницький (Дрогобич) обговорює справу дозволу на коляду для Рідної Школи, якого влада цього року не дала. Не погоджується з висловом голови Галущинського, що це для нас удар під моральним оглядом. Це було б правдиве щойно тоді, якби ми не здобулися на те, щоб дати необхідну матеріяльну підтримку Рідній Школі. А це залежить виключно від нас.

Тарас Тисовський (Гошів): Треба приняти з захопленням внесок на 50% підвишку членської вкладки. Промовець стверджує, що теперішня Головна Управа вложила дуже багато праці в організацію установи, бо майже вивела установу з матеріяльної скрути.

М-р Михайло Кушнір (Станиславів): Головна Управа повинна спрецизувати завдання кружків Р. Ш., щоб ті кружки маючи докладний план діяльности могли повести інтенсивнішу працю. В журналі „Рідна Школа" треба завести відділ, в якому можна би подавати вказівки й актуальний матеріял для праці кружків. Звертає увагу на необхідність поширення організаційно-люстраційного апарату Р. Ш. Вкінці торкається деяких льокальних справ.

Суто льокальні справи порушив і другий делегат зі Станиславова **Кость Вишнівський.**

Обом делегатам зі Станиславова змісця відповів голова Галущинський, докладно вияснюючи всі справи зіздові.

Юліян Бушманюк (Жовква) порушив справу фахового шкільництва та піддав думку, щоб Рідна Школа взяла під увагу справу створення школи мистецького деревного промислу на Гуцульщині.

ЗІЗД ПРИНЯВ ДО ВІДОМА ПРОТОКОЛ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗІЗДУ.

На салю увійшов член провірної комісії д-р **Августин Домбровський,** який заявив, що провірна комісія ствердила, що протокол попередніх зборів списаний докладно і до нього не треба нічого додавати. Зізд приняв цю заяву до відома.

ДАЛЬША ДИСКУСІЯ.

Д-р Микола Галущинський (Самбір) говорить про організацію праці в кружках РШ та про розмежування діяльности кружків РШ і читалень „Просвіти", спираючись на досвіді кружка в Самборі.

Проф. Бурко (Дрогобич) звертає увагу на те, що фреквенція нашої молоді в загальноосвітніх середніх школах жахливо впала і є небезпека, що вже незадовго не буде в нас кандидатів до університетських студій; тому радить, щоб при гаслі посилати дітей до фахових шкіл не забувати про те, що треба конче піднести фреквенцію в загально-освітніх середніх школах (ліцеї); у звязку з цим ставить внесок, щоб середньошкільну комісію РШ поширити в тому напрямі, щоб вона могла займатися і фінансовою допомогою середнім школам.

Іван Цар (Сокаль) порушує справу дитячих садків і доросту.

Юліян Ширба (Ярослав) підкреслює недостачі в розбудові організаційної сітки РШ; звертається до Головної Управи з проханням, щоб більше занялася справою рідного шкільництва на окраїнах.

Іван Корчинський (Камінка Струмилова) порушує організаційні справи і ставить вимогу, щоб Головна Управа розбудувала організаційно-люстраційний відділ.

Д-р Федір Мучій (Олесько): Нема конфлікту між працею кружка РШ та читальні Просвіти, бо праця в одній чи другій установі залежить від того чи знайдеться в установі людина здібна та з ініціятивою, що зуміє працю організувати; заявляється проти збільшування вкладки, бо побоюється, що це вплине на зменшення членства; радить повести пропаганду за збільшеним членством.

Проф. Юліян Каменецький (Рогатин) виказує, що приватні школи дають більшу кількість абсольвентів ніж державні; тому радить звернути на ці школи більшу увагу; апелює, щоб посилати більше нашої молоді в загальноосвітні середні школи.

М-р Роман Луцький (Городенка) видвигає справу рідношкільних інструкторів, таку важну для оживлення праці кружків.

У справі фактичних спростувань забирали слово дир. **Михайло Сухий** і м-р **Михайло Кушнір.**

АБСОЛЮТОРІЯ ДЛЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Після півгодинної перерви голова проф. Галущинський відповідає на голоси і заміти, що впали в дискусії. По вияснені ріжних справ голова дає під голосування внесок Контрольної Комісії на абсолюторію для дотеперішньої Головної Управи, який зізд приняв без застережень.

ВИБІР ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

На цю частину зізду перебирає провід зізду заступник голови проф. **Микола Ластовецький.** До слова приходить провідник Комісії-Матки д-р **Іван Лемішка,** який відчитує листу нової Головної Управи, що її устійнила Комісія-Матка.

Пропозицію Комісії-Матки, щоб головою Рідної Школи вибрати знову проф. **Івана Галущинського** зізд приняв через аклямацію.

Після короткої дискусії зізд приняв переважною більшістю голосів листу Комісії-Матки.

СКЛАД НОВОЇ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Голова: проф. Іван Галущинський.

Головна Управа: 1) О. Юліян Дзерович (Львів), 2) проф. Микола Ластовецький (Львів), 3) д-р Миро Коновалець (Львів), 4) проф. Володимир Гусак (Львів), 5) п. Марія Колтунюкова (Львів), 6) д-р Франц Свістель (Львів), 7) д-р Володимир Ільницький (Дрогобич), 8) проф. Дмитро Греголинський (Станиславів), 9) інж. Северин Пастернак (Львів), 10) Володимир Кузьмович (Львів), 11) д-р Іван Лемішка (Камінка Струм.), 12) Ярослав Дудар (Львів), 13) проф. Гриць Микетей (Львів), 14) д-р Микола Рибак (Перемишль), 15) Олена Шепарович (Львів), 16) дир. Іван Стевчак (Львів), 17) д-р Яким Ярема (Тернопіль), 18) д-р Михайло Фільц (Яворів).

Заступники: 1) д-р Юліян Кордюк (Львів), 2) проф. Уляна Шубертівна (Львів), 3) Осип Кокот (Львів, 4) дир. Володимир Полянський (Львів), 5) дир. Іван Поритко (Рогатин), 6) Юліян Бушманюк (Жовква).

Контрольна Комісія: 1) дир. Іван Филиповим, 2) д-р Маріян Панчишин, 3) Роман Ільницький, 4) інсп. Іван Стернюк, 5) дир. Зенон Юзичинський. Заступники: 1) Микола Бонковський, 2) Василь Кубаєвич.

Роземний Суд: 1) дир. Омелян Терлецький, 2) о. Олександер Бучацький, 3) п. Іванна Кокорудзова, 4) пос. Дмитро Великанович, 5) д-р Роман Мармаш.

СПРАВА ЧЛЕНСЬКОЇ ВКЛАДКИ.

Рахуючись із голосами делегатів Головна Управа взяла назад свій внесок у справі підвишки членської вкладки. На внесок делегата **Вагули** з Золочева зізд рішив, що висота членської вкладки залишається та сама.

Що писало „Діло" 50 років тему.

Понеділок, 4. лютого 1889.

„ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ РУСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПЕДАГОГІЧНОГО

відбулися в суботу 2. лютого пополудні в салях Руської Бесіди. По короткій промові голови виділу товариства о. Ів. Чапельського збори вибрали предсідником професора при німецькій гімназії Петра Левицького... До нового виділу вибрані: о. Ів. Чапельський (голова), Дм. Дмитерко, Ол. Барвінський, Кость Паньківський, Вол. Шухевич, Кость Лучаківський, Петро Левицький, Лишега, Матіїв, Ром. Заклинський і Киршак (два останні через аклямацію). На заступників вибрані: о. Амвр. Полянський, Вас. Білецький і Григ. Врецьона. До контрольної комісії: Мих. Спожарський, Йос. Танчаковський і Чиж".

ПІСЛЯ САМОГУБСТВА РУДОЛЬФА.

„Характеристичне, що берлінська „Пост" помістила статтю, в якій доказує, що самогубство архикн. Рудольфа мало мотиви політичної натури і вказує при цьому на дуже велику симпатію, яка виявилася у посмертних згадках у французькій та німецькій пресі".

СОЮЗ НІМЕЧЧИНИ Й АНГЛІЇ.

Петербург, 4. лютого. Петербурські часописи доказують, що Німеччина заключила з Англією формальний союз у справі оборони інтересів на північних европейських морях.

РЕЗОЛЮЦІЇ.

Голова резолюційної комісії **д-р Микола Рибак** відчитав низку резолюцій, які зізд приняв одноголосно в цілости. Ці резолюції подамо в черговому числі.

ВНЕСКИ Й ПОБАЖАННЯ ДО ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Наприкінці зголошували ще внески і побажання до Головної Управи в організаційних та шкільних справах: пп. **Т. Копачівський** (Теребовля), дир. **І. Сиротюк** (Львів), **Петро Гораль** (Борщів), д-р **Федір Мучій** (Олесько), **Роман Луцький** (Рогатин), проф. **Іван Бойчук** (Дрогобич), ред. **Олена Кисілевська** (Коломия), **Данило Задорецький** (Стрілиська Нові).

ПРИВІТИ.

Крім привітів від Екс. Митрополита і Преосв. Івана надіслали привіти: Наукове Т-во ім. Шевченка, Т-во Відродження, Народня Торговля і голова Надзірної Ради РСУК інж. Ю. Павликовський.

ЗАКІНЧЕННЯ ЗІЗДУ.

Зізд закінчив короткою промовою голова проф. Галущинський, після чого зібрані відспівали національний гимн.

У зізді, що відбувся в дуже поважному настрою, взяло участь 245 делегатів і 31 представників установ.

Не забудьте доходи з просфор, театральних вистав, концертів, забав та інших імпрез переслати Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12. Вони будуть проголошені у пресі.

ТАКТ І ШОВІНІЗМ.

ЦІКАВИЙ ВИСТУП СЕН. ПРИСТОРА В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.

Варшава, 1. лютого 1939.

В кулюарах польського парляменту і в політично-пресових колах Варшави широким відгомоном відбився індивідуальний виступ сенатора **і б. марш. Пристора в українській справі.**

В мин. пятницю відбувалося засідання сенатської буджетової комісії. Вже на початку засідання сен. Пристор завдав премієрові **Складковському** цікаве питання, на які цілі призначений додатковий одноміліоновий кредит на диспозиційний фонд міністерства внутрішніх справ. Премієр відмовів одним реченням: „Одного міліона треба мені виключно **на державні розходи.** Залишаю це довірю комісії. Я скінчив".

Комісія приняла проект закону без спротиву і після реферату посла Томашкевича розпочала дискусію.

В дискусії забрав слово сен. **М. Творидло,** якого промова викликала репліку польських сенаторів **Пульнаровича і Семковича.** Виступ того останнього з нападом на Ексц. Митрополита Шептицького і ціле зорганізоване українське життя мав стільки протиукраїнського шовінізму, що викликав репліку **сен. Пристора.**

Польський сенатор і загальновідомий політик **запротестував проти публікації нечуваного виступу сен. Семковича у парляментарному діярії.** Предсідник комісії узалежнив постанову в цій справі від рішення маршала **Медзінського.** І дійсно у перерві нарад комісії відбулася в кабінеті маршала сенату конференція з участю сен. Пристора й Семковича, на якій вирішено **викреслити найнепристойніші протиукраїнські пашквілі.**

Виступ сенатора Пристора звернув увагу парляментаристів і преси тимбільше, що — як ми вже інформували — сен. Пристор, як голова нач. ради „Т-ва Розвою Східніх Земель", спротивився недавно надто односторонній акції львівських діячів того т-ва, заявивши, що східні землі вимагають **справжньої помочі, а не демагогії.**

К. Т. В.

...давництва до каси Рідної Школи щораз менше. Піддає думку, щоб Головна Управа управильнила цю справу так, щоб „Новий Час" визнавав належність за ті купони так, як це робив спершу.

Василь Стасишин (Яворівщина) говорить про розмежування діяльности кружків Р. Ш. і читалень Просвіти та порушує деякі місцеві справи.

Д-р Володимир Ільницький (Дрогобич) обговорює справу дозволу на коляду для Рідної Школи, якого влада цього року не дала. Не погоджується з висловом голови Галущинського, що це для нас удар під моральним оглядом. Це було б правдиве щойно тоді, якби ми не здобулися на те, щоб дати необхідну матеріяльну підтримку Рідній Школі. А це залежить виключно від нас.

Тарас Тисовський (Гошів): Треба приняти з захопленням внесок на 50% підвишку членської вкладки. Промовець стверджує, що теперішня Головна Управа вложила дуже багато праці в організацію установи, бо майже вивела установу з матеріяльної скрути.

М-р Михайло Кушнір (Станиславів): Головна Управа повинна спрецизувати завдання кружків Р. Ш., щоб ті кружки маючи докладний плян діяльности могли повести інтенсивнішу працю. В журналі „Рідна Школа" треба завести відділ, в якому можна би подавати вказівки й актуальний матеріял для праці кружків. Звертає увагу на необхідність поширення орґанізаційно-люстраційного апарату Р. Ш. Вкінці торкнувся деяких льокальних справ.

Суто льокальні справи порушив і другий делегат зі Станиславова **Кость Вишнівський**.

Обом делегатам зі Станиславова змісця відповів голова Галущинський, докладно вияснюючи всі справи зіздові.

Юліян Буцманюк (Жовква) порушив справу фахового шкільництва та піддав думку, щоб Рідна Школа взяла під увагу справу створення школи мистецького деревного промислу на Гуцульщині.

ЗІЗД ПРИНЯВ ДО ВІДОМА ПРОТОКОЛ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗІЗДУ.

На салю увійшов член провірної комісії дир. **Августин Домбровський**, який заявив, що провірна комісія ствердила, що протокол попередніх зборів списаний докладно і до нього не треба нічого додавати. Зізд приняв цю заяву до відома.

ДАЛЬША ДИСКУСІЯ.

Д-р Микола Галущинський (Самбір) говорив про організацію праці в кружках РШ та про розмежування діяльности кружків РШ і читалень „Просвіти", спираючись на досвіді кружка в Самборі.

Проф. Бурко (Дрогобич) звертає увагу на те, що фреквенція нашої молоді в загально-освітніх середніх школах жахливо впала і є небезпека, що вже незадовго не буде в нас кандидатів до університетських студій; тому радить, щоб при гаслі посилати дітей до фахових шкіл не забувати про те, що треба конче підносити фреквенцію в загально-освітніх середніх школах (ліцеї); у звязку з цим ставить внесок, щоб середньошкільну комісію РШ поширити в тому напрямі, щоб вона могла займатися і фінансовою допомогою середнім школам.

Гнат Цар (Сокаль) порушує справу дитячих садків і доросту.

Юліян Щирба (Ярослав) підкреслює недостачі в розбудові організаційної сітки РШ; звертається до Головної Управи з проханням, щоб більше занялася справою рідного шкільництва на окраїнах.

Іван Корчинський (Камінка Струмилова) порушує організаційні справи і ставить вимогу, щоб Головна Управа розбудувала організаційний та люстраційний відділ.

Д-р Федір Мучій (Олесько): Нема конфлікту між працею кружка РШ та читальні Просвіти, бо праця в одній чи другій установі залежить від того чи знайдеться в установі людина енерґійна та з ініцїятивою, що зуміє працю зорганізувати; заявляється проти збільшування вкладки, бо побоюється, що це вплине на зменшення членства; радить повести пропаганду за поголовним членством.

Проф. Юліян Каменецький (Рогатин) вказує, що приватні школи дають більшу кількість абсольвентів ніж державні; тому радить звернути на ці школи більшу увагу; апелює, щоб посилати більше нашої молоді в загально-освітні середні школи.

М-р Роман Луцький (Городенка) відзначає справу рідношкільних інструкторів, таку важливу для посилення праці кружків.

У справі фактичних спростувань забирали слово дир. **Михайло Сухий** і м-р **Михайло Кушнір**.

АБСОЛЮТОРІЯ ДЛЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Після півгодинної перерви голова проф. Галущинський відповідав на голоси і заміти, що впали в дискусії. По вияснені ріжних справ голова дає під голосування внесок Контрольної Комісії на абсолюторію для дотеперішньої Головної Управи, який зізд приняв без застережень.

ВИБІР ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

На цю частину зізду перебирає провід зізду заступник голови проф. **Микола Ластовецький**. До слова приходить провідник Комісії-Матки д-р **Іван Лемішка**, який відчитує листу нової Головної Управи, що її устійнила Комісія-Матка.

Пропозицію Комісії-Матки, щоб головою Рідної Школи вибрати знову проф. **Івана Галущинського** зізд приняв через аклямацію.

Після короткої дискусії зізд приняв переважною більшістю голосів листу Комісії-Матки.

СКЛАД НОВОЇ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Голова: проф. Іван Галущинський.

Головна Управа: 1) О. Юліян Дзерович (Львів), 2) проф. Микола Ластовецький (Львів), 3) д-р Миро Коновалець (Львів), 4) проф. Володимир Гусак (Львів), 5) п. Марія Колтунюкова (Львів, 6) д-р Франц Свістель (Львів), 7) д-р Володимир Ільницький (Дрогобич), 8) проф. Дмитро Ґреґолинський (Станиславів), 9) інж. Северин Пастернак (Львів), 10) Володимир Кузьмович (Львів), 11) д-р Іван Лемішка (Камінка Струм.), 12) Ярослав Дудар (Львів), 13) проф. Гриць Микетей (Львів), 14) д-р Микола Рибак (Перемишль), 15) Олена Шепарович (Львів), 16) дир. Іван Стевчак (Львів), 17) д-р Яким Ярема (Тернопіль), 18) д-р Михайло Фільц (Яворів).

Заступники: 1) д-р Юліян Кордюк (Львів), 2) проф. Уляна Шубертівна (Львів), 3) Осип Кокот (Львів, 4) дир. Володимир Полянський (Львів), 5) дир. Іван Поритко (Рогатин), 6) Юліян Буцманюк (Жовква).

Контрольна Комісія: 1) дир. Іван Филипович, 2) д-р Маріян Панчишин, 3) Роман Ільницький, 4) інсп. Іван Стернюк, 5) дир. Зенон Юзичинський. Заступники: 1) Микола Бонковський, 2) Василь Кубаєвич.

Розємний Суд: 1) дир. Омелян Терлецький, 2) о. Олександер Бучацький, 3) п. Іванна Кокорудзова, 4) пос. Дмитро Великанович, 5) д-р Роман Мармаш.

СПРАВА ЧЛЕНСЬКОЇ ВКЛАДКИ.

Рахуючись із голосами делеґатів Головна Управа взяла назад свій внесок у справі підвишки членської вкладки. На внесок делеґата Вагули з Золочева зізд рішив, що висота членської вкладки залишається та сама.

Що писало „Діло" 50 років тему.

Понеділок, 4. лютого 1889.

„ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ РУСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПЕДАГОГІЧНОГО

відбулися в суботу 2. лютого пополудні в салях Руської Бесіди. По короткій промові голови виділу товариства о. Ів. Чапельського збори вибрали предсідником професора при німецькій ґімназії Петра Левицького... До нового виділу вибрані: о. Ів. Чапельський (голова), Дм. Дмитерко, Ол. Барвінський, Кость Паньківський, Вол. Шухевич, Кость Лучаківський, Петро Левицький, Лишеґа, Матіїв, Ром. Заклинський і Киршак (два останні через аклямацію). На заступників вибрані: о. Амвр. Полянський, Вас. Білецький і Григ. Врецьона. До контрольної комісії: Мих. Спожарський, Йос. Танчаковський і Чиж".

ПІСЛЯ САМОГУБСТВА РУДОЛЬФА.

„Характеристичне, що берлінська „Пост" помістила статтю, в якій доказує, що самогубство архикн. Рудольфа мало мотиви політичної натури і вказує при цьому на дуже велику симпатію, яка виявилася у посмертних згадках у французькій та німецькій пресі".

СОЮЗ НІМЕЧЧИНИ Й АНҐЛІЇ.

Петербург. 4. лютого. Петербурські часописи доказують, що Німеччина заключила з Анґлією формальний союз у справі оборони інтересів на північних европейських морях.

РЕЗОЛЮЦІЇ.

Голова резолюційної комісії **д-р Микола Рибак** відчитав низку резолюцій, які зізд приняв одноголосно в цілости. Ці резолюції подамо в черговому числі.

ВНЕСКИ Й ПОБАЖАННЯ ДО ГОЛОВНОЇ УПРАВИ.

Наприкінці зголошували ще внески і побажання до Головної Управи в орґанізаційних та шкільних справах: пп. **Т. Копачівський** (Теребовля), дир. **І. Сиротюк** (Львів), **Петро Гораль** (Борщів), д-р **Федір Мучій** (Олесько), **Роман Луцький** (Рогатин), проф. **Іван Бойчук** (Дрогобич), ред. **Олена Кисілевська** (Коломия), **Данило Задорецький** (Стрілиська Нові).

ПРИВІТИ.

Крім привітів від Екс. **Митрополита** і Преосв. Івана надіслали привіти: Наукове Т-во ім. Шевченка, Т-во Відродження, Народна Торговля і голова Надзірної Ради РСУК інж. Ю. Павликовський.

ЗАКІНЧЕННЯ ЗІЗДУ.

Зізд закінчив короткою промовою голова проф. Галущинський, після чого зібрані відспівали національний гимн.

У зізді, що відбувся в дуже поважному настрою, взяло участь 245 делеґатів і 31 представників установ.

Не забудьте доходи з просфор, театральних вистав, концертів, забав та інших імпрез переслати Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12. Вони будуть проголошені у пресі.

ТАКТ І ШОВІНІЗМ.

ЦІКАВИЙ ВИСТУП СЕН. ПРИСТОРА В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.

Варшава, 1. лютого 1939.

В кулюарах польського парляменту і в політично-пресових колах Варшави широким відгомоном відбився індивідуальний виступ сенатора і б. марш. **Пристора в українській справі.**

В мин. пятницю відбувалося засідання сенатської буджетової комісії. Вже на початку засідання сен. Пристор завдав прем'єрові **Складковському** цікаве питання, на які цілі призначений додатковий одноміліоновий кредит на диспозиційний фонд міністерства внутрішніх справ. Прем'єр відмовів одним реченням: „Одного міліона треба мені виключно **на державні розходи.** Залишаю це довірю комісії. Я скінчив".

Комісія приняла проект закону без спротиву і після реферату посла Томашкевича розпочала дискусію.

В дискусії забрав слово сен. **М. Творидло,** якого промова викликала репліку польських сенаторів **Пульнаровича** і **Семковича.** Виступ того останнього з нападом на Експ. Митрополита Шептицького і ціле зорганізоване українське життя мав стільки протиукраїнського шовінізму, що викликав репліку **сен. Пристора.**

Польський сенатор і загальновідомий політик **запротестував проти публікації нечуваного виступу сен. Семковича у парляментарному діярії.** Предсідник комісії узалежнив постанову в цій справі від рішення маршала **Медзінського.** І дійсно у перерві нарад комісії відбулася в кабінеті маршала сенату конференція з участю сен. Пристора й Семковича, на якій вирішено **викреслити найнепристойніші протиукраїнські пашквілі.**

Виступ сенатора Пристора звернув увагу парляментаристів і преси тимбільше, що — як ми вже інформували — сен. Пристор, як голова нач. ради „Т-ва Розвою Східніх Земель", спротивився недавно надто односторонній акції львівських діячів того т-ва, заявивши, що східні землі вимагають **справжньої помочі, а не демагогії.**

К. Т. В.

Сторінка без політики.

Як умер архикнязь Рудольф?

ТАЄМНИЦЯ ЗПЕРЕД 50 РОКІВ

Позавчора минуло рівно 50 років від смерти архикнязя Рудольфа, що як відомо згинув серед невиясненних обставин у свому замку Маєрлінгу. Ріжні поголоски про причини цієї смерти перейшли в легенду, народні оповідання та дали привід до неодного твору. Французький письменник Кльод Ане написав повість „Маєрлінг", що мала великий успіх на екрані і ще пригадала світові наслідника австрійського престолу, що зєднав собі велику симпатію серед нашого простолюддя. Саме недавно в 50-ті роковини його смерти появилася нова німецька студія Віктора Бібльса п. з. „Архикнязь Рудольф, трагедія одної імперії в занепаді", з якої запозичаємо тут кілька фактів мало відомих і вперше по новому освітлених.

ЗВІТ ГРАФА ГОЙОША.

30. січня 1889 р. появилось у Відні офіціяльне повідомлення, що того самого дня вранці граф Гойош привіз з Маєрлінгу вістку про несподівану смерть архикнязя Рудольфа. До цієї звістки граф Гойош приклав коментар для вжитку цісарської родини про те, що він особисто найшов архикнязя неживого в 8. год. уранці в його ліжку. На місце нещастя вислали окрему комісію, що мала прослідити обставини смерти, перевезти трупа і сховати всі папери та предмети приналежні до архикнязя. Комісія мала 6 осіб — гофратів, лікаря, священика та військового, крім цього туди виїхали князь Пилип сасько-кобурський, один контрадмірал і камердинер архикнязя.

РОЗМОВА ДВОХ МАТЕРЕЙ.

Перша з родини довідалася про смерть Рудольфа — цісарева Єлисавета; щойно вона передала цю звістку цісареві разом із Катериною Шрат, відомою артисткою, приятелькою Франца Йосифа. Між двірськими особами довідалась про подію теж одна з перших баронова Олена Вечера, яка дуже журилася своєю донькою, що від кількох днів щезла безслідно. Вона підозрівала, що донька виїхала з Рудольфом і пробувала інтервеніювати в цій справі у дирекції поліції та самого премієра Тааффе безуспішно. Їй радили чекати на поворот архикнязя, який має приїхати на родинний обід. Коли вона звернулася в останній хвилині до цісаревої Єлисавети, тоді й довідалася, що разом з Рудольфом згинула теж її донька. Розмова двох нещасливих матерей була довга. Історія записала останню фразу цісаревої Єлисавети до баронової Вечери: „Не забудьте, що Рудольф умер від удару серця".

ЛЬОКАЙ АРХИКНЯЗЯ.

Льокай архикнязя Льошек увійшовши до кімнати свого пана ствердив, що архикнязь убив себе та свою наречену. Він оповідав, що закохана пара отруїлась, а щойно поправив цю інформацію, коли вернувся до кімнати вдруге; там він побачив, що убиті мали сліди куль. Надворний лікар Відергофер ствердив подвійне самогубство. Цісар Франц Йосиф на другий день уранці вислухав подрібного звіту лікаря, який заспокоював його так: „Можу впевнити Вашу Величність, що його Високість архикнязь не терпів ні хвилини. Куля пробила висок і спричинила негайну смерть". На це цісар: „Що ви говорите про якусь кулю..." Лікар: „Так, Ваша Величносте... ми знайшли ту кулю, якою архикнязь застрілив себе". Цісар: „Він, застрілив себе? Це неправда. Вона отруїла його. Як ви таке говорите, то мусите це ще й доказати". Лікар мусів іще раз оповісти точно подробиці самогубства з доказами. На кінці прибитий цісар спитав: „Чи Рудольф залишив які прощальні листи?" „Так, багато, але ніодного для Вашої Величности".

ЛИСТИ І СВІДОЦТВО ЛЬОКАЯ.

На дворі і поза ним кружляли всякі фантастичні звістки. Двірські кола зайняли до самогубства спершу невиразне становище. Влада відмовляла всяких розяснень і пошті не вільно було навіть приймати телеграм зі запитами та відповідями на цю тему. Навіть баварський посол нарікав, що його офіціяльні телеграми в цій справі не доходили до місця адреси. Щойно на другий день чутки про самогубство мусіла потвердити влада, не маючи змоги розяснити смерти нещасливим припадком. Довірений льокай Рудольфа чув і бачив забагато, слухаючи свого пана, який видав йому виразні доручення. Рудольф написав теж забагато листів до ріжних осіб, де розяснював мотиви свого вчинку: він не міг оженитися з Марією Вечерою, проти якої був увесь двір та його батьки, а не хотів з нею розставатися. Останній лист архикнязя до льокая був такий: „Любий Льошек! Покличте священика і кажіть нас поховати у спільному гробі у Гайліґенкрайц. Дорогоцінноші моєї коханої Марії разом з її листом передайте її мамі. Я дякую вам за всю вашу службу повну пожертви за довгі роки. Лист до моєї жінки передайте найкоротшою дорогою. Рудольф".

Люди у гіпнозі.

Хочемо оповісти один цікавий, характеристичний приклад з гіпнотичного стану, але раніше мусимо подати кілька фахових пояснень.

Слово „гіпнотизм" походить від грецького слова „гіпнос" — „сон". Гіпноза це штучний сон, спричинений у людини силою волі другої людини, т. зв. гіпнотизера, відповідними способами, коли довго вдивляється, повторює деякі рухи або вмовляє (суґґестія) у людину. Можна теж загіпнотизувати себе самого, зосередивши увагу тільки на один предмет. У стані гіпнози змінена свідомість загіпнотизованої людини підлягає гіпнотизерові так сильно, що загіпнотизований несвідомо виконує сліпо волю гіпнотизера навіть пізніше, коли вже пробудиться.

Загіпнотизована особа западає у штучний сон. Вона може бачити, чути, нюхати, але не здає собі справи з того стану. Фізичні стани приємности або болю може гіпнотизер перенести на особу в гіпнозі.

ЗМІНИ В ТІЛІ ВІД ЧУЖОЇ ВОЛІ.

Гіпноза має вплив на обіг крови й ділання серця. Гіпнотизер може приспішити або звільнити биття серця, спричинити сильний напдив крови у якомусь місці тіла. Один лікар нарисував кінцем футерала від штилету прізвище моряка на обох його раменах, — відтак до загіпнотизованого сказав: „Сьогодні в четвертій годині заснеш і піде тобі кров з рамени по лініях, які я раніше закреслив, а твоє прізвище буде виписане на твоїх раменах кривавими буквами". І справді в четвертій годині пополудне заснув цей моряк гіпнотичним сном, на лівому його рамени почали виступати випуклі й сильно зачервонені букви, а на багатьох місцях малі крапельки крови...

Змисли у гіпнозі набирають значно більшої бистроти та вражливости ніж на яві. Загіпнотизований зуміє читати здалека найдрібніше письмо, відчує холод від кусника леду, коли його тримати над головою.

Сила мязів збільшується так, що людина у гіпнозі може проявити зусилля просто надлюдські, навіть при слабому організмі.

Сюди треба зачислити теж суґґестію. Є це вплив гіпнотизера на думки та бажання другої людини; розбудження у загіпнотизованої особи уявлінь думок і почувань та спонукання її до всяких дій при рівночасному припиненні її самостійної думки й волі. Суґґестії вживається з успіхом при лікуванні нервово-хорих, головно істериків.

Гіпнотизер може спаралізувати загіпнотизованому ціле тіло або якусь частину. Цього роду жалюгідна людина дубіє, наче спаралізована, на цілому тілі або лиш частинно і при всіх зусиллях лишається непорушна так довго, аж доки гіпнотизер не відкличе свого наказу.

Гіпноза лікує з успіхом деякі хвороби, нпр. параліж, а крім того гіпнози вживають до лікування безсонности, неврастенії, істерії, алькоголізму.

СИЛА МУЗИКИ ДЛЯ ОСОБИ У ГІПНОЗІ.

В ателіє славного паризького різьбаря Ро[illegible]дена виступала 1903 р. одна пані, що танцювала у сні. Ця пані, яку назвали Магдалиною (бо не хотіли назвати її правдивим іменем) була заміжня й мала кілька дітей. Вона належала до добр[illegible] міщанської родини в Парижі. Коли почали [illegible] ставати сильні болі голови і ніщо не могло [illegible]му зарадити, тоді вона звернулася за порадою до т. зв. магнетичної школи. Один із професорів О. Манен спробував снодійної методи. По [illegible]рьох засіданнях удалося професорові загіпнотизувати паціентку. Лікування тривало [illegible] днів, аж одного разу помітив гіпнотизер, [illegible] Магдалина реаґує на тон підчас вибивання [illegible]дин годинника. Ця обставина спонукала [illegible] до проб і він спробував кілька акордів на фортепіяні. Вплив музики був незвичайно [illegible]. Коли дзвеніли низькі тони, хмурилося лице [illegible]рої, коли звучали високі, вияснювалося [illegible] утіхою. Одну мельодію переспівано, а міни і [illegible]сти Магдалини були наче поясненням [illegible] відспіваної пісні. Лікар, розуміється, [illegible]но сам здивувався і на другім такім засіданні [illegible]казав Магдалину кінематоґрафічно зняти. Різьбар Роден забажав побачити цей феномен і на його просьбу відбулося засідання в його ателіє. Магдалина появилася в довгім римськім стрі[illegible] і сіла. Магнетизер кількома рухами загіпнотизував її. Магдалина спала з широко відкритими [illegible]чима, а руки звисали долі; по перших акордах встала і рівночасно із звуками граного на фортепіяні похоронного маршу Шопена ціле її тіло почало тремтіти, а на лиці проявлялися на зміну біль, смуток, розпука, надія, — словом, [illegible]раз лиця відтворював настрій звуків композиції. Коли занімів голос фортепіяну, Магдалина [illegible]нула мов закаменіла. Магнетизер старався [illegible]ти поставу її тіла і вираз лиця, але надаремне. Щойно звуки музики привели її до життя. Коли з фортепіяну поплили акорди еспанського [illegible]ку, Магдалина почала в такт крутитися. Т[illegible] її тривав до кінця гри на фортепіяні. Пробудившись вона зовсім не памятала, що з нею за [illegible] час діялося, а коли їй оповіли про те, вона [illegible] була здивована.

Подав о. Ст. Ковал[illegible]

—o—

Американська реклама.

У Мельбурні один директор театру [illegible] 259 вистав одної песи. Щоб використати [illegible] успіх для дальшої реклями, він запросив [illegible] своїх гостей на летунський майдан, де [illegible] їх гарним обідом. Водночас над ними [illegible] літаки. Коли обід кінчався, директор [illegible]мив своїх гостей, що чорну каву вони [illegible] на літаках, на висоті 2.000 м. над землею. [illegible] другий день можна було це описати в газетах для нової реклями небувалої... песи.

—o—

Усе вже було.

Вже у 1854. р. один англійський [illegible] Стенваґз придумав підчас зарази холери [illegible] Льондоні маску, що мала хоронити його [illegible] інших лікарів у шпиталі перед бацилями. [illegible] наповнив маску „вуглевим порохом". [illegible] Маска введена підчас останньої війни [illegible] видосконалила давній винахід.

—o—

Люди шукають самотности.

В Англії є вільне місце вартового на [illegible]мотньому острові Мен, де є окрема [illegible] вежа для птахів. На це місце прийшло [illegible] прохань, між ними багато жіночих. Посада [illegible] суджує людину на повне відокремлення [illegible] світа. Саме таких людей є тепер дуже [illegible]. Вони хотять забути про світ і жити [illegible] ред птахів. Їм досить два місяці в році [illegible] людей, коли приїжджають прогульковці [illegible] самітний острів.

ГУМОР.

ПЕРШЕ ЧУДО СВІТА.

— Чи ти міг би відповісти, яке [illegible] чудес світа вважаєш за найбільше?

— Приятелю! Я вже давно відповів [illegible] це питання: ним був перший чоловік [illegible]

ПРИЧИНА.

Коритко вертається пізно до дому і [illegible] питає служниці, яка йому відчинила [illegible]

— Чи пані дома?

— Так, має мігрену.

— А чи не знаєте чому? Чи зі злости [illegible] вийшов, чи тому, що сама не мала куди [illegible]

Сторінка без політики.

Як умер архикнязь Рудольф?

ТАЄМНИЦЯ ЗПЕРЕД 50 РОКІВ.

Позавчора минуло рівно 50 років від смерти архикнязя Рудольфа, що як відомо згинув серед невияснених обставин у свому замку Маєрлінгу. Ріжні поголоски про причини цієї смерти перейшли в леґенду, народні оповідання та дали привід до неодного твору. Французький письменник Кльод Ане написав повість „Маєрлінґ", що мала великий успіх на екрані і ще пригадала світові наслідника австрійського престолу, що зєднав собі велику симпатію серед нашого простолюддя. Саме недавно в 50-ті роковини його смерти появилася нова німецька студія Віктора Бібльса н. з. „Архикнязь Рудольф, траґедія одної імперії в занепаді", з якої запозичаємо тут кілька фактів мало відомих і вперше по новому освітлених.

ЗВІТ ГРАФА ГОЙОША.

30. січня 1889 р. появилось у Відні офіціяльне повідомлення, що того самого дня вранці ґраф Гойош привіз з Маєрлінґу вістку про несподівану смерть архикнязя Рудольфа. До цієї звістки граф Гойош приклав коментар для вжитку цісарської родини про те, що він особисто найшов архикнязя неживого в 8. год. уранці в його ліжку. На місце нещастя вислали окрему комісію, що мала прослідити обставини смерти, перевезти трупа і сховати всі папери та предмети приналежні до архикнязя. Комісія мала 6 осіб — гофратів, лікаря, священника та військового, крім цього туди виїхали князь Пилип сасько-кобурський, один контрадмірал і камердинер архикнязя.

РОЗМОВА ДВОХ МАТЕРЕЙ.

Перша з родини довідалася про смерть Рудольфа — цісарева Єлисавета; щойно вона передала цю звістку цісареві разом із Катериною Шрат, відомою артисткою, приятелькою Франца Йосифа. Між дворськими особами довідалась про подію теж одна з перших баронова Олена Вечера, яка дуже журилася своєю донькою, що від кількох днів щезла безслідно. Вона підозрівала, що донька виїхала з Рудольфом і пробувала інтервенювати в цій справі у дирекції поліції та самого премієра Таафе безуспішно. Її радили чекати на поворот архикнязя, який мав приїхати на родинний обід. Коли вона звернулася в останній хвилині до цісаревої Єлисавети, тоді й довідалася, що разом з Рудольфом згинула теж її донька. Розмова двох нещасливих матерей була довга. Історія записала останню фразу цісаревої Єлисавети до баронової Вечери: „Не забудьте, що Рудольф умер від удару серця".

ЛЬОКАЙ АРХИКНЯЗЯ.

Льокай архикнязя Льошек увійшовши до кімнати свого пана ствердив, що архикнязь убив себе та свою наречену. Він оповідав, що закохана пара отруїлась, а щойно поправив цю інформацію, коли вернувся до кімнати вдруге; там він побачив, що убиті мали сліди куль. Надворний лікар Відерґофер ствердив подвійне самогубство. Цісар Франц Йосиф на другий день уранці вислухав подрібного звіту лікаря, який заспокоював його так: „Можу впевнити Вашу Величність, що його Високість архикнязь не терпів ні хвилини. Куля пробила висок і спричинила негайну смерть". На це цісар: „Що ви говорите про якусь кулю..." Лікар: „Так, Ваша Величносте.. ми знайшли ту кулю, якою архикнязь застрілив себе". Цісар: „Він, застрілив себе? Це неправда. Вона отруїла його. Як ви таке говорите, то мусите це ще й доказати". Лікар мусів іще раз оповісти точно подробиці самогубства з доказами. На кінці прибитий цісар спитав: „Чи Рудольф залишив які прощальні листи?" „Так, багато, але ніодного для Вашої Величности"

ЛИСТИ І СВІДОЦТВО ЛЬОКАЯ.

На дворі і поза ним кружляли всякі фантастичні звістки. Двірські кола зайняли до самогубства спершу невиразне становище. Влада відмовляла всяких розяснень і пошті не вільно було навіть приймати телеґрам зі запитами та відповідями на цю тему. Навіть баварський посол нарікав, що його офіціяльні телеграми в цій справі не доходили до місця адреси. Щойно на другий день чутки про самогубство мусіла потвердити влада, не маючи змоги розяснити смерти нещасливим припадком. Довірений льокай Рудольфа чув і бачив забагато, слухаючи свого пана, який видав йому виразні доручення. Рудольф написав теж забагато листів до ріжних осіб, де розяснював мотиви свого вчинку: він не міг оженитися з Марією Вечерою, проти якої був увесь двір та його батьки, а не хотів з нею розставатися. Останній лист архикнязя до льокая був такий: „Любий Льошек! Покличте священника і кажіть нас поховати у спільному гробі у Гайліґенкрайц. Дорогоцінноші моєї коханої Марії разом з її листом передайте її мамі. Я дякую вам за всю вашу службу повну пожертви за довгі роки. Лист до моєї жінки передайте найкоротшою дорогою. Рудольф".

Люди у гіпнозі.

Хочемо оповісти один цікавий, характеристичний приклад з гіпнотичного стану, але раніше мусимо подати кілька фахових пояснень.

Слово „гіпнотизм" походить від грецького слова „гіпнос" — „сон". Гіпноза це штучний сон, спричинений у людини силою волі другої людини, т. зв. гіпнотизера, відповідними способами, коли довго вдивлюється, повторює деякі рухи або вмовлює (суґґестія) у людину. Можна теж загіпнотизувати себе самого, зосередивши увагу тільки на один предмет. У стані гіпнози змінена свідомість загіпнотизованої людини піддається гіпнотизерові так сильно, що згіпнотизований несвідомо виконує сліпо волю гіпнотизера навіть пізніше, коли вже прокинеться.

Загіпнотизована особа западає у штучний сон. Вона може бачити, чути, нюхати, але не здає собі справи з того стану. Фізичні стани приємности або болю може гіпнотизер перенести на особу в гіпнозі.

ЗМІНИ В ТІЛІ ВІД ЧУЖОЇ ВОЛІ.

Гіпноза має вплив на обіг крови й ділання серця. Гіпнотизер може приспішити або звільнити биття серця, спричинити сильний наплив крови у якомусь місці тіла. Один лікар нарисував кінцем футерала від штилету прізвище моряка на обох його раменах, — відтак до загіпнотизованого сказав: „Сьогодні в четвертій годині заснеш і піде тобі кров з рамени по лініях, які я раніше закреслив, а твоє прізвище буде виписане на твоїх раменах кривавими буквами".

І справді в четвертій годині пополудне заснув цей моряк гіпнотичним сном, на лівому його рамени почали виступати випуклі й сильно зачервонені букви, а на багатьох місцях малі крапельки крови...

Змисли у гіпнозі набирають значно більшої бистроти та вражливости ніж на яві. Загіпнотизований зуміє **читати здалека найдрібніше письмо**, відчує холод від кусника леду, коли його тримати над головою.

Сила мязів збільшується так, що людина у гіпнозі може проявити зусилля просто надлюдські, навіть при слабому організмі.

Сюди треба зачислити теж **суґґестію**. Є це вплив гіпнотизера на думки та бажання другої людини; розбудження у загіпнотизованої особи уявлінь думок і почувань та спонукання її до всяких дій при рівночасному припиненні її самостійної думки й волі. Суґґестії вживається з успіхом при лікуванні нервово-хорих, головно істериків.

Гіпнотизер може спаралізувати загіпнотизованому ціле тіло або якусь частину. Цього роду жалюгідна людина дубіє, наче спаралізована, на цілому тілі або лиш частинно і при всіх зусиллях лишається непорушна так довго, аж доки гіпнотизер не відкличе свого наказу.

Гіпноза лікує з успіхом деякі хвороби, нпр. параліж, а крім того гіпнози вживають до лікування безсонности, невpастенії, істерії, алькоголізму.

СИЛА МУЗИКИ ДЛЯ ОСОБИ У ГІПНОЗІ.

В ателіє славного паризького різьбаря Родена виступала 1903 р. одна пані, що танцювала у сні. Ця пані, яку назвали Магдалиною (бо не хотіли назвати її правдивим іменем) була заміжня й мала кілька дітей. Вона належала до заможної міщанської родини в Парижі. Коли почали її ставати сильні болі голови і ніщо не могло їй зарадити, тоді вона звернулася за порадою до т. зв. маґнетичної школи. Один із професорів О. Манен спробував снодійної методи. По кількох засіданнях удалося професорові загіпнотизувати пацієнтку. Лікування тривало кілька днів, аж одного разу помітив гіпнотизер, що Магдалина реаґує на тон підчас вибивання години годинника. Ця обставина спонукала його до проб і він спробував кілька акордів на фортепіяні. Вплив музики був незвичайно цікавий. Коли дзвеніли низькі тони, хмурилося лице хворої, коли звучали високі, вияснювалося воно утіхою. Одну мельодію переспівано, а міна і жести Магдалини були наче поясненням значіння відспіваної пісні. Лікар, розуміється, незвичайно сам здивувався і на другім такім засіданні показав Магдалину кінематоґрафічно знята. Різьбар Роден забажав побачити цей феномен і на його просьбу відбулося засідання в його ателіє. Магдалина появилася в довгім римськім строю і сіла. Магнетизер кількома рухами загіпнотизував її. Магдалина спала з широко відкритими очима, а руки звисали долі; по перших акордах встала і рівночасно із звуками граного на фортепіяні похоронного маршу Шопена ціле її тіло почало тремтіти, а на лиці проявлялися на зміну біль, смуток, розпука, надія. — словом вираз лиця відтворював настрій звуків композиції. Коли занімів голос фортепіяну, Магдалина стала мов закаменіла. Магнетизер старався змінити поставу її тіла і вираз лиця, але надаремно. Щойно звуки музики привели її до життя. Коли з фортепіяну поплили акорди еспанського танку, Магдалина почала в такт крутитися. Танець її тривав до кінця гри на фортепіяні. Прокинувшись вона зовсім не памятала, що з нею в той час діялося, а коли їй оповіли про те, вона дуже була здивована.

Подав о. Ст. Ковал...

—o—

Американська реклама.

У Мельбурні один директор театру дібився 250 вистав одної песи. Щоб використати цей успіх для дальшої реклями, він запросив своїх гостей на летунський майдан, де приймав їх гарним обідом. Водночас над ними шугали літаки. Коли обід кінчався, директор повідомив своїх гостей, що чорну каву вони випють на літаках, на висоті 2.000 м. над землею. На другий день можна було це описати в газетах для нової реклями небувалої... песи.

—o—

Усе вже було.

Вже у 1854. р. один англійський лікар Стенвагз придумав підчас зарази холери в Льондоні маску, що мала хоронити його й інших лікарів у шпиталі перед бацилями. Він наповнив маску „вуглевим порохом". Газова маска введена підчас останньої війни тільки видосконалила давній винахід.

—o—

Люди шукають самотности.

В Англії є вільне місце вартового на самотньому острові Мен, де є окрема вежа для птахів. На це місце прийшло багато прохань, між ними багато жіночих. Посада засуджує людину на повне відокремлення від світа. Саме таких людей є тепер дуже багато, вони хотять забути про світ і життя тільки серед птахів. Їм досить два місяці в році бачити людей, коли приїжджають прогульковці на самітний острів.

ГУМОР.

ПЕРШЕ ЧУДО СВІТА.

— Чи ти міг би відповісти, яке ти з ... чудес світа вважаєш за найбільше?

— Приятелю! Я вже давно відповів собі на це питання: ним був перший чоловік ...

ПРИЧИНА.

Коритко вертається пізно до дому і питає служниці, яка йому відчинила двері:

— Чи пані дома?

— Так, має мігрену.

— А чи не знаєте чому? Чи зі злости ... вийшов, чи тому, що сама не мала куди ...

Служебности у східних воєвідствах будуть скасовані.

Рада міністрів приняла проект закону, що його внесло міністерство рільництва і рільних реформ, про скасування служебностей між іншим у львівськім, станиславівськім і тернопільськім воєвідстві.

На основі проектованого закону скасують на просторі згаданих воєвідств: права вирубу, вибору дерева й інших лісових пожитків, які обтяжують чужі лісові або рільні грунти, права пасти на чужих ґрунтах, права побирати пашу (траву і т. п.), що росте на чужих водах і загалом: **усякі інші права (служебности), що обтяжують чужі ґрунти (лісові або рільні), які повстали перед днем 1. січня 1939. р.**

Одначе закон не скасує цього роду служебностей, як: право черпати воду, право переходу, перегону і т. п.

—o—

Маршал Буденний — заступником народнього комісаря оборони СССР.

ВЕЛИКІ ЗМІНИ У СОВІТСЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ВЕРХІВЦІ.

На вищих становищах червоної армії переведено такі зміни:

маршал Буденного і командарма Куліша заіменовано заступниками наркома оборони;

командант ленінградської округи Хетіна заіменовано начальником воєнної академії;

на його місце прийшов командант надволжанської округи Мереков;

заступник команданта надволжанської округи Шевалдін став командантом тої округи.

—o—

Японці обсадили китайський острів Вайшів

ЧИ ЗАЙМУТЬ І ГАЙНАН?

Адмірал Каназава з японського міністерства морнарки заявив, що японці заняли острів Вайшов у тонкінському заливі, щоб скріпити блокаду південно-китайського побережжя.

Зате він не потвердив поголосок про японську окупацію Гайнану, що постійно твердять китайські джерела.

Як подають японські комунікати, у півн. Гонані японці переслідують 6-тисячний китайський відділ. Бої тривають.

Японська влада порадила чужинцям покинути відоме літнище Кулін до 12. ц. м., бо в тій околиці японці переведуть операції проти 3-ох тисяч кит. партизан.

Японські літаки бомбардували залізниці під Чеканом і Нанчаном.

Американці не хотять мішатися до европейських справ.

ГОСТРА РЕАКЦІЯ НА ПРОМОВУ РУЗВЕЛЬТА.

Пресові звіти про заяву Рузвельта у сенатській комісії закорд. справ викликали низку виступів проти вмішування до европейських справ.

Б. президент Гувер остерігає в радієвій промові, що це наражує Америку на міжнародні комплікації. Сенатор Джонсон звернувся до сенату з домаганням, щоб поінформувати публ. опінію про наради комісії, зокрема про справу доставки літаків для Франції, бо вмішування до европейських справ небезпечне для Америки.

Мін. скарбу Моргентав заявив, що стабілізаційного фонду не ужиють на закупно воєнних матеріялів для Франції чи іншої держави.

—o—

100 совітських вояків вдерлося на манджурську територію.

ПРОТЕСТ МАНДЖУРСЬКОГО УРЯДУ.

Як подають з манджурських джерел, коло 100 совітських вояків перейшло совітсько-манджурський кордон під Манкосілі та обстріляли манджурські станиці. Щойно після 4-годинної битви японські граничні стежі прогнали напасників, що залишили на побоєвищі 5-ох убитих і 3-ох ранених.

Манджурський уряд переслав совітському консулеві протест.

Засідання еспанських кортезів у підземеллі.

НА 168-ОХ ПОСЛІВ ЗІБРАЛОСЯ ЛИШЕ 62-ОХ.

До Парижа наспіла вістка, що в підземеллі ... у Фіґерас відбулося засідання кортезів, ... скликав прем. Неґрін. Зібралося лише ... послів; решта — себто 108 — прислала ..., що вони згори приймають усі постанови. ... послів уже втікло до Франції.

Прем. Неґрін виголосив промову, в якій ..., що положення поважне, але заклика... ... вести війну. Кортези приняли внесок.

НА ШЛЯХУ ДО ХЕРОНИ.

Нац. війська скоро йдуть у глибину про... ... Херони, зближуючися до міста тої са... ... Технічні частини енерґійно направ... ..., що їх розмочили дощі. Зі за... ... потрібні припаси харчів. Постачання поважно облегшить залізниця Барсельона—Леріда, яку направили і якою від пятниці ходять поїзди.

ЗНАЧІННЯ МІСТА ВІЧ.

Місто Віч, що його нац. війська здобули в середу, має велике стратеґічне значіння — була це найважніша точка опору червоних у північній Еспанії. Це місто лежить коло шляху і залізниці Барсельона-Піґерда — французький кордон.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

Червоне міністерство оборони подає у комунікаті, що нац. війська пішли вперед на відтинку Мальґрат, але потерпіли там чималі втрати.

Поворот румунського міністра закорд. справ.

Мін. Ґафенко виїхав у четвер в год. 22.20 з ... до Букарешту.

У Білгороді появився офіційний комунікат, ... стверджує, що міністр Ґафенко і премієр ...: 1. переглянули ситуацію в Европі, ... повну однозгідність, 2. простудіювали ... взаємини між балканськими і наддунайськими державами та рішили вести угодову політику, 3. сконстатували, що оба краї лучать династичні звязки, спільні інтереси та сусідська приязнь, 4. обговорили питання комунікацій, зокрема будови модерного шляху Трієст-Констанца, що получить Адрійське Море з Чорним.

ГОЛОДІВКА ЧОТИРЬОХ ТИСЯЧ ВЯЗНІВ.

У найбільшій американській вязниці в Сен ... (Каліфорнії) 4.000 вязнів проголосило ... на протест проти злого харчу.

СТРАЙК ОБСЛУГИ НЮЙОРСЬКИХ ХМАРОДЕРІВ.

Персонал нюйорських хмародерів приступив до страйку.

ПАТ ПРО УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКУ СУТИЧКУ У СВАЛЯВІ.

„ПАТ повідомляє: Другий приїзд ген. Прхалі до Хусту викликав обурення у „волошинівських сферах", що проявилось у терорі „бойовок" супроти чехів, які ще залишилися на Закарпаттю.

У Сваляві дійшло до гострої сутички між „бойвками Волошина" і місцевими чеськими урядовцями та кольоністами. По бою цих останніх стануло військо, що стало обстрілювати „бойкарів". По обох сторонах є убиті й ранені.

Після цієї події чеське військо на приказ ген. Прхалі почало в деяких місцевостях розброювати „волошинівські бойки". В деяких місцевостях навіть оголошено воєнний стан.

З ніякого іншого джерела нема потвердження цієї вістки.

БАТЯ ХОЧЕ ВИБУДУВАТИ ЗАЛІЗНИЦЮ ХУСТ—БЕРНО.

ПРАГА. Відомий чеський промисловець Батя плянує вибудувати залізничий шлях Хуст-Берно. Ця залізнича маґістраля бігла б через Градіште-Тренчін-Банська Бистриця-Пряшів і Сваляву і звязувала б Карпатську Україну з Моравією та Чехією. На залізничому шляху Берно-Хуст було б 20 кільометрів тунелю. Кошти будови обраховано на 200 міліонів корон. Частину потрібного капіталу Батя хоче дати з власних засобів, решту має дати акційне товариство, зорґанізоване спеціяльно для будови цієї залізниці.

ВИПРОБОВУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ РАДІОСТАЦІЮ.

ХУСТ. Від кількох днів випробовують тут українську радіостацію.

—o—

ЦЕНТРАЛЬНИЙ УРЯД ПРОПАҐАНДИ У ПРАЗІ.

Міністр без теки Гавелка, що виконує обовязки шефа пропаґанди, заявив на пресовій конференції, що на найближчім засіданні уряду предложать законопроект про центральний уряд пропаґанди, що зосередить виділи пропаґанди при поодиноких праських міністерствах.

—o—

СОВІТСЬКИЙ УРЯД ВІДКЛИКАВ ДИПЛЬОМАТИЧНОГО ПРЕДСТАВНИКА З БУДАПЕШТУ.

Народний комісаріят закордонних справ СССР повідомляє:

Комісар Літвінов повідомив мадярського посла в Москві, що уряд СССР рішив зліквідувати своє політичне представництво в Будапешті та сподіється, що мадярський уряд зліквідує своє посольство у Москві.

ТАСС пояснює, що цю постанову спричинив факт, що Мадярщина приступила до протикомуністичного пакту. Від тепер обі держави будуть тримати звязок між собою через представників у якійсь третій державі.

—o—

ПОЇЗД З ЧЕСЬКИМ ВІЙСЬКОВИМ ТРАНСПОРТОМ ВИСКОЧИВ З РЕЙОК.

Як твердить ужгородський „Карпаті Мадяр Гірлап", під Перечином вискочив з рейок поїзд з чеським військовим транспортом; 3 особи ранені. Цей випадок спричинили невідомі люди, які розкрутили шруби з рейок.

—o—

НАПАД НА БЕЛЬҐІЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

На одній з вулиць Брюсселі напали на бельґійського премієра та побили його. Цей напад стоїть у звязку з іменуванням одного фляманського активіста, заанґажованого у співпраці з німецькою окупаційною владою, членом королівської академії. Як відомо, ця номінація викликала велике обурення серед бельґійських соборницьких кол.

НОВИЙ ШЕФ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ БРИТІЙСЬКОЇ АРМІЇ В ІНДІЇ.

Шефом генерального штабу анґльо-індійської армії заіменовано ґенерала де Барка. У звязку з цією номінацією сподіються реорґанізації індійської армії.

Міністр координації оборони Четфільд зложить у цій справі відповідні внески після повороту з Індії до Льондону.

—o—

ПОМЕР КОЛИШНІЙ ШЕФ ФРАНЦУЗЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ.

В Парижі помер у 68. році життя ген. Баратіє, б. шеф генерального штабу та близький співробітник Фоша.

—o—

ЖИДІВ СКРЕСЛЕНО З АДВОКАТСЬКИХ І НОТАРІЯЛЬНИХ ЛИСТ У ДАНЦІҐУ.

На основі декрету сенату Данціґу, від 28. н. м. скреслять усіх жидів з адвокатських і нотаріяльних лист. Влада визначить зпоміж жидівадвокатів окремих правних дорадників-оборонців для жидівського населення.

Служебности у східних воєвідствах будуть скасовані.

Рада міністрів прийняла проєкт закону, що його внесло міністерство рільництва і рільних реформ, про скасування служебностей між іншим у львівськім, станиславівськім і тернопільськім воєвідстві.

На основі проєктованого закону скасують на просторі згаданих воєвідств: права вирубу, побору дерева й інших лісових пожитків, які обтяжують чужі лісові або рільні ґрунти, права пасти на чужих ґрунтах, права побирати пашу (траву і т. п.), що росте на чужих водах і загалом: усякі інші права (служебности), що обтяжують чужі ґрунти (лісові або рільні), які повстали перед днем 1. січня 1939. р.

Одначе закон не скасує цього роду служебностей, як: право черпати воду, право переходу, перегону і т. п.

Маршал Буденний — заступником народнього комісаря оборони СССР.

ВЕЛИКІ ЗМІНИ У СОВІТСЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ВЕРХІВЦІ.

На вищих становищах червоної армії переведено такі зміни:

марш. Буденного і командарма Куліша заіменували заступниками наркома оборони;

командарта ленінградської округи Хетіна заіменовано начальником воєнної академії;

на його місце прийшов командант надволжанської округи Мерецов;

заступник команданта надволжанської округи Шеваадін став командантом тої округи.

Японці обсадили китайський острів Вайшав.

ЧИ ЗАЙМУТЬ І ГАЙНАН?

Адмірал Каназава з японського міністерства маринарки заявив, що японці заняли острів Вайшов у тонкінському заливі, щоб скріпити блокаду південно-китайського побережжя.

Зате він не потвердив поголосок про японський плян окупації Гайнану, що постійно тверджать китайські джерела.

Як подають японські комунікати, у півн. Гонані японці переслідують 6-тисячний китайський відділ. Бої тривають.

Японська влада порадила чужинцям покинути відоме літнище Кулін до 12. ц. м., бо в тій околиці японці переведуть операції проти 3-ох тисяч кит. партизан.

Японські літаки бомбардували залізниці під Чеканом і Нанчаном.

Американці не хотять мішатися до європейських справ.

ГОСТРА РЕАКЦІЯ НА ПРОМОВУ РУЗВЕЛЬТА.

Пресові звіти про заяву Рузвельта у сенатській комісії закорд. справ викликали низку виступів проти вмішування до европейських справ.

Б. президент Гувер остерігає в радієвій промові, що це наражує Америку на міжнародні комплікації. Сенатор Джонсон звернувся до сенату з домаганням, щоб поінформувати публ. опінію про наради комісії, зокрема про справу доставки літаків для Франції, бо вмішування до европейських справ небезпечне для Америки.

Мін. скарбу Моргентав заявив, що стабілізаційного фонду не ужиють на закупно воєнних матеріялів для Франції чи іншої держави.

100 совітських вояків вдерлося на манджурську територію.

ПРОТЕСТ МАНДЖУРСЬКОГО УРЯДУ.

Як подають з манджурських джерел, коло 100 совітських вояків перейшло совітсько-манджурський кордон під Манкосілі та обстріляли манджурські станиці. Щойно після 4-годинної битви японські граничні стежі прогнали напасників, що залишили на побоєвищі 5-ох убитих і 3-ох ранених.

Манджурський уряд переслав совітському консулеві протест.

Засідання еспанських кортезів у підземеллі.

НА 168-ОХ ПОСЛІВ ЗІБРАЛОСЯ ЛИШЕ 62-ОХ.

До Парижа наспіла вістка, що в підземеллі замку у Фіґерас відбулося засідання кортезів, що його скликав прем. Неґрін. Зібралося лише 62-ох послів; решта — себто 108 — прислала заяву, що вони згори приймають усі постанови. Чимало послів уже втікло до Франції.

Прем. Неґрін виголосив промову, в якій признав, що положення поважне, але закликав дальше вести війну. Кортези приняли внесок.

НА ШЛЯХУ ДО ХЕРОНИ.

Нац. війська скоро йдуть у глибину провінції Херони, зближуючися до міста тої самої назви. Технічні частини енерґійно направляють шляхи, що їх розмочили дощі. Зі залізниць наплинають потрібні припаси харчів. Постачання поважно облегшить залізниця Барсельона—Леріда, яку направили і якою від пятниці ходять поїзди.

ЗНАЧІННЯ МІСТА ВІЧ.

Місто Віч, що його нац. війська здобули в середу, має велике стратегічне значіння — була це найважніша точка опору червоних у північній Еспанії. Це місто лежить коло шляху і залізниці Барсельона-Піґерда — французький кордон.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

Червоне міністерство оборони подає у комунікаті, що нац. війська пішли вперед на відтинку Мальґрат, але потерпіли там чималі втрати.

Поворот румунського міністра закорд. справ.

Мін. Гафенко виїхав у четвер в год. 22.20 з Білгороду до Букарешту.

У Білгороді появився офіційний комунікат, який стверджує, що міністер Гафенко і премієр Стоядінович: 1. переглянули ситуацію в Европі, стверджуючи повну однозгідність, 2. простудіювали питання взаємин між балканськими і надлунайськими державами та рішили вести угодову політику, 3. сконстатували, що оба краї лучать династичні звязки, спільні інтереси та сусідська приязнь, 4. обговорили питання комунікації, зокрема будови модерного шляху Трієст-Констанца, що получить Адрійське Море з Чорним.

ГОЛОДІВКА ЧОТИРЬОХ ТИСЯЧ ВЯЗНІВ.

У найбільшій американській вязниці в Сен Кентен (Каліфорнія) 4.000 вязнів проголосило голодівку на протест проти злого харчу.

СТРАЙК ОБСЛУГИ НЮЙОРСЬКИХ ХМАРОДЕРІВ.

Персонал нюйорських хмародерів приступив до страйку.

ПАТ ПРО УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКУ СУТИЧКУ У СВАЛЯВІ.

ПАТ повідомляє: Другий приїзд ген. Прхалі до Хусту викликав обурення у „волошинівських сферах", що проявилось у терорі „боївок" супроти чехів, які ще залишилися на Закарпаттю.

У Сваляві дійшло до гострої сутички між „боївками Волошина" і місцевими чеськими урядовцями та кольоністами. По боці цих останніх стануло військо, що стало обстрілювати „боївкарів". По обох сторонах є убиті й ранені.

Після цієї події чеське військо на приказ ген. Прхалі почало в деяких місцевостях розброювати „волошинівські боївки". В деяких місцевостях навіть оголошено воєнний стан.

З ніякого іншого джерела нема потвердження цієї вістки.

БАТЯ ХОЧЕ ВИБУДУВАТИ ЗАЛІЗНИЦЮ ХУСТ—БЕРНО.

ПРАГА. Відомий чеський промисловець Батя пляннує вибудувати залізничий шлях Хуст-Берно. Ця залізнича маґістраля бігла б через Градіште-Тренчін-Банська Бистриця-Пряшів і Сваляву і звязувала б Карпатську Україну з Моравією та Чехією. На залізничому шляху Берно-Хуст було б 20 кільометрів тунелю. Кошти будови образовано на 200 мільйонів корон. Частину потрібного капіталу Батя хоче дати з власних засобів, решту має дати акційне товариство, зорґанізоване спеціяльно для будови цієї залізниці.

ВИПРОБОВУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ РАДІОСТАЦІЮ.

ХУСТ. Від кількох днів випробовують тут українську радіостацію.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ УРЯД ПРОПАҐАНДИ У ПРАЗІ.

Міністер без теки Гавелка, що виконує обовязки шефа пропаґанди, заявив на пресовій конференції, що на найближчім засіданні уряду предложать законопроект про центральний уряд пропаґанди, що зосередить виділи пропаґанди при поодиноких праських міністерствах.

СОВІТСЬКИЙ УРЯД ВІДКЛИКАВ ДИПЛЬОМАТИЧНОГО ПРЕДСТАВНИКА З БУДАПЕШТУ.

Народний комісаріят закордонних справ СССР повідомляє:

Комісар Літвінов повідомив мадярського посла в Москві, що уряд СССР рішив зліквідувати своє політичне представництво в Будапешті та сподіється, що мадярський уряд зліквідує своє посольство у Москві.

ТАСС пояснює, що цю постанову спричинив факт, що Мадярщина приступила до протикомуністичного пакту. Від тепер обі держави будуть тримати звязок між собою через представників у якійсь третій державі.

ПОЇЗД З ЧЕСЬКИМ ВІЙСЬКОВИМ ТРАНСПОРТОМ ВИСКОЧИВ З РЕЙОК.

Як твердить ужгородський „Карпаті Мадяр Гірляп", під Перечином вискочив з рейок поїзд з чеським військовим транспортом; 3 особи ранені. Цей випадок спричинили невідомі люди, які розкрутили шруби з рейок.

НАПАД НА БЕЛЬҐІЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

На одній з вулиць Брюсселі напали на бельґійського премієра та побили його. Цей напад стоїть у звязку з іменуванням одного фламандського активіста, заанґажованого у співпраці з німецькою окупаційною владою, членом королівської академії. Як відомо, ця номінація викликала велике обурення серед бельґійських соборницьких кол.

НОВИЙ ШЕФ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ БРИТІЙСЬКОЇ АРМІЇ В ІНДІЇ.

Шефом ґенерального штабу англо-індійської армії заіменовано ґенерала де Барка. У звязку з цією номінацією сподіються реорґанізації індійської армії.

Міністр координації оборони Четфільд зложить у цій справі відповідні внески після повороту з Індії до Льондону.

ПОМЕР КОЛИШНІЙ ШЕФ ФРАНЦУЗЬКОГО ҐЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ.

В Парижі помер у 68. році життя ген. Баратіє, б. шеф ґенерального штабу та близький співробітник Фоша.

ЖИДІВ СКРЕСЛЕНО З АДВОКАТСЬКИХ І НОТАРІЯЛЬНИХ ЛИСТ У ДАНЦІҐУ.

На основі декрету сенату Данціґу, від 28. ц. м. скреслять усіх жидів з адвокатських і нотаріяльних лист. Влада визначить споміж жидів-адвокатів окремих правних дорадників-оборонців для жидівського населення.

НОВИНКИ

4 Лютий

СУБОТА

Ст. ст. 22. січня 1939.
Тимотея, Атанасія.
Лат. Вероніки, Андрія.
Сонце: схід — 6.56, захід — 16.21.
Місяць: схід — 17.35, захід — 7.04.
Повня місяця в год. 6.55.

Завтра: 5. лютого. Неділя.
Ст. ст. 23. січня 1939.
Нед. Блудного Сина. Климентія.
Лат. Старозам. Агати.
Сонце: схід — 6.54, захід — 16.23.
Місяць: схід — 19.07, захід — 7.36.

—o—

— **Конфіската „Діла" та інших часописів.** Вчорашнє „Діло", „Українські Вісти", „Новий Час" та „Слово Народове" підпали конфіскаті за непошанування президента Мосьціцького у дні його іменин.

— **На запити з кол наших читачів** повідомляємо, що двомовні наголовки і таке саме датування українських ґазет, які появилися перед трьома днями, зарядило Городське Староство, що при цьому покликалось на міністеріяльний розпорядок. Докладний зміст того розпрядку міністерства внутрішніх справ подали ми в „Ділі" ч. 21. з 31. м. м.

— **З якнайкращих** шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік оснув. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. І. пов., телефон 254-46. 2500 136 - 0

— **Вечір скрипкових творів** у виконанні учнів проф. О. Москвичева (вищі роки) відбудеться в неділю 5. лютого 1939. в год. 19-ій в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові. В програмі твори: Моцарта, Бетовена, Мендельзона, Паґанінія, Брука і інші.

— **Йосиф Дністрянський,** емер. староста в Збаражі і Чорткові, стриечний брат вельмишанованого в нашій суспільности бл. п. проф. унів. д-ра Станислава Дністрянського, покинув на днях греко-кат. обряд. Як довідуємось, п. Йосиф Дністрянський — це 78-літній старець і люди, що його знають, виключають, щоб він змінив обряд на підставі свого особистого рішення. Цією справою займалась його жінка, з дому Дзержановська.

— **„Волинь" перестане виходити?** Довідуюся з волинських політичних кол, що небавком має перестати виходити луцький польський тижневик „Волинь". Його місце заняв би, зрозуміло, новий льокальний пресовий орґан озонового напрямку. Можлива ліквідація „Волині" означала б кінець мрій про поворот воєв. Юзевського до Луцька. Не від речі буде тут пригадати, що найкращий розвиток „Волиня" припадає на часи, коли зоря воєв. Юзевського почала вже примеркати. Тоді то „Волинь" розвинув був широко свої сторінки для пропаґанди концепцій свого інспіратора і навіть зорганізував свій відділ у Варшаві. Одначе оборонна офензива „юзевчиків" прийшла запізно. Юзевський виїхав, а за ним розїхались і головні підпори „волинізму". А тепер по шістьох роках існування мають зліквідувати і політичну дитину Юезвського — його пресовий орґан „Волинь". — Гром.

— **Арештування на Волині.** На днях арештували в селі Вільгорі, рівенського повіту, Павла Цинка, секретаря „Просвітянської Хати". Причини арештування невідомі.

— **Випустили на волю** п. Р. Паладійчука, редактора „Самоосвітника", якого поліція у Сокалі притримала була в часі часописної анкети.

— **Імянинові побажання для през. Мосьціцького.** 1. ц. м. у дні імянин президента Мосьціцького до окремої авдієнціональної книги виставленої в королівському замку вписувалися всі державні достойники та всі інші, які складали побажання през. Мосьціцькому. До книги вписалися: премієр Складковський, члени уряду, маршали: сойму й сенату, президент Найвищого Суду Супінський, президент НТА, д-р Гелчинський, члени дипльоматичного корпусу, генераліції, представники високих шкіл та багато інших.

— **Латинська каплиця в найменшому селі Рудеччини.** Маленька жменька польського населення села Яремкова, рудецького повіту, вибудувала собі ґарну каплицю, в якій може приміститись коло 400 вірних. Цю каплицю звигнено жертвами центральної влади у Варшаві, офіцирських полків у Познані, львівської політехніки та Банку Польського, а парцелю під каплицю подарував місцевий поміщик.

— **Катував рідні діти.** В окружнім львівськім суді відбулася в середу розправа проти Теодора Божевича, якого обвинувачували, що він катував своїх четверо малолітніх дітей, не давав їм їсти та довів їх до цього, що вони напівнагі крали їжу в сусідів. Зате виродок-батько не жалував для себе грошей на гулянки. Суд засудив ката-батька на 8 місяців вязниці й відібрав йому батьківські права на 2 роки.

— **Возьний украв 1.600 зол.** Поліція арештувала в середу у Львові возьного ф-ми „Дойц Гумбольт" Юрія Маєвського, який украв минулої ночі з бюра ф-ми 1.600 зол. Арештований признався до крадежі і звернув 1.500 зол. При ревізії знайшли в Маєвського ще лиш 20 зол., бо 80 зол. Маєвський успів уже рано видати. Один з інжинірів заявив, що Маєвський украв йому перед 12 роками 140 зол., о[illegible] пошкодований не повідомляв про це поліції, щоб не нищити карієри млодому ще тоді Маєвському.

— **Львівська хроніка.** Із захисту для малолітніх хлопців при вул. св. Софії втекли: 17-літній Роман Мікротович, 16-літній Тадей Полянський, 17-літній Тадей Лучко і 17-літній Володислав Шкляний. — Давидові Кремерові з Уґкова вкрав хтось на заїзді Лібермана при вул. Бриґідській 20 кг. шкіри та скриньку тютюну вартости 800 зол. — Швець Мих. Шпуляр повідомив поліцію, що Марія Н. з вул. Сонячної погрожувала йому від довшого часу, що випалить йому очі. В середу, коли Шпуляр був у свого товариша при вул. Сикстуській, прийшла туди Марія Н. та кинула в нього пляшкою зі сільним квасом. Та на щастя пляшка поцілила стіну й там розбилася. Квас облив долівку. Поліція почала слідство. — Авто ч. 40536 наїхало зізаду на віз Івана Шевця з Ножитович, пов. Яворів. Унаслідок зудару потовкся 14-літній Северин Фольта, який сидів на фірі. Також і кінь вийшов зі зудару з ранами.

— **Роботящий воєвода.** Станиславівський воєвода ґен. Паславський, що на днях покинув своє становище, лишив по собі очевидні сліди праці. Він — за словами „Курієра Станиславовск-ого" — за кілька літ урядування скріпив польщину на кресах такими ділами як будова 73 людових домів та 27 нових костелів та каплиць, сумаричної вартости коло міліона золотих. Він дбав з усіх сил, щоб побільшити число і стан посідання поляків у станиславівському воєвідстві.

— **Катастрофа міжнародного поїзду на Литві.** 31. м. м. на одній із залізничих стацій недалеко Поневіжа на Литві, на лінії Берлін—Москва трапилася катастрофа. Поспішний міжнародній поїзд віїхав на мильний шлях, на якому стояв вантажний поїзд, біля якого працював гурт вязнів. Паровіз вискочив із рейок, при чому розбилися два ваґони. Підчас катастрофи згинув 1 вязень та двох було ранених.

— **Присуд смерти без... смерти.** Апеляційний суд у Брісселі затвердив присуд першої інстанції, а саме кару смерти на вдовицю М. Бекер, яка отруїла 12 осіб і намагалась отруїти 4 особи. Присуд став уже правосильний, але його не виконають, бо в Бельґії не виконують уже смертних присудів від багатьох років.

— **„Чорна домовина" страшить Льондон.** Минулого вівтірка намагалися льондонські безробітні уладити демонстрацію та дістатися до парляменту зі славною вже „чорною домовиною". Поліція стримала демонстраційний похід, арештувала 12 демонстрантів, яких разом із чорною домовиною забрали на поліційну станицю.

— **Держава буде виховувати дітей, яких батьки згинули підчас землетрусу.** Чілійська влада вживає всіх заходів, щоб побороти жахливі наслідки землетрусу. В теренах, що їх навістив землетрус, змобілізували всіх мужчин від 18—54 літ та призначили їм праці над відбудовою знищених місцевостей. Усі здорові мужчини мусять брати участь у виважуванні руїн і мусять теж хоронити вбитих. Чілійський парлямент рішив, що сиротами, які по[illegible] батьків у катастрофальному землетрусі, [illegible]меться держава й вона буде їх виховувати, аж вони дійдуть до повноліття. В Сан Яго де Чіле розстріляли купця, який спекулював на мисі. Іншого купця спекулянта засудили на буки.

— **Неґус далі процесується.** Париський апеляційний суд, який розглядав знову спір між б. абісинським неґусом Гайле Селясієм та італійським урядом, видав присуд, в якому знову признав себе некомпетентним рішати в тій справі. Як відомо, неґус домагається від залізничого абісинсько-французького товариства, яке адмініструє лінією Джібуті—Адіс Абеба, щоб йому видали зареєстровані, як власність абісинського уряду 9.000 акцій тієї залізниці разом із невиплаченими досі відсотками. Ці акції давали б разом із відсотками к. 50 міліонів франків. Після цього судового рішення далі залишаються заблоковані в залізничому товаристві, аж до остаточного вирішення справи.

— **Гірка вода** синтетична виробу фабр. „Здорова" дешева, знаменито прочищує шлунок. Жадайте в [illegible] тиках.

— **Жіночі недуги.** Автори клясичних [illegible] про жіночі недуги підкреслюють корисне ділання родної гіркої води **„Францішка Йосифа"** теж у [illegible] своєї практики.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ

Курс Х. В. М. Перед кількома роками старшина філії „С. Г." в Перемишлі поставила собі завдання: виховати й підготовити до життя і праці згідно з найновішими здобутками хліборобської науки молодих хліборобів. Постановила виховати таких хліборобів, що на добре оброблених своїх нивах-грядах зуміли б здобути якнайбагатші та найкращі плоди і вміли б [illegible] сько-господарську культуру піднести можливо на найвищий щабель. Маючи на увазі цю ідею, старшина філії рік-річно в зимових місяцях при своїх скромних матеріяльних засобах улаштовує теоретичні курси передовиків Х. В. М. І ось цього року в перших днях січня скінчився такий курс передовиків усіх ступнів. Програма цього курсу була опрацьована дуже солідно і була в цілости виконана. На головну увагу заслуговує дуже добрий підбір референтів, що на цьому курсі викладали: інж. Волод. Мосора, інж. Мих. Бурий, д-р [illegible] оцід Бачинський, дир. Ос. Ставімір, дир. Т. Сере[illegible] дир. Е. Міхаловський, дир. О. Сенечко і п. М. [illegible]ва. Старшина не забула подати учасникам курсу [illegible] про добре поведення і товариське співжиття. [illegible] зликою заплились у вечірніх годинах п-ні [illegible] ролак та п. Данилко. По вичерпанні цілої програми відбулося закінчення курсу та роздача нагород за кращі праці в 1938 р. У тому святі взяли участь представники українських повітових установ та запрошені гості. На закінчення промовляли: дир. Сенечко, [illegible] Х. В. М., д-р Рибак, голова філії „С. Г.", від [illegible]ких установ д-р Хробак та від українського [illegible]кого громадянства д-р Загайкевич.

Свято Хрещення України. Заходом „[illegible] Хору" при пері[illegible] оо. Василіян відбулася в [illegible] січня ц. р. в салі оо. Василіян святочна академія з нагоди 950-ліття хрещення Руси-України. На програм складалися: 1. Яцевич „Хвала Богові" — хор [illegible] м-ра О. Чубінського; 2. Святочне слово — [illegible]тюк; 3. Вязанка колядок — тамбурішова оркестра [illegible] Річинський: „Над ріками вавилонськими" — [illegible] а) М. Реґер: Інтермеццо ес-моль, б) Ф. Ліст: [illegible] панелля — форт. сольо проф. В. Божейко; [illegible]ський: „На ти Господи уповах" — хор; [illegible] „Андалюзійська романца" — скрипкове сольо [illegible] Цегельського в супроводі фортепіяну; [illegible] „Над Україною хрест запалав" — інсценізація [illegible] програма від першої до останньої точки [illegible]товувала за признання. Свято звеличав своєю присутністю Преосв. Григорій та численне духовенство [illegible]вилося також численно перемиське громадянство.

СТАНИСЛАВІВ

Загальні Збори „Бесіди". Минулого тижня [illegible]лися Заг. Збори Т-ва „Українська Бесіда", [illegible] вибрано новий Відділ з радн. В. Дутком як головою.

З життя „Р. Ш." Минулого тижня перевела [illegible]пія ревізію в п. Джуса, голови „Р. Ш." у [illegible] Бельведер. Підчас ревізії питали за [illegible] ствердили[illegible], що кружок „Р. Ш." вислав [illegible] Карпатської України. При цій загоді зібрали [illegible] Джуса готівкою 8 (вісім) зол., що їх [illegible] ведеру зложили на бідних дітей. При цьому [illegible] дати, що п. Джус з особливим зрозумінням [illegible] гією займається бідними дітьми, [illegible] багато. Через те не відбулася „[illegible]" [illegible] дітвори. Ревізія в „Р. Ш." сколихнула [illegible] громадянством.

Перед гостиною театру ім. Котляревського. [illegible] Довгім вижиданні загостить до нашого міста [illegible] Котляревського, обєднані театри „Заграва" і [illegible] біленича. Здається, що не перебільшимо, [illegible] мо, що ще ніколи приїзд театру не [illegible] зацікавлення як тепер. Станиславівське [illegible] з особливою радістю прийняло вістку про [illegible] двох наших найкращих театрів, бож Станиславів [illegible] тим містом, в якому театр Тобілевича і [illegible] грава" почали свою діяльність. По довгім [illegible] чить Станиславів знову одну трупу. Театр [illegible] вистави: 6. II. Маруся Богуславка; 7. II. [illegible] чоловік; 8. II. Царівна Грузії. Вістка про те, [illegible] ролю в Марусі Богуславці вперше [illegible] Леся Кривицька, вистачила, щоб зацікавлення [illegible] дом театру ще збільшилось. Не від речі буде [illegible] ти, щоб не треба було тиснутися при касі [illegible] — що передпродаж білетів в „Українській [illegible]".

Загальні Збори „Учительської Громади". [illegible] неділі відбулися Загальні Збори філії Т-ва „Учительська Громада", на яких вибрано майже [illegible] Виділ (з малими змінами) з проф. В. Дякою [illegible] довою.

НОВИНКИ

4 Лютий

СУБОТА

От. ст. 22. січня 1939.
Тимотея, Атанасія.
Лат. Вероніки, Андрія.
Сонце: схід — 6.56, захід — 16.21
Місяць: схід — 17.55, захід — 7.04.
Повня місяця в год. 6.55.

Завтра: 5. лютого. Неділя.
От. ст. 23. січня 1939.
Нед. Блудного Сина. Климентія.
Лат. Старозам. Агати.
Сонце: схід — 6.54, захід — 16.23.
Місяць: схід — 19.07, захід — 7.36.

——o——

— **Конфіската „Діла" та інших часописів.** Вчорашнє „Діло", „Українські Вісти", „Новий Час" та „Слово Народове" підпали конфіскаті за непошанування президента Мосьціцького у дні його імянин.

— **На запити з кол наших читачів** повідомляємо, що двомовні наголовки і таке саме датування українських ґазет, які появилися перед трьома днями, зарядило Городське Староство, що при цьому покликалось на міністерільний розпорядок. Докладний зміст того розпрядку міністерства внутрішніх справ подали ми в „Ділі" ч. 21. з 31. м. м.

— **З якнайкращих шкірок футро** — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік основ. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. І. пов., телефон 254-46. 2500 . 136 – 0

— **Вечір скрипкових творів** у виконанні учнів проф. О. Москвичева (вищі роки) відбудеться в неділю 5. лютого 1939. в год. 19-ій в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові. В програмі твори: Моцарта, Бетовена, Мендельсона, Паґанінія, Бруха і інші.

— **Йосиф Дністрянський**, емер. староста в Збаражі і Чорткові, стриєчний брат вельмишанованого в нашій суспільности бл. п. проф. унів. д-ра Станислава Дністрянського, покинув на днях греко-кат. обряд. Як довідуємось, п. Йосиф Дністрянський — це 78-літній старець і люди, що його знають, виключають, щоб він змінив обряд на підставі свого особистого рішення. Цією справою займалась його жінка, з дому Дзержановська.

— **„Волинь" перестане виходити?** Довідуємся з волинських політичних кол, що небавком має перестати виходити луцький польський тижневик „Волинь". Його місце заняв би, зрозуміло, новий льокальний пресовий орган озонового напрямку. Можлива ліквідація „Волині" означала б кінець мрій про поворот воєв. Юзевського до Луцька. Не від речі буде тут пригадати, що найкращий розвиток „Волиня" припадає на часи, коли зоря воєв. Юзевського почала вже примеркати. Тоді то „Волинь" розвинув був широко свої сторінки для пропаганди концепцій свого інспіратора і навіть зорганізував свій відділ у Варшаві. Одначе оборонна офензива „юзевчиків" прийшла запізно. Юзевський виїхав, а за ним розіхались і головні підпори „волинізму". А тепер по шістьох роках існування мають зліквідувати і політичну дитину Юзевського — його пресовий орган „Волинь". — **Гром.**

— **Арештування на Волині.** На днях арештували в селі Вільгори, рівенського повіту, Павла Цинка, секретаря „Просвітянської Хати". Причини арештування невідомі.

— **Випустили на волю** п. Р. Паладійчука, редектора „Самоосвітника", якого поліція у Сокалі притримала була в часі часописної анкети.

— **Імянинові побажання для през. Мосьціцького.** 1. ц. м. у дні імянин президента Мосьціцького до окремої авдієнціональної книги виставленої в королівському замку вписувалися всі державні достойники та всі інші, які складали побажання през. Мосьціцькому. До книги вписалися: премієр Складковський, члени уряду, маршали: сойму й сенату, президент Найвищого Суду Супінський, президент НТА, д-р Гелчинський, члени дипльоматичного корпусу, генераліції, представники високих шкіл та багато інших.

— **Латинська каплиця в найменшому селі Рудеччини.** Маленька жмінка польського населення села Яремкова, рудецького повіту, вибудувала собі гарну каплицю, в якій може приміститись коло 400 вірних. Цю каплицю здвигнено жертвами центральної влади у Варшаві, офіцирських полків у Познані, львівської політехніки та Банку Польського, а парцелю під каплицю подарував місцевий поміщик.

— **Катував рідні діти.** В окружнім львівськім суді відбулася в середу розправа проти Теодора Божевича, якого обвинувачували, що він катував своїх четверо малолітніх дітей, не давав їм їсти та довів їх до цього, що вони напівнагі крали їжу в сусідів. Зате виродок-батько не жалував для себе грошей на гулянки. Суд засудив ката-батька на 8 місяців вязниці й відібрав йому батьківські права на 2 роки.

— **Візьний украв 1.600 зол.** Поліція арештувала в середу у Львові возьного ф-ми „Дойч Гумбольт" Юрія Маєвського, який украв минулої ночі з бюра ф-ми 1.600 зол. Арештований признався до крадежі і звернув 1.500 зол. При ревізії знайшли в Маєвського ще лиш 20 зол., бо 80 зол. Маєвський успів уже рано видати. Один з інжинірів заявив, що Маєвський украв йому перед 12 роками 140 зол., а пошкодований не повідомляв про це поліції, щоб не нищити карієри молодому ще тоді Маєвському.

— **Львівська хроніка.** Із захисту для малолітніх хлопців при вул. св. Софії втекли: 17-літній Роман Мікротович, 16-літній Тадей Полянський, 17-літній Тадей Лучко і 17-літній Володислав Шкляний. — Давидові Кремерові з Угнова вкрав хтось на заїзді Ліберманa при вул. Бриґідській 20 кг. шкіри та скриньку тютюну вартости 800 зол. — Швець Мих. Шпуляр повідомив поліцію, що Марія Н. з вул. Сонячної погрожувала йому від довшого часу, що випалить йому очі. В середу, коли Шпуляр був у свого товариша при вул. Сикстуській, прийшла туди Марія Н. та кинула в нього пляшкою із сільним квасом. Та на щастя пляшка поцілила стіну й там розбилася. Квас облив долівку. Поліція почала слідство. — Авто ч. 40536 наїхало зїзаду на віз Івана Шевця з Ножичин, пов. Яворів. Унаслідок удару потовкся 14-літній Северин Фольта, який сидів на фірі. Також і кінь вийшов зі удару з ранами.

— **Роботящий воєвода.** Станиславівський воєвода ґен. Паславський, що на днях покинув своє становище, лишив по собі очевидні сліди праці. Він — за словами „Курієра Станиславовск-ого" — за кілька літ урядування скріпив польщину на кресах такими ділами як будова 73 людових домів та 27 нових костелів та каплиць, сумаричної вартости коло міліона золотих. Він дбав з усіх сил, щоб побільшити число і стан посідання поляків у станиславівському воєвідстві.

— **Катастрофа міжнародного поїзду на Литві.** 31. м. м. на одній із залізничих стацій недалеко Поневіжа на Литві, на лінії Берлін—Москва трапилася катастрофа. Поспішний міжнародній поїзд віхав на мильний шлях, на якому стояв вантажний поїзд, біля якого працював гурт вязнів. Паровіз вискочив із рейок, при чому розбилися два вагони. Підчас катастрофи згинув 1 вязень та двох було ранених.

— **Присуд смерти без... смерти.** Апеляційний суд у Брісселі затвердив присуд першої інстанції, а саме кару смерти на вдовицю М. Бекер, яка отруїла 12 осіб і намагалась отруїти 4 особи. Присуд став уже правосильний, але його не виконають, бо в Бельгії не виконують уже смертних присудів від багатьох років.

— **„Чорна домовина" страшить Льондон.** Минулого вівтірка намагалися льондонські безробітні уладити демонстрацію та дістатися до парляменту зі славною вже „чорною домовиною". Поліція стримала демонстраційний похід, арештувала 12 демонстрантів, яких разом із чорною домовиною забрали на поліційну станицю.

— **Держава буде виховувати дітей, яких батьки згинули підчас землетрусу.** Чілійська влада вживає всіх заходів, щоб поборoти жахливі наслідки землетрусу. В теренах, що їх навістив землетрус, змобілізували всіх мужчин від 18—54 літ та призначили їм праці над відбудовою знищених місцевостей. Усі здорові мужчини мусять брати участь у вивожуванні руїн і мусять теж хоронити вбитих. Чілійський парлямент рішив, що сиротами, які потратили батьків у катастрофальному землетрусі, займеться держава й вона буде їх виховувати, аж вони дійдуть до повноліття. В Сан Яго де Чіле розстріляли купця, який спекулював на мясі. Іншого купця спекулянта засудили на буки.

— **Негус далі процесується.** Паризький апеляційний суд, який розглядав знову спір між б. абісинським негусом Гайле Селясієм та італійським урядом, видав присуд, в якому знову признав себе некомпетентним рішати в тій справі. Як відомо, негус домагається від залізничого абісинсько-французького товариства, яке адмініструє лінією Джібуті—Адіс Абеба, щоб йому видали зареєстровані, як власність абісинського уряду 9.000 акцій тієї залізниці разом із невиплаченими досі відсотками. Ці акції давали б разом із відсотками к. 50 міліонів франків. Після цього судового рішення [illegible] далі залишаються заблоковані в залізничому товаристві, аж до остаточного вирішення справи.

— **Гірка вода** синтетична виробу фабр. „Здоровля" [illegible] дешева, знаменито протишує шлунок. Жадайте в [illegible] тіках [illegible]

— **Жіночі недуги.** Автори клясичних [illegible] про жіночі недуги підкреслюють користь [illegible] родної гіркої води **„Францішка Йосифа"** теж у [illegible] своєї практики.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ

Курс Х. В. М. Перед кількома роками старшина [illegible] лії „С. Г." в Перемишлі поставила собі завдання [illegible] вати й підготовити до життя і праці згідно з [illegible] шими здобутками хліборобської науки молодих [illegible] робів. Постановила виховати таких хліборобів, що [illegible] бре оброблених своїх ниво-грядок зуміли б [illegible] якнайбагатші та найкращі плоди і вміли б [illegible] сько-господарську культуру піднести можливо на [illegible] вищий щабель. Маючи на увазі цю ідею, старшина [illegible] лії рік-річно в зимових місяцях при своїх скромних [illegible] теріяльних засобах улаштовує теоретичні курси [illegible] довиків Х. В. М. І ось цього року в перших днях [illegible] скінчився такий курс передовиків усіх ступнів. [illegible] грама цього курсу була опрацьована дуже солідно [illegible] була в цілости виконана. На головну увагу заслуговує дуже добрий підбір референтів, що на цьому курсі [illegible] клодали: інж. Волод. Мосора, інж. Мих. Бурай, [illegible] онід Бачинський, дир. Ос. Станімір, дир. Т. [illegible] дир. Е. Міхаловський, дир. О. Сеңечко і п. М. [illegible] ва. Старшина не забула подати учасникам курсу [illegible] про добре поведення і товариська співжиття. [illegible] ліянкою занялись у вечірніх годинах п-ні [illegible] ролак та п. Данилко. По вичерпанні цілої програми відбулося закінчення курсу та роздача нагород за [illegible] кращі праці в 1938 р. У тому святі взяли участь [illegible] ставники українських повітових установ та [illegible] гості. На закінчення промовляли: дир. Сеңечко, [illegible] Х. В. М., д-р Рибак, голова філії „С. Г.", від [illegible] ких установ д-р Хробак та від українського [illegible] кого громадянства д-р Загайкевич.

Свято Хрещення України. Заходом „[illegible] Хору" при парохії оо. Василіян відбулася [illegible] січня п. р. в салі оо. Василіян святочна академія [illegible] годи 950-ліття хрещення Руси-України. На [illegible] склалися: 1. Яцевич „Хвала Богові" — хор [illegible] м-ра О. Чубінського; 2. Святочне слово — [illegible] тюк; 3. Вязанка колядок — тамбуріцова [illegible] Річинський: „Над ріками вавилонськими" — [illegible] а) М. Реґер: Інтермеццо ес-моль, б) Ф. Ліст [illegible] панелля — форт. соло проф. В. Божейко; [illegible] ський: „На тя Господи уповах" — хор; 7. [illegible] „Андалюзійська романца" — скрипкове соло [illegible] Цегельського в супроводі фортепіяну; 8. [illegible] „Над Україною хрест запалав" — [illegible] програма від першої до останньої точки [illegible] говувала на признання. Свято звеличав своєю [illegible] ністю Преосв. Григорій та численне духовенство [illegible] вилося також численно перемиське громадянство.

СТАНИСЛАВІВ

Загальні Збори „Бесіди". Минулого тижня [illegible] лися Заг. Збори Т-ва „Українська Бесіда" [illegible] вибрано новий Виділ з радн. В. Дутком [illegible]

З життя „Р. Ш." Минулого тижня [illegible] під ревізію в п. Джуса, голови „Р. Ш." [illegible] Бельведер. Підчас ревізії питали за [illegible] ствердживалиб, що кружок „Р. Ш." [illegible] Карпатської України. При цій нагоді [illegible] Джуса готівкою 8 (вісім) зол., що їх [illegible] ведеру зложили на бідних дітей. При [illegible] дати, що п. Джус з особливим зрозумінням [illegible] гією займається бідними дітьми, [illegible] „клинка" [illegible] багато. Через те не відбулася [illegible] дітвори. Ревізія в „Р. Ш." схвилювала [illegible] громадянство.

Перед гостиною театру ім. Котляревського. Довгім вижиданні загостить до нашого міста [illegible] Котляревського, обєднані театри „Заграва" і [illegible] біденича. Здається, що не перебільшимо [illegible] мо, що ще ніколи прибол театру не [illegible] зацікавлення як тепер. Станиславівське [illegible] з особливою радістю приймає вістку [illegible] двох наших найкращих театрів, бо [illegible] тим містом, в якому театр Тобілевича [illegible] „Заграва" почали свою діяльність. По [illegible] чить Станиславів знову одну трупу. [illegible] вистави: 6. II. Маруся Богуславка; 7. II. [illegible] чоловік; 8. II. Царівна Гоупі. [illegible] ролю в Марусі Богуславці [illegible] Леся Кривицька, виступила, [illegible] дом театру ще збільшилось. [illegible] ти, щоб не треба було [illegible] „Українській [illegible]" — що перепродаж білетів в [illegible]

Загальні Збори „Учительської Громади" [illegible] неділі відбулися Загальні Збори [illegible] ська Громада", на яких вибрали [illegible] Виділ (з малими змінами) з [illegible] [illegible]

Крутянським героям. Цьогорічні роковини геройської смерти 300 найкращих синів України пройшли в нашому місті урочисто. В суботу вечором 28. січня о. крил. Василик в асисті кількох священиків відправив панахиду. Співав мужеський хор „Думка". Величезне враження зробила проповідь о. Кузьми, що надихана глибоким пієтизмом для Крутянців і патріотизмом. — Того дня по панахиді мала відбутися в „Соколі" святочна академія, але влада її в останній хвилині заборонила. Саля „Сокола" була заповнена. На другий день, у неділю 29. січня, відбулися по всіх передмістях і по деяких товариствах у самому місті святочні сходини, присвячені крутянцям.

Б. Л.

Ширіть наш часопис!

КАЛУЩИНА.

Будова дому Повітового Союзу Кооператив. Восени м. р. приступив Повітовий Союз Кооператив у Калуші до будови власного дому враз із відповідним магазином. Потреба власного дому споживчої кооперації давалася вже здавна відчувати, а в останніх роках ставала така пекучою, тому ініціятиву управи П. С. К. слід щиро повитати. Не зважаючи на пізню осінь і зиму, будова наближається до кінця і є надія, що незабаром П. С. Кооператив перейде до власної домівки. Добре і гарне положення будівлі в центрі міста (площа Українбанку) та відповідне розплянування дому, запроєктоване інж. Лісьневичем зі Львова та переведене будівн. С. Петишом, вказує, що ця будівля відповідатиме вповні своєму призначенню.

З просвітнього життя. Як у цілій Галичині, так і в Калущині минулий рік пройшов у просвітній організації під знаком ювилею Головного Т-ва „Просвіта". З тієї нагоди відбулися в районі калуської філії „Просвіти" літом і восени м. р. 82 ювилейні свята „Просвіти" читалень, 2. X. м. р. ювилейне свято „Просвіти", уладжене філією „Просвіта" в Калуші, а під кінець ювил. року 22. XII. святочне закінчення ювилейного року з рефератами, присвяченими на „Повітовий день української культури". Усі ці імпрези пройшли серед зразкового порядку з повним моральним і таким матеріяльним успіхом. Взяло в них участь поверх 8 тисяч осіб. Рівночасно поведено акцію ліквидації неграмотности, яка все ще в нашому повіті дуже поважна. Ця акція зачинає давати свої наслідки — є вже багато навіть старших громадян, що в ювил. році вивчили письмо. При цій нагоді розпродано понад 850 букварів „До сонця". Є надія, що якби і надальше усе свідоме громадянство повіту присвячувало увагу цій чи не найважнішій справі нашого життя, то неграмотність у короткому часі булаб у нас ліквідована. Менше сварок, а більше реальної праці на хліба в загорожений справі — це програма праці кожного свідомого громадянина.

Гостина Мандрівного театру ім. Котляревського в Калуші. До Калуша приїхав український мандрівний театр ім. Котляревського, що відіграв у великій, по мистецьки відмальованій арт. Ковжуном салі Народнього Дому свою виставу. Свої гостинні виступи театр розпочав виставою історичної п'єси Старицького „Маруся Богуславка" в суботу 28. І. ц. р.

РАВА РУСЬКА.

Равські вандали гуляють. Три місяці тому невідомі досі вандали знищили мурований хрест на живописного кладовища, дня 11. листопада м. р. вибили шибу в камениці Українбанку „Віра", минулого тижня вирвали з муру і знищили вивіску адвоката д-ра Шимоновського. Громадянство цим вандалізмом затривожене.

Довірочна нарада. Дня 24. м. м. відбулася в Раві Руській при співучасти посла д-ра Романа Перфецького довірочна нарада, в якій взяло участь 94 громадян із 66 місцевостей раво-руського повіту. По обширному рефераті про теперішнє положення українського народу, співвідношені з дотеперішньою працею Парляментарної Репрезентації та широкій дискусії присутні однозгідно висловили довір'я проводові У. Н. Д. О. і Парляментарній Репрезентації та ухвалили відповідні резолюції. Вокремо слід підкреслити, що присутні ухвалили резолюцію, якою домагаються від наших політичних партій у Львові, щоб покінчили між собою спори.

Загальні Збори В. П. У. В. і „Ялинка". В неділю 8. січня т. р. відбулися в домівці Українбанку „Віра" в Раві Руській звичайні річні Загальні Збори Воєнної Помочі Українського Вояцтва, відділ у Раві Руській. Було присутніх понад 80 членів Відділу. По звітуванні з діяльности Відділу, що їх склали іменем Відділу пп. дир. Іван Кашір, Тимотей Хміль, Степан Гнатюк і Степан Совик та по короткій дискусії на внесок дир. Івана Волочівського Загальні Збори признали уступаючому Виділові одноголосно абсолюторію і вибрали Виділ у тому самому складі, що й попереднього року. По зборах у тій самій домівці відбулася „Ялинка". „Ялинка", підчас якої присутні при спільному столі відспівали низку колядок та пісень. Загальні Збори і „Ялинка" відбулися в дуже поважному настрою і залишили по собі миле враження.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Вечірки.

Дівочий плач, як старої жінки танець. Дуже короткий. Тому не диво, що деякі товариства получилися разом і дають спільні вечірки. Не балі, не вечерниці, а вечірки.

Розумно, що получилися, а ще розумніше, що дають тільки вечірки. Колиб хотіли давати окремо, то хіба брали б звичайні дні в тижні, а це не заохочує прийти на забаву, бо на другий день бюро, редакція, чи інша фабрика. На згадку про це і ноги гірше служать і апетит помітно обнижується і веселий настрій розвівається як дим. Не тому, щоби це бюро, редакція чи інша фабрика були прикрі — борони Господи — всі вони страшенно приємні! — але тому, що треба рано розліпити заспані очі і потім сім годин вдержувати той стан.

Розумно, що не балі і не вечерниці. Не ті часи, щоб можна було видати сотні золотих на сукні. А навіть хто може, то не повинен. Міркую, що це неодній пані відбере половину карнавалової радости, але зате половину додасть її чоловікові чи батькові і сяк чи так буде разом 100 відсотків.

Сказав хтось: „Не ті часи, щоб бути веселими!" А другий ще доложив: „І загалом не розумію, пощо люди витрачують стільки енергії і гроша на те, щоб цілу ніч крутитися як непритомні!..."

Це вже, вибачте, але ні! Нема на світі нації, яка ставила б собі вимогу бути сумною, а сміх уважала за гріх чи брак патріотизму. Не кажу про похорон, поминальне богослуження, чи жалібну академію, а про життя, яке воно не було б тверде і безжалісне. Ми тільки через літературну помилку дістали в світі марку веселого народу, бо по правді українці одні з найбільших „смуткарів" на земській кулі.

Пустимось у танець — то по хвилині:

— Ех, де-де мені вже тепер!..

Або:

— Колиб не клопоти, то я ще не таке втяв би!..

І підіпре голов кулаччям та засумує — засумує...

Випе наш брат чарочку-дві, зараз нагадує собі не весілля, не веселу пригоду, не якийсь успіх у житті, а... похорон, кривду, чи образу.

— Ох, як вона вмирала, як тяжко вмирала!.. — і в сльози.

— Хто такий?

— Бабуня жінки мого тіточного брата.

Або:

— Я йому як рідному. Бувало і грошей позичив і поміг, а він... Така чорна невдячність!

— Що-ж він?!

— „Ваше — каже — покоління нас молодих не розуміє!" Ну, бачите, ну...

Або:

— Простити йому?! Ніколи! До гробової дошки не забуду йому! І не хочу з ним нічого мати. Скажіть за що, за що? За моє добре серце?!... — і трубить так, що й менше добре серце може тріснути з болю.

Сумовитий нарід...

Тому не зашкодив би сміх, здоровий і щирий, бо він дає легкість душі і ясність ока.

А щодо танцю, мовляв, люди непотрібно крутяться, то це говорять люди, які самі не танцюють. А не танцюють, бо не вміють. Одинока рада навчити їх танцювати і буде спокій. Знаю кілька таких випадків — громадяни танцюють і хвалять собі.

Короткий цьогорічний карнавал і не має чого бути дуже гучний. Але нехай він бодай трохи простує нам плечі, розпогодже обличчя — саме на дешевих і скромних вечірках!

Галактіон Чіпка.

ЗБАРАЩИНА.

Ювілейні свята в 950-ліття хрещення України. Багате в культурні та мистецькі імпрези життя Збаража взагалі мало шукає розголосу та похвал, ба навіть рідко видно про нього звідомлення по часописах. Але треба підмітити, що як давніше, так і тепер те життя у Збаращині та Збаражі плине своїм руслом, виявляючись чи то у формі змагань за мистецтво хорів та аматорських гуртків, чи теж у праці самоосвітніх гуртків. Хоч тягар громадянської праці лежить на плечах тільки горстки інтелігенції, проте праця не встає і дає гарні успіхи. Свідчить про це наглядно десятка імпрез, уладжених в останніх часах. Комітет ювілею хрещення Руси-України, що охопив ввесь збаразький повіт, інтенсивно виконує свій намічений плян. Торжествами та концертами по всіх селах і 22. XII. м. р. концертом у Збаражі комітет закінчив першу частину своєї праці. На весні цього року проєктує та вже підготовляє великий повітовий концерт на закінчення ювілейного року. Концерт у Збаражі поважною та дбайливо підготованою програмою доказав солідну та поважну працю комітету. Треба підкреслити мистецьке виконання всіх точок хору „Боян" під умілою та енергійною рукою дир. Краснопери. Цей хор відспівав: Лисенка: „Пречистая Діво Мати", Бортнянського: „Возвеліте" і „Блажен муж" та Б. Кудрика: „Пои шелесті стягів та девт". Атракційною точкою програми був виступ соліста о. Петра Романишина, що своїм тенорово-ліричним, симпатичним голосом зєднав собі всю публику та збирав заслужені оплески. О. Петро Романишин відспівав при акомпаніяменті п. Люби Брикович Безкоровайного: „Векую отринул єси" та „Думу на каторзі" і „Гетьмана". Змістовна, спокійна та річева промова д-ра Павла Тарепчука і слова Романа Дурбака, віддані бадьоро та з життям п. Гевком (Київ таки буде наш), зробили на слухачах потішне враження. Заходом п. Стефанії Красноперової виведено гарно та ефектово дитячу інсценізацію: Під ювілейним хрестом. Відспіванням Морфієвського та національного гимну закінчено цей вдатний концерт.

Очевидець.

Спорт.

ПОМОРЯ — ЛЬВІВ 9:7.

Відплатні, міжмістові змагання закінчилися зовсім несподіваною перемогою Поморя над першою репрезентацією Львова. Годиться притім підкреслити, що ця перемога зовсім заслужена. Найбільшою несподіванкою змагань була програна Білого до Лелевського та нокавт Шкарковського вже в 1-ій рунді. Змагання почалися знову з фатальним спізненням, при чому організатори не подбали про відповідного запасного змагуна в середній вазі.

Технічні висліди змагань такі:

Вага мухи: Любінський (Л) зремісував з Ярмушевським.

Вага когута: Ольберт піддався вже в першій рунді Кшемінському І. Ця стріча відбулася як товариська, бо Ольберт мав надвагу.

Вага пера: Сидельників програв воковером із Рінке з приводу надваги. В товариській стрічі Сидельників переміг на думку суддів — на пункти Рінке-а, хоч це рішення було наскрізь несправедливе. Оцінку суддів прийняла саля свистами.

Легка вага: Хростек переміг по завзятій та гарній боротьбі Кшемінського II. на пункти.

Півсередня вага: Білий (Л) мав пунктову перевагу у 2 рундах над Лелевським, у третій вдається в непотрібну битицю, не вкриється. Дістає один добрий удар, іде до 5 на дошки, встає заморочений, пробує ще боротися та ринговий суддя (рішуче передчасно) перериває боротьбу. Таким чином Лелевський виграв техн. нокавтом.

Середня вага: Пехоцький (П) виграв у І. рунді техн. нокавтом з Котом, якого теж судді передчасно відіслав до нарікнення. Інша справа, що Кіт зовсім сирий.

Півважка вага: Попович (Л) виграв на пункти з Веснером.

Важка вага: Шкарковський (Л) виграв у І. рунді техн. нокавтом із Мотоборським.

——o——

Крутянським героям. Цьогорічні роковини геройської смерти 300 найкращих синів України пройшли в нашому місті урочисто. В суботу вечором 28. січня о. [illegible] Веселик в асисті кількох священиків відправив [illegible] панахиду. Співав мужеський хор „Думка“. Величезне враження зробила проповідь о. Кузьми, що надихала [illegible] глибоким пієтизмом для Крутянців і патріотизмом. — Того дня по панахиді мала відбутися в „Соколі“ святочна академія, але впала її в останній хвилині [illegible]. Саля „Сокола“ була заповнена. На другий день, у неділю 29. січня, відбулися по всіх передмістях і в деяких товариствах у самому місті святочні сходини, присвячені крутянцям. **Б. Л.**

Ширіть наш часопис!

КАЛУЩИНА.

Будова дому Повітового Союзу Кооператив. Восени м. р. приступив Повітовий Союз Кооператив у Калуші до будови власного дому враз із відповідним магазином. Потреба власного дому споживчої кооперації [illegible] вже давно відчувати, а в останніх роках [illegible] таки пекучою, тому ініціятиву управи П. С. К. [illegible] було повитати. Не зважаючи на пізню осінь і зиму, будова наближається до кінця і є надія, що незабаром П. С. Кооператив перейде до власної домівки. [illegible] і гарне положення будівлі в центрі міста (плєц [illegible] Укрaїнбанку) та відповідне розплянування дому, [illegible] інж. Ліськевичем зі Львова та переведене будів. С. Петишом, вказує, що ця будівля відповідатиме свому призначенню.

З просвітянського життя. Як у цілій Галичині, так і в Калущині минулий рік пройшов у просвітній [illegible] під знаком ювилею Головного Т-ва „Просвіта“. З тієї нагоди відбулися в районі калуської філії „Просвіти“ літом і восени м. р. 32 ювилейні свята „Просвіти“ читалень. 2. X. м. р. ювилейне свято „Просвіти“, уладжене філією „Просвіти“ в Калуші, а під [illegible] року 22. XII. святочне закінчення ювилейного року з рефератами, присвяченими на „Повітовий [illegible] української культури“. Усі ці імпрези пройшли [illegible] порядку з повним моральним і також матеріяльним успіхом. Взяло в них участь поверх [illegible] осіб. Рівночасно поведено акцію цілковитої [illegible] неграмотности, яка все ще в нашому повіті [illegible]. Ця акція зачинає давати свої висліди — [illegible] багато навіть старших громадян, що в ювил. [illegible] письмо. При цій нагоді розпродано понад 850 бунярів „До сонця“. Є надія, що якби і надалі уся свідоме громадянство повіту присвячувало уваги цій та не найважнішій справі нашого життя, то неграмотність у короткому часі булаб у нас [illegible]. Менше сварок, а більше реальної праці [illegible] в заторкненій справі — це програма праці [illegible] свідомого громадянина.

Гостина ◊ідданого театру ім. Котляревського в Калуші. До Калуша приїхав український ◊іддавий театр ім. Котляревського, що відіграє у великій, по мистецькі [illegible] арт. Ковжуном салі Народнього Дому [illegible] вистав. Свої гостинні виступи театр розпочав виставою історичної песи Старицького „Маруся Богуславка“ в суботу 28. I. ц. р.

РАВА РУСЬКА.

Рівскі вандали гуляють. Три місяці тому невиявлені досі вандали знищили мурований паркан жидівського кладовища, дня 11. листопада м. р. вибили [illegible] в крамниці Українбанку „Віра“, минулого тижня [illegible] з муру і знищили вивіску адвоката д-ра [illegible]. Громадянство цим вандалізмом затривожене.

Звітова нарада. Дня 24. м. м. відбулася в Раві Руській при співучасти посла д-ра Романа Перфецького звітова довірочна нарада, в якій взяло участь [illegible] людей із 66 місцевостей рава-руського повіту. [illegible] реферата про теперішнє положення українського народу, віддомлені в дотеперішньої праці Парляментарної Репрезентації та широкій дискусії [illegible] висказали довіря проводові У. Н. Д. О. і Парляментарній Репрезентації та ухвалили [illegible] резолюцій. Зокрема слід підчеркнути, що [illegible] ухвалено резолюцію, якою домагаються [illegible] політичних партій у Львові, щоб покінчили [illegible] спори.

Загальні Збори В. П. У. в. і „Ялинка“. В неділю [illegible] ц. р. відбулися в домівці Українбанку „Віра“ в Раві Руській щорічні Загальні Збори Взаїмної Помочі Українського Вчительства, відділ у Раві Руській. Було присутніх понад 80 членів Відділу. По звітах [illegible] відділу, що їх склали іменем [illegible] дир. Іван Кашір, Тимотей Хміль, Степан [illegible] Семен Сояк та по короткій дискусії на внесок [illegible] Загальні Збори признали [illegible] Відділові одноголосно абсолюторію. І [illegible] у тому самому селі, що й попередньо [illegible] Збори у тій самій домівці відбулася [illegible] „Ялинка“, під час якої присутні при спільній [illegible] відспівали кілька колядок та пісень. Загальні Збори і „Ялинка“ відбулися в дуже поважному настрою і залишили по собі миле враження.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Вечірки.

дівочий плач, як старої жінки танець. Дуже короткий. Тому не диво, що деякі товариства получилися разом і дають спільні вечірки. Не балі, не вечерниці, а вечірки.

Розумно, що получилися, а ще розумніше, що дають тільки вечірки. Колиб хотіли давати окремо, то хіба бралиб звичайні дні в тижні, а це не заохочує прийти на забаву, бо на другий день бюро, редакція, чи інша фабрика. На згадку про це і ноги гірше служать і апетит помітно обнижується і веселий настрій розвівається як дим. Не тому, щоби це бюро, редакція чи інша фабрика були прикрі — борони Господи — всі вони страшенно приємні! — але тому, що треба рано розліпити заспані очі і потім сім годин вдержувати той стан.

Розумно, що не балі і не вечерниці. Не ті часи, щоб можна було видати сотні золотих на сукні. А навіть хто може, то не повинен. Міркую, що це неодній пані відбере половину карнавалової радости, але зате половину додасть її чоловікові чи батькові і сяк чи так буде разом 100 відсотків.

Сказав хтось: „Не ті часи, щоб бути веселим!“ А другий ще доложив: „І загалом не розумію, пощо люди витрачують стільки енергії і гроша на те, щоб цілу ніч крутитися як непритомні!...“

Це вже, вибачте, але ні! Нема на світі нації, яка ставилаб собі вимогу бути сумною, а сміх уважала за гріх чи брак патріотизму. Не кажу про похорон, поминальне богослуження, чи жалібну академію, а про життя, яке воно не булоб тверде і безжалісне. Ми тільки через літературну помилку дістали в світі марку веселого народу, бо по правді українці одні з найбільших „смуткарів“ на земській кулі.

Пустимось у танець — то по хвилині:

— Ех, де-де мені вже тепер!..

Або:

— Колиб не клопоти, то я ще не таке втяв би!..

І підіпре голов кулаччям та засумує — засумує...

Випє наш брат чарочку-дві, зараз нагадує собі не весілля, не веселу пригоду, не якийсь успіх у житті, а... похорон, кривду, чи образу.

— Ох, як вона вмирала, як тяжко вмирала!.. — і в сльози.

— Хто такий?

— Бабуня жінки мого тіточного брата.

Або:

— Я йому як рідному. Бувало і грошей позичив і поміг, а він... Така чорна невдячність!

— Що-ж він?!

— „Ваше — каже — покоління нас молодих не розуміє!“ Ну, бачите, ну..

Або:

— Простити йому?! Ніколи! До гробової дошки не забуду йому! І не хочу з ним нічого мати. Скажіть за що, за що? За моє добре серце?!... — і трубить так, що й менше добре серце може тріснути з болю.

Сумовитий нарід...

Тому не зашкодив би сміх, здоровий і щирий, бо він дає легкість душі і ясність ока.

А щодо танцю, мовляв, люди непотрібно крутяться, то це говорять люди, які самі не танцюють. А не танцюють, бо не вміють. Одинока рада навчити їх танцювати і буде спокій. Знаю кілька таких випадків — громадяни танцюють і хвалять собі.

Короткий цьогорічний карнавал і не має чого бути дуже гучний. Але нехай він бодай трохи простує нам плечі, розпогоджує обличчя — саме на дешевих і скромних вечірках!

Галактіон Чіпка.

ЗБАРАЩИНА.

Ювілейні свята в 950-ліття хрещення України. Багате в культурні та мистецькі імпрези життя Збаража назагал мало шукає розголосу та похвал, ба навіть рідко видно про нього звідомлення по часописах. Але треба підмітити, що як давніше, так і тепер те життя у Збаращині та Збаражі плине своїм руслом, виявлюючись чи то у формі змагань за мистецтво хорів та аматорських гуртків, чи теж у праці самоосвітніх гуртків. Хоч тягар громадянської праці лежить на плечах тільки горстки інтелігенції, проте праця не втаває і дає гарні успіхи. Свідчить про це наглядно декілька імпрез, уладжених в останніх часах. Комітет ювілею хрещення Руси-України, що охоплює ввесь збаражський повіт, інтенсивно виконує свій намічений плян. Торжествами та концертами по всіх селах і 22. XII. м. р. концертом у Збаражі комітет закінчив першу частину своєї праці. На весні цього року приготує та вже підготовляє великий повітовий концерт на закінчення ювілейного року. Концерт у Збаражі повною та дбайливо підготованою програмою доказав солідну та поважну працю комітету. Треба підчеркнути мистецьке виконання всіх точок хору „Боєва“ під умілою та енергійною рукою дир. Краснопери. Цей хор відспівав: Лисенка: „Пречистая Діво Мати“, Бортнянського: „Возведох“ і „Блажен муж“ та Б. Кудрика: „При шелесті стягів та лент“. Атракційною точкою програми був виступ соліста о. Петра Романишина, що своїм тенорово-ліричним, симпатичним голосом звєднав собі всю публику та збирав заслужені оплески. О. Петро Романишин відспівав при акомпаніяменті п. Люби Брилович Безкоровайного: „Всую отринул єси“ та „Думу на каторзі“ і „Гетьмани“. Змістовна, спокійна та річева промова д-ра Павла Тарашука і слова Романа Дурбака, віддані бальоро та з життям п. Гевком (Коли тихо буде нам), зробили на слухачах потішне враження. Заходом п. Стефанії Краснопорової виведено гарно та ефектовно дитячу інсценізацію: Під ювілейним хрестом. Відспіванням Морійського та національного гимну закінчено цей вдатний концерт.

Очевидець.

Спорт.

ПОМОРЯ — ЛЬВІВ 9:7.

Відплатні, міжмістові змагання закінчилися зовсім несподівано перемогою Поморя над першою репрезентацією Львова. Годиться притім підчеркнути, що ця перемога зовсім заслужена. Найбільшою несподіванкою змагань була програна Білого до Ледевського та нокавт Шеварковського вже в 1-ій рунді. Змагання почалися знову з фатальним спізненням, при чому організатори не подбали про відповідного запасного змагуна в середній вазі.

Технічні висліди змагань такі:

Вага мухи: Любінський (Л) ремісував з Ярмушевським.

Вага когута: Ольберт піддався вже в першій рунді Клеменському І. Ця стріча відбулася як товариська, бо Ольберт мав надвагу.

Вага пера: Сидельників програв вокавером із Рівне з приводу надваги. В товариській стрічі Сидельників переміг на думку суддів — на пункти Рівне-я, хоч це рішення було наскрізь несправедливе. Оцінку суддів прийняла саля свистами.

Легка вага: Хростек переміг по завзятій та гарній боротьбі Клеменського II. на пункти.

Півсередня вага: Білий (Л) має пунктову перевагу у 2 рундах над Ледевським, у третій вдається в непотрібну битику, не крається, дістає один добрий удар, іде до 5-ох долини, встає заломорочений, пробує ще боротися та ринговий суддя (рішуче передчасно) перериває боротьбу. Таким чином Ледевський виграв техн. нокавтом.

Середня вага: Пехоцький (П) виграв у І. рунді техн. нокавтом з Котом, якого теж суддя передчасно відіслав до наріжника. Інша справа, що Кіт зовсім сирий.

Півважка вага: Подкович (Л) виграв на пункти з Веневером.

Важка вага: Шеварковський (Л) виграє у І. рунді техн. нокавтом із Мотоборським.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Пятниця 3. II. год. 7.30 веч. „День без брехні".

Субота 4. II. год. 7.30 веч. „День без брехні".

Неділя 5. II. год. 1. впол. „Кіт в чоботах" — казка. — Год. 3.30 попол. „День без брехні". — Год. 7.30 веч. „Тартюф".

Театр „Рімнородностей.

Пятниця 3. II., субота 4. II. і неділя 5. II. театр нечинний.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ-ЛЕВАНДІВКА:
3. II. Гетьман Полуботок.

ЛЬВІВ (Салі Нар. Дому) **Театр Рімнор.:**
3. II. год. 3.30 Популярна вистава по цінах знижених: Мати наймичка.

ЛЬВІВ-ЛИЧАКІВ.
4. II. Пісня Бескиду.
5. II. Сорочинський ярмарок.
6. II. Невольник.
7. II. Гетьман Полуботок.

Білети на пополудневу виставу у Львові в Союзному Базарі.

Український Театр ім. І. Котляревського:

КАЛУШ:
3. II. Циркун у запічку.
4. II. ???
5. II. Зоря над Почаєвом.
З Калуша іде театр до Станиславова.

КІНА.

АМБІР: „Жінка лялька" з Люізою Райнер.
АПОЛЬО: „100 днів Наполеона".
АТЛЯНТИК: „Брехня Христини".
БАЛТИК: „Еспанський метелик".
ВАНДА: „Бургтеатер" та „Пропащий острів".
ГРАЖИНА: „Циганські романси".
ЕВРОПА: „Тиран" — Конрад Файт.
КАСІНО: Норма Шірер як „Марія Антоанета".
КОПЕРНИК: „Алярм" і кольорова гротеска „Концерт у джунглі".
МАРУСЕНЬКА: „Невьчне серце".
МЕТРО: „Друга молодість".
МІРАЖ: „Золотоволоса".
МУЗА: „Пригоди Томи Соєра".
ПАКС: „Веселка" Вальта Діснея.
ПАЛЯС: „Люди за мрякою".
РАЙ: „Професор Вільчур".
РІЯЛЬТО: „Чужим вступ заборонений".
РОКСІ: „Коли засяють зірки".
СВІТ: „Ставка на життя", „Тітка Карла".
СВЯТОВИД: „Жид Зіс", „Шейх".
СТИЛЕВЕ: „У пристані жде дівчина" та ревія.
ТОН: „Шалений хлопець", „Пригоди в Шангаю".
УТІХА: „Помста Тарзана" і ревія.
ХИМЕРА: „Голос матері" Вен. Джілі.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„Стирія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 3. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Муз. з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Весна. Комунікати союзу сіль. господинь, 11.00 Для шкіл: Поет із країни Ростов, словно-муз. авд. для старших дітей. 11.25 Легка музика, тенор, із пл., 11.57 Сигнал 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Українська музика з пл.,** 14.30 „Теребовля" виняток із пов. Косак-Шульської, 14.45 Програма на завтра, 14.50 Хлібороб. біржа, 15.00 Муз. загадки для молоді, 15.20 Спорт. порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Скрипка, форт., 17.00 Перша польська театр. вистава на Шлеську, 17.15 Із забутих пісень В. Поміяна, сопран, тенор, форт., 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Камер. концерт, 18.30 Театр Уяви: „Хлопчик" на осн. Родзевичівна, 19.00 Гутірка зі Закопаного, 19.10 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 Гріг: „Олаф Тріґвазон", міш. хор, симф. орх., сопран, мецосопран, бас-баритон, 22.00 „Кроніс" гутірка, 22.20 Танк. музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 4. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розривкова музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Тарантели, з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Орхестра, 14.40 Господарські вістки, програма на завтра, 14.50 Що зробити, щоб хліборобство оплачувалося, 15.00 Для дітей: Оповідання, образок, 15.30 Дута орхестра, 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Літературна хроніка, 16.35 Бах: „Кантата Домініка", 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Гутірка, Мова — скарб народу, словно-муз. авд., 19.20 Розр. концерт: орх., тенор, форт., 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 Розр. концерт: орх., сопран, тенор, скрипка, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.06 Спортові вістки, 23.05 Закінчення програми.

Неділя, 5. лютого 1939.

7.20 Комунікати протилетунської оборони, 7.25 Орх., 8.00 Ранішній денник, 8.15 Із Закопаного, 8.20 Хліб. Газетка, Огляд рішків рільних продуктів. 8.45 Подоров, хл. скрипька, хор, 9.15 Моцарт: Форт. концерт д-моль, із пл., 11.10 Легка музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Симф. поранок, 13.00 Виїмки з творів Й. Пілсудського, 13.05 Гутірка про Збараж, 13.15 Орх., форт. дует, тенор, 14.40 Під сонцем Африки, авд. для дітей, 15.00 Серед робітничої молоді, словно-муз. авд., хор, 15.25 Золота книга громад, 15.30 Для села: Ось наслідки горілки, Що чувати серед хліборобів, Як охоронити дітей перед заразними недугами, 16.30 Рецітал болгарського віольончеліста Славка Попова в супр. форт., 17.00 „Теточка" комедія Ол. Фредра, 17.40 Підвечірок при мікрофоні, у перерві коло год. 18.30 Хвилина бюра студій, 19.30 Комунікат протилетунської оборони, 19.35 „Гостиница під левом", 20.10 Спортові вістки, 20.15 Болгарські мистецтва. Збірні вістки, політ. вістки, Веч. денник, звук. тижневик, 21.30 Танк. музика, у перерві в год. 21.55 „Радіова Стрічка", 23.00 Ост. вістки, 23.05 Комунікати протилетунської оборони, 23.08 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 3. лютого 1939.

БЕРЛІН 19.00, Нова розр. музика, 20.30, 21.00 Бетовенівський концерт, БУДАПЕШТ 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 15.30 Пісні, форт. музика, 18.00 Авд. із життя верховинців, 20.05, 22.20 Балади Леве, ДРОЯТВІЧ 23.00 „Зузаннина тайна" оп. Вольф-Ферарія, ЛЯЙПЦІГ 18.20 Шопенівський концерт, МІЛЯНО 17.00, 18.00 Скрипка, 20.30 Розр. музика, 21.00 Симф. концерт, ПРАГА 16.40 Квартет г-дур Остерчіля, 18.20, 21.10 Орх., РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.15, 21.15 Пісні, 19.30 Форт., РИМ 17.15 Танк. музика, 20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Царевич" оп. Легара, СОФІЯ 18.15 Популярна музика, 19.00, 20.00 Опера, ШТУТГАРТ 11.30 Нар. музика, ФЛЬОРЕНЦІЯ 19.20 Пісеньки.

Субота, 4. лютого 1939.

БЕРЛІН 18.00 Мельодії, БУДАПЕШТ 17.40 Нар. музика, 19.20 Орх. концерт, 20.40 Танк. музика, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 18.50 Камер. концерт, 20.10, 21.00 „Карнавал" вес. вечір, Гамбург 10.30 Орх., 18.30 Нар. пісні, ЛЯЙПЦІГ 20.00 Вальси, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 19.20 Розр. музика, 21.00 Оперткові мельодії, 22.10 Форт., МІНХЕН 14.25, 15.00 Розр. музика, 18.10 Давня музика та пісні, 22.30 Танк. музика, ПРАГА 19.25, 20.00 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 18.05, 19.15 Для дітей, 21.15 Пісні, 21.30 Форт., РИМ 17.15 Танк. музика, 19.20 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Ля бісбетіка домата" оп. Персіко, СОФІЯ 16.30 Камер. музика, 17.30 Популярна музика, 18.15 Легка музика, 19.30 Спів, 20.00, 21.00 Бетовенівський концерт.

Неділя, 5. лютого 1939.

БЕРЛІН 15.00 Улюблені мельодії, 15.15 Співаймо всі разом, 19.30 Італ. музика, 20.10, 22.00 Орх., сопр., тенор, форт., БІЛГОРОД 20.00 Концерт кор. гвардії, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 15.45, 18.30, 19.00 Нар. музика, ВІДЕНЬ 12.00 Вагнерівський концерт, 18.00 Популярна музика, 14.20, 15.00 Концерт балалайок, 19.00 Італ. камер. музика, 22.40 Танк. музика, ДАЙТЧЛЯНДЗЕНДЕР 14.00 Казка для дітей, 15.00 Шведські танки та пісні, КЕЛЬН 15.30 Для дітей, 20.10, 21.00 „Мереживна хусточка королеви" оп. І. Штравса, МІЛЯНО 17.00, 18.00 Симф. концерт, 21.00, 22.00 Розр. програма, МІНХЕН 9.00 Вальси, 15.00 Для дітей, 20.10, 21.00 Італ. оп. музика, ПРАГА 17.55 Секстет на нар. тему, 18.25 Розр. музика, 19.20, 20.00 Військ. орх., РАДІО ПАРІ 18.00, 21.15 Пісні, 21.30, 22.00, 23.00 Опера Глюка, РИМ 17.00 Розр. програма, 21.00 Смичк. квартет, СОФІЯ 18.00 Легка музика, 19.00 Популярна музика, 20.00 Вок. дуети, ФЛЬОРЕНЦІЯ 15.30 „Аморе деі тре ре" оп. Монтемеція.

Радіокутик.

ЛЕТУНСЬКА РАДІОВА АПАРАТУРА.

В Англії сконструовано короткохвильову апаратуру для літаків, яка важить разом з висильником, приймачем, обротовим трансформатором та приладом для кермування на віддаль — ледве 23 кг. Цей апарат працює на полосі між 40 та 120 м. на 4 незалежних від себе радіокомунікаційних каналах. По пересуненні відповідного включника, можна вибрати бажаний канал. Ці канали мають різно призначення, і так для комунікації з керманичем ескадри, для комунікації зі станціями і т. п. Простоту обслуги осягнено електричною апаратурою для кермування на віддаль. Заданням пільота, який впрочім крім того мусить ще кермувати літаком, обсервувати та стріляти, в ділянці радіокомунікації полягає тільки на пересуванні на різні довжини хвиль, злучення та виключення апаратури, та пересунення при помочі спеціяльного гудза з висильника на приймача. Струм постачає головна батерія літака через трансформатор. Антену творить поперечник, від якої веде дріт до хвоста літака, або також дріт під кадовбом літака. Віддаль на яку пільот може порозумітися при помочі цієї апаратури, залежить у великій мірі від довжини хвиль, роду терену та висоти на якій находиться літак. На висоті 3.000 м. пільот може порозумів атися зі станціями на землі у віддалі 200 км. Получення між літаками підчас лету можна осягнути до 20 км.

НАЧАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР ББК СПІВАВ ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.

В кінці грудня 1938 р. перед мікрофоном льондонської радіовисильні відсп івано пісеньку для дітей „У тіні горіхового дерева", при чому у програмі не подали прізвища виконавця, ані також, коли її заповідали. Одначе не довго вдалося таємничому виконавцеві пісеньки заховати своє інкоґніто. Вскорі розійшлася чутка, що безіменним співаком був начальний директор ББК.

ПАПУЗЯЧИЙ КОНКУРС.

Американське радіофонічне т-во НБК організує конкурс на найкращу американську папугу. Побідні птахи мусять відзначитися найкращою вимовою, але також і найбільшим засобом слів. З 900 канадійських папуг вибрано 20 найкращих, які виступлять перед мікрофоном. Радіослухачі по вислуханні 20 чергових папужиних продукцій, вирішать котра з американських папуг, найбільш красномовна.

БІРЖА.

Львів, 2 лютого 1939

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·40 — Доляри америк. 5·29·50 — Дол. канад. 5·22·10 — Фльорени гол. 285·92 — Франки франц. 14·07 — Франки шв. 120·05 — Фунти анг. 24·87 — Гульдени данц. 100·25 Корони чеські 10·75 — Кор. дун. 111·03 Кор. норв. 125·97 — Кор. шв. 128·12 Ліри італ. 16·40 — Марки фінляндські 10·97 — марки нім. 75·00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 2. лютого 1939

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3·05 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	3·10 зол.
молоко	17—18 сот.
1 кг. яєць	1·35 зол.

Тенденція вдержана на масло й молоко, на яйця зниж кова.

ОПОВІСТКИ.

Курси чужих мов (німецької, французької й англійської). З днем 16. лютого ц. р. відкриває Головна Управа Рідної Школи у Львові загальні курси чужих мов: німецької, французької й англійської. Курси будуть приміщені в школі при вул. Мохнацького ч. 12. Щоб дати спромогу брати участь у курсах і тим, що мають денне заняття, заняття на курсах будуть відбуватися у вечірніх годинах. Зголошуватися щоденно від 8—15 год. в референтурі Рідної Школи, вул. Сикстуська 46, де можна буде дістати докладніші інформації.

Гол. Управа Рідної Школи.

282 2–1

Курс рисунків. Для 16. лютого [illegible] відкриває Управа Р. Ш. курс рисунків. Курс буде приміщений при вул. Мохнацького ч. 12 у школі Рідної Школи. Зголошуватися щоденно в референтурі середніх шкіл Р. Ш. в годинах від 8–15 при вул. Сикстуській ч. 46.

Гол. Управа Рідної Школи.

282 2–1

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": для **„найбідніших"** [illegible] Винниках зол. 10.—; **для Інвалідів** зол. 5.— і на **Допомогу Студентству** зол. [illegible] Ольга і Антін Сохан.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Пятниця 3. II. год. 7.30 веч. „День без брехні".

Субота 4. II. год. 7.30 веч. „День без брехні".

Неділя 5. II. год. 1. попол. „Кіт в чоботах" — казка. — Год. 3.30 попол. „День без брехні". — Год. 7.30 веч. „Тартюф".

Театр Ріжнородностей.

Пятниця 3. II., субота 4. II. і неділя 5. II. театр нечинний.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ-ЛЕВАНДІВКА:

3. II. Гетьман Полуботок.

ЛЬВІВ (Саля Нар. Дому) **Театр Ріжнор.:**

5. II. год. 3.30 Популярна вистава по цінах знижених: Мати наймичка.

ЛЬВІВ-ЛИЧАКІВ.

4. II. Пісня Бескиду.
5. II. Сорочинський ярмарок.
6. II. Невольник.
7. II. Гетьман Полуботок.

Білети на пополудневу виставу у Львові в Союзному Базарі.

Український Театр ім. І. Котляревського:

КАЛУШ:

3. II. Цвіркун у запічку.
4. II. ???
5. II. Зоря над Почаєвом.

З Калуша іде театр до Станиславова.

КІНА.

АМПІР: „Жінка злодія" з Люізою Райнер.
АПОЛЬО: „100 днів Наполеона".
АТЛЯНТИК: „Брехня Христини".
БАЛТИК: „Еспанський метелик".
ВАНДА: „Бургтеатер" та „Пропащий острів".
ҐРАЖИНА: „Циганські романси".
ЕВРОПА: „Тарас" — Конрад Файт.
КАСІНО: Норма Ширер як „Марія Антуанета".
КОПЕРНИК: „Аляри" і кольорова гротеска „Концерт у джунглі".
МАРУСЕНЬКА: „Невільне серце".
МЕТРО: „Друга молодість".
МІРАЖ: „Золотоволоса".
МУЗА: „Пригоди Томи Соєра".
ПАКС: „Веселка" Вальтa Дізнея.
ПАЛЯС: „Люди за мрякою".
РАЙ: „Професор Вільтур".
РІЯЛЬТО: „Чужим вступ заборонений".
РОКСІ: „Коли заснють зірки".
СВІТ: „Ставка на життя", „Тітка Карла".
СВЯТОВИД: „Жид Зіс", „Шейх".
СТИЛЕВЕ: „У пристані жде дівчина" та ревія.
ТОН: „Шалений хлопець", „Пригоди в Шангаю".
УТІХА: „Помста Тарзана" і ревія.
ХИМЕРА: „Голос матері" Вен. Джілі.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(вл. Марійська)
„Стирія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 3. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Муз. з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Весна, Комунікати союзу сіль. господинь, 11.00 Для шкіл: Поет із країни Росток, словно-муз. авд. для старших дітей, 11.25 Легка музика, тенор, із пл., 11.57 Сигнал 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Українська музика з пл.,** 14.30 „Теребовля" вийняток із пов. Косак-Шуцької, 14.45 Програма на завтра, 14.50 Хлібороб. біржа, 15.00 Муз. загадки для молоді, 15.20 Спорт. порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з коршем, 16.35 Скрипка, форт., 17.00 Перша польська театр. вистава на Шлеську, 17.15 Із забутих пісень В. Поляка, сопран, тенор, форт., 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Камер. концерт, 18.30 Театр Уяви: „Хламоти" на осн. Родиничівни, 19.00 Гутірка зі Закопаного, 19.10 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 Григ: „Олаф Тріґвазон", міш. хор, симф. орх., сопран, меццосопран, бас-барит., 22.00 „Кросіс" гутірка, 22.20 Танк. музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.00 Закінчення програми.

Субота, 4. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розривкова музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Тарантелі, з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Орхестра, 14.40 Господарські вістки, програма на завтра, 14.50 Що зробити, щоб хліборобство оплачувалося, 15.00 Для дітей: Оповідання, образок, 15.30 Дута орхестра, 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Літературна хроніка, 16.35 Бах: „Кантата Домініка", 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Гутірка, Мова — скарб народу, словно-муз. авд., 19.20 Розр. концерт: орх., тенор, форт., 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 Розр концерт: орх., сопран, тенор, скрипка, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.03 Спортові вістки, 23.05 Закінчення програми.

Неділя, 5. лютого 1939.

7.20 Комунікати протилетунської оборони, 7.25 Орх., 8.00 Ранішній денник, 8.15 Із Закопаного, 8.20 Хліб. Газетка, Огляд ринків рільних продуктів. 8.45 Поздоров. хл. скрипка, хор, 9.15 Моцарт: Форт. концерт д-моль, із пл., 11.10 Легка музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Симф. поранок, 13.00 Вийнятки з творів Й. Пілсудського, 13.05 Гутірка про Збараж, 13.15 Орх., форт. дует, тенор, 14.40 Під сонцем Африки, авд. для дітей, 15.00 Серед робітничої молоді, словно-муз. авд., хор, 15.25 Золота книга громад, 15.30 Для села: Ось наслідки горілки, Що чувати серед хліборобів, Як охоронити дітей перед заразними недугами, 16.30 Ресітал болгарського віольончеліста Славка Попова в супр. форт., 17.00 „Теточка" комедія Ол. Фредра, 17.40 Підвечірок при мікрофоні, у перерві коло год. 18.30 Хвилина бюра студий, 19.30 Комунікат протилетунської оборони, 19.35 „Гостинниця під левом", 20.10 Спортові вістки, 20.15 Соєгарські мистецтва, Збірні вістки, політ. вістки, Веч. денник, звук. тижневик, 21.30 Танк. музика, у перерві в год. 21.55 „Радник Строщь", 23.00 Ост. вістки, 23.05 Комунікати протилетунської оборони, 23.08 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 3. лютого 1939.

БЕРЛІН 19.00, Нова розр. музика, 20.30, 21.00 Бетовенівський концерт, БУДАПЕШТ 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 15.30 Пісні, форт. музика, 18.00 Авд. із життя верховинців, 20.05, 22.20 Балади Льове, ДРОЙТВІЧ 23.00 „Зуаллива тайна" оп. Вольф-Ферарія, ЛИПСЬКІ 18.20 Шопенівський концерт, МІЛЯНО 17.00, 18.00 Скрипка, 20.30 Розр. музика, 21.00 Симф. концерт, ПРАГА 16.40 Квартет ґ-дур Остерчіла, 18.20, 21.10 Орх., РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.15, 21.15 Пісні, 19.30 Форт., РИМ 17.15 Танк. музика, 20.20 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Царевич" оп. Легара, СОФІЯ 18.15 Популярна музика, 19.00, 20.00 Опера, ШТУТҐАРТ 11.30 Нар. музика, ФЛЬОРЕНЦІЯ 19.20 Пісеньки.

Субота, 4. лютого 1939.

БЕРЛІН 18.00 Мельодії, БУДАПЕШТ 17.40 Нар. музика, 19.20 Орх. концерт, 20.40 Танк. музика, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 18.50 Камер. концерт, 20.10, 21.00 „Карнавал" вес. вечір, Гамбурґ 10.30 Орх., 18.20 Нар. пісні, ЛЯЙПЦІҐ 20.00 Вальси, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 19.20 Розр. музика, 21.00 Оперетові мельодії, 22.10 Форт., МІНХЕН 14.25, 15.00 Розр. музика, 18.10 Давня музика та пісні, 22.20 Танк. музика, ПРАГА 19.25, 20.00 Розр. музика; РАДІО ПАРІ 18.05, 19.15 Для дітей, 21.15 Пісні, 21.30 Форт., РИМ 17.15 Танк. музика, 19.20 Розр. музика, 21.00, 23.00 „Ля бісбетіка домата" оп. Перейо, СОФІЯ 16.30 Камер. музика, 17.30 Популярна музика, 18.15 Легка музика, 19.30 Спів, 20.00, 21.00 Бетовенівський концерт.

Неділя, 5. лютого 1939.

БЕРЛІН 15.00 Улюблені мельодії, 15.15 Співаймо всі разом, 19.20 Танк. музика, 20.10, 22.00 Орх., сопр., тенор, форт., БІЛҐОРОД 20.00 Концерт хор. гвардії, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 15.45, 18.30, 19.00 Нар. музика, ВІДЕНЬ 12.00 Вагнерівський концерт, 18.00 Популярна музика, 14.30, 15.00 Концерт бажань, 19.00 Італ. камер. музика, 22.40 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00 Казка для дітей, 15.00 Шведські танки та пісні, КЕЛЬН 15.30 Для дітей, 20.10, 21.00 „Мереживна хусточка королеви" оп. І. Штравса, МІЛЯНО 17.00, 18.00 Симф. концерт, 21.00, 22.00 Розр. програма, МІНХЕН 9.00 Вальси, 15.00 Для дітей, 20.10, 21.00 Італ. оп. музика, ПРАГА 17.55 Секстет на нар. тему, 18.25 Розр. музика, 19.20, 20.00 Війсь. орх., РАДІО ПАРІ 18.00, 21.15 Пісні, 21.30, 22.00, 23.00 Опера Глюка, РИМ 17.00 Розр. програма, 21.00 Смичк. квартет, СОФІЯ 18.00 Легка музика, 19.00 Популярна музика, 20.00 Вок. дуети, ФЛЬОРЕНЦІЯ 15.30 „Амоpе деі тре ре" оп. Монтемецці.

Радіокутик.

ЛЕТУНСЬКА РАДІОВА АПАРАТУРА.

В Англії сконструовано короткохвильову апаратуру для літаків, яка важить разом з висильником, приймачем, обертовим трансформатором та приладом для кермування на віддаль — ледве 23 кг. Цей апарат працює на полосі між 40 та 120 м. на 4 незалежних від себе радіокомунікаційних каналах. По пересуненні відповідного включника, можна вибрати бажаний канал. Ці канали мають ріжне призначення, і так для комунікації з кермаичем ескадри, для комунікації зі станціями і т. п. Простоту обслуги осягнено електричною апаратурою для кермування на віддаль. Завданням пільота, який врешті крім того мусить ще кермувати літаком, обсервувати та стріляти, в ділянці радіокомунікації полягає тільки на пересуванні на ріжні довжини хвиль, влученні та виключенні апаратури, та пересуненні при помочі спеціяльного гудзя з висильника на приймача. Струм постачає головна батерія літака через трансформатор. Антену творить поперечниця, від якої веде дріт до хвоста літака, або також дріт під кадовбом літака. Віддаль на яку пільот може порозумітися при помочі цієї апаратури, залежить у великій мірі від довжини хвиль, роду терену та висоти на якій находиться літак. На висоті 3.000 м. пільот може порозумівається зі станціями на землі у віддалі 200 км. Получення між літаками підчас лету можна осягнути до 20 км.

НАЧАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР ББК СПІВАВ ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.

В кінці грудня 1938 р. перед мікрофоном льондонської радіовисильні відспівано пісеньку для дітей „У тіні горіхового дерева", при чому у програмі не подали прізвища виконавця, ані також, коли її заповідали. Одначе не довго вдалося таємничому виконавцеві пісеньки заховати своє інкоґніто. Вскорі розійшлася чутка, що безіменним співаком був начальний директор ББК.

ПАПУЗЯЧИЙ КОНКУРС.

Американське радіофонічне т-во НБК організує конкурс на найкращу американську папугу. Побідні птахи мусять відзначитися найкращою вимовою, але також і найбільшим засобом слів. З 900 канадійських папуг вибрано 20 найкращих, які виступлять перед мікрофоном. Радіослухачі по вислуханні 20 чергових папугових продукцій, вирішать котра з американських папуг, найбільш красномовна.

БІРЖА.

Львів, 2 лютого 1939

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельґи бельг. 89·40 — Доляри америк. 5·29·50 — Дол. канад. 5·22·10 — Фльорени гол. 283·92 — Франки франц. 14·07 — Франки шв. 120·03 — Фунти анг. 24·87 — Ґульдени данц. 100·25 — Корони чеські 10·75 — Кор. дун. 111·03 — Кор. норв. 124·97 — Кор. шв. 128·12 — Ліри італ. 16·40 — Марки фінляндські 10·97 — марки нім. 75·90

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 2 лютого 1939

1 кг. масла десер. бальок. без оп. 3·05 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 3·10 зол.
молоко 17—18 сот.
1 кг. яєць 1·55 зол.

Тенденція вдержана на масло й молоко, на яйця знижкова.

ОПОВІСТКИ.

Курси чужих мов (німецької, французької й англійської). З днем 16. лютого ц. р. відкриває Головна Управа Рідної Школи у Львові загальні курси трьох мов: німецької, французької й англійської. Курси будуть приміщені в школі при вул. Мохнацького ч. 12; ... спромогу брати участь у курсах і ті, що мають денне заняття, ... на курсах будуть відбуватися у вечірніх годинах. Зголошуватися щоденно від 8—15 год. в референтурі Рідної Школи, вул. Сикстуська 46, де можна буде дістати докладніші інформації.

Гол. Управа Рідної Школи.

282 2-...

Курс рисунків. Дня 16. лютого ц. р. відкриває Управа Р. Ш. курс рисунків. Курс буде приміщений при вул. Мохнацького ч. 12 у школі Рідної Школи. Зголошуватися щоденно в референтурі середніх шкіл Р. Ш. в годинах від 8-... при вул. Сикстуській ч. 46.

Гол. Управа Рідної Школи.

282 2-...

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": для **„найбідніших"** Місцевий ... в Винниках зол. 10.—; **для Інвалідів** ... 5.— і на **Допомогу Студентству** ... Ольга і Антін Сохан.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.